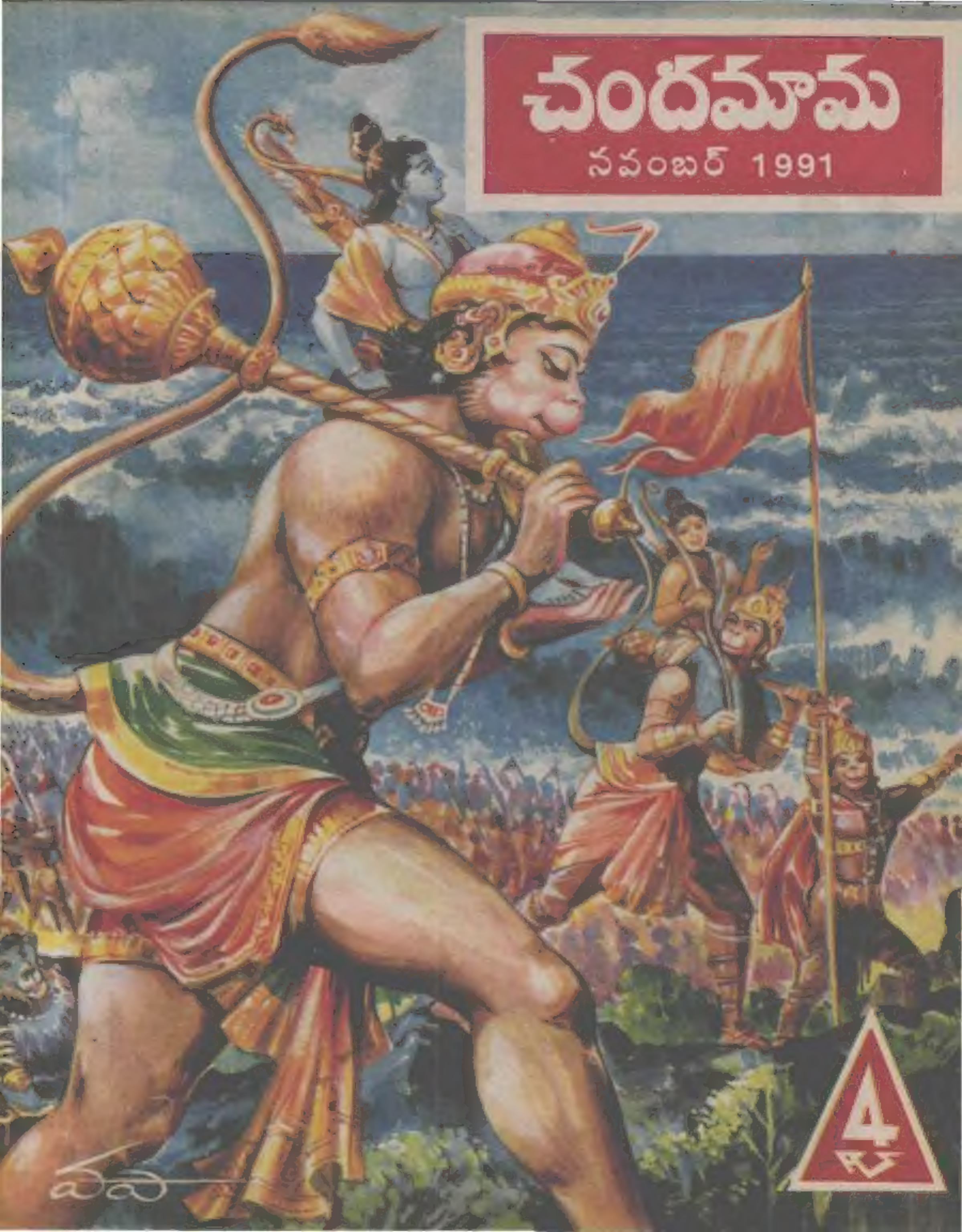

చంద్రమామ

నవంబర్ 1991

CASIO

**వెయ్యండి తై అంటూ తాళం!
చెయ్యండి ఝమ్ అంటూ నృత్యం!**

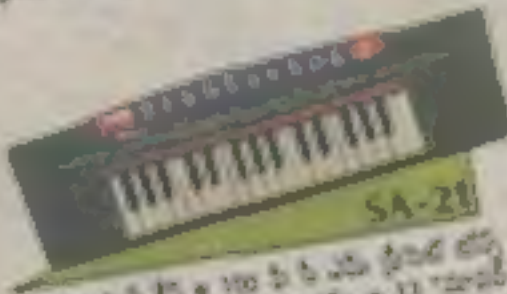
© 1991 CASIO

వృత్తం చెయ్యడం (తాళం) కేరళా కీబోర్డ్ పాకే 404. ఎదురుగా, పరిశ్రా స్థానాగ వాయిద్యాంపి వాయిద్యాంపి అవసరమైన
వృత్తంపై వృత్తాలు దీప్త 'స్పెల్' చెయ్యడం దీప్తం. కేరళా కీబోర్డ్, పేరు పొందిన బాల్లంపై పాల్గొని పాల్గొని చెయ్యడం
తై అంటూ తాళం, ఝమ్ పేరు 'తా' త అవసరమైన, కేరళా కీబోర్డ్ పేరు పొందిన అవసరమైన వృత్తం.

**SOUND
KIDS**

• 25 పేరు కీ • 25 పేరు పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30

• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30

• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30
• 25 పేరు కీ • 25 పేరు కీ • 30

CITY MUSIC CO., PTE LTD.
Singapore Tel: 3377058 3377545

ONFLO MUSIC CO., LTD.
Hong Kong Tel: 722 4195

RAINBOW PHOTO FINISHERS PTE LTD.
Nepal, Kathmandu Tel: 221724

GENERAL ENTERPRISES COMPANY
U.A.E., Dubai Tel: 224131/3/3

MAHMOOD SALEH ABBAR CO.
Saudi Arabia, Jeddah Tel: (02)6473095

ARABIAN CAR MARKETING CO., LTD.
Oman Tel: 793741

CASIO COMPUTER CO., LTD.
Tokyo, Japan

MA-S111 RAPCITL

వనిత

దీపావళి విశేష సంచికగా

వెలువడిన

నవంబర్ '91 సంచికలో

- ☆ వివిధ రచయిత్రులపై పేరడీ
- ☆ కొత్త సీరియల్ - 'మాతృదేవోభవ' ప్రారంభం
- ☆ ప్రముఖ దంపతులు శీర్షికలో జలందర - చంద్రమోహన్
- ☆ 7 కథలు
- ☆ ఆరోగ్య 'విజయా'లు
- ☆ బాల్యస్మృతులులో పావుకారు జానకి చెప్పిన విశేషాలు
- ☆ అంకెల జాతకాలు అనే సంఖ్య శాస్త్రం
- ☆ జీవనయాత్రా స్పెషల్‌లో 'డేటింగ్'
- ☆ ప్రతి పేజీలో చిట్కాలు

ఇంకా మీరు మెచ్చే యితర శీర్షికలతో, ఎక్కువ పేజీలతో వెలువడింది!

విడి ప్రతి : రూ. 6/-

వనిత

● వినోదానికి ● విజ్ఞానానికి ● వికాసానికి

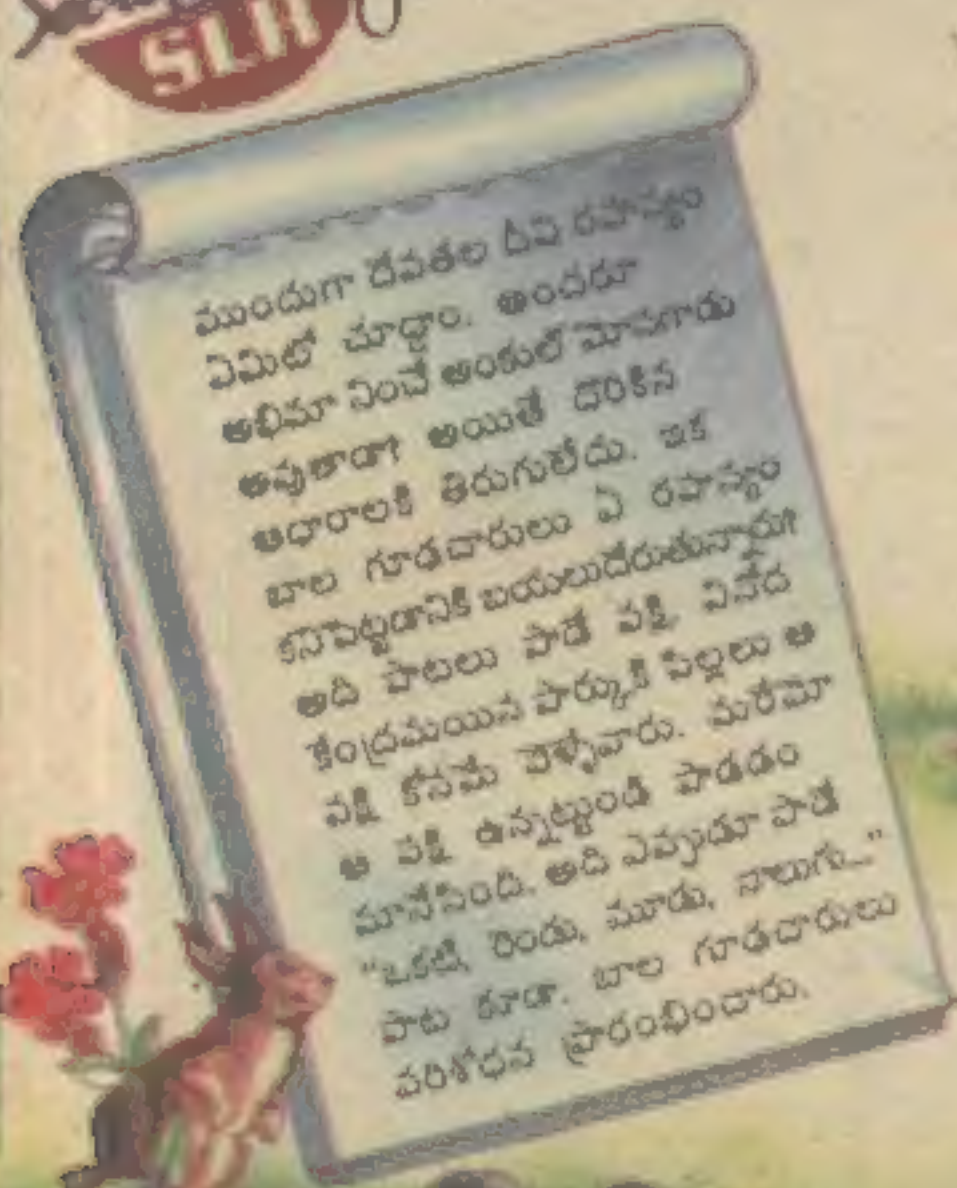
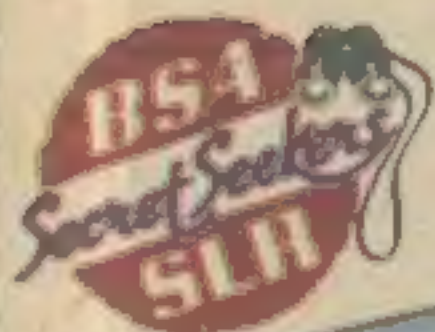
ఇది ఒక డాల్టన్ ప్రచురణ

పక్షుల వేటగాళ్ళ

ముందుగా దేవతల దీపి రహస్యం
ఎమిట్ చూద్దాం. అందరూ
అభిమానించే అంకుల్ మోచగారు
అవుతారా అయితే దొరికిన
అధికారికి తిరుగులేదు. ఇక
బాల గూఢచారులు ఏ రహస్యం
కనిపెట్టడానికి బయలుదేరుతున్నారో
అది పాటలు పాడే వక్తి ఎవరేద
కేంద్రమయిన పార్కులో పిల్లలు ఆ
వక్తి కోసమే వెళ్ళవారు. మరేమో
ఆ వక్తి ఉన్నట్లుండి పాడడం
మానేసింది. అది ఎప్పుడూ పాడే
“ఒక్క రెండు మూడు నాలుగు...”
పాట కూడా. బాల గూఢచారులు
పరిశోధన ప్రారంభించారు.

“పాటలు పాడే వక్తి కళ్ళు నీలంగా
ఎంత బాగున్నాయి” అంది వూజ వక్తి
సోబ్ చూస్తూ. “రండి. వెళ్తాం. వక్తిని
చూద్దాం.” అంది వూజ

బేసిలు పాడే వక్తిని దొంగిలించారు
BSA SLR సైకిల్ మీద బాలగూఢ
చారులు పాటలుపాడే వక్తి వంజరం
దగ్గరకు వెళ్ళారు. “ఒక్కసారి బెల్ కట్టి
చూద్దాం ఎమవుతుందో” అని రాల్స్ BSA
SLR బెల్ కట్టడం మొదలుపెట్టాడు.
వూజులగా ఫలితం కనిపించలేదు.
వూజకి ఆశ్చర్యం వేసింది. అనుమానం

వచ్చింది "పాటలు పాడే వక్రి కళ్ళమో
ఆకు వచ్చగా వున్నాయి" అంది. నిజం
అది పాటలు పాడే వక్రికాదు! పాటలు
పాడే వక్రిని దొంగిలించారు!

రహస్యం

శ్రీకృష్ణునిపై కనిపించాడు

ఇంతలో ఒక కొత్తమనిషి కనిపించి
"ఎనుయింది" అని అడిగాడు. చెప్పే విని
"అయ్యోపావం" అని వెళ్ళి పోయాడు.
■ మర్నాడు బాల గూఢదారులు BSA SLR
సైకిళ్ళ మీద గ్రామ ప్రాంతానికి వెళ్ళారు.
ఉన్నట్టుండి ఒక ఇంటి వెనకాలకి ఆ కొత్త
మనిషి వెళ్ళడం జైనాళ్ళులర్నలో విపుల్
చూశాడు. అతను అలాపెస్తున్న రాగం
విన్నట్టువుండే! అయితే ఆ ప్రాంతానికి
తను కొత్త అని అతను చెప్పాడే! పాటలు
పాడే వక్రి తనకు తెలిదన్నాడే!

మొందుకు సాగారు

అంతు వట్టాలనుకున్నారు. బాల గూఢ
దారులు BSA SLR సైకిళ్ళ మీద అతను
వెళ్ళినదారిలో వెళ్ళారు మెల్లిగా బ్రేక్లు
వేసి అగారు. కొంతసేపయ్యాక అతను
తలుపు తాళం వేసి వెళ్ళిపోయాడు. బాల
గూఢదారులు ఇంటి కప్పుమీదకి
చేరుకుని లోపలకి చూశారు. బాబోయ్!
భయం వేసింది! అరుదైన వస్తువు
పంజరంలో వున్నాయి. చంపి వస్తులలాగానే
వుంచిన వాటిని ఎక్కడకీ వంపాలో
అద్రసేలు రాసి కాళ్ళకి కట్టారు! ఇంతలో
పాటలు పాడే వక్రి గంతు వినిపించింది.
ముద్దాచే ఖరీదు కట్టలేని పాటలు వడే
వక్రి "రండి వని వూర్తి చేద్దాము..."
BSA SLR బాల గూఢదారులు కొత్త మనిషిని
ఎందుకు అనుమానించారు. అతనే దొంగ!

స్నేహితులలా ప్రస్తుతానికి ఇవిదాలు మరెన్నో
రహస్యాలు మీకోసం వున్నాయి. ఎప్పుడో
ఒకప్పుడు చీకచీక వస్తాయి. అంతవరకూ మీ
BSA SLR సైకిళ్ళ మీద నరదాగా తిరగండి.
కదలండి. సావాస యాత్ర ప్రారంభించండి.

ఇప్పుడు ప్రతి BSA SLR లో డిస్కంప్లీ సీకర్
మరియు బ్రేక్లైట్ లభిస్తాయి.

BSA SLR

Get Set'n'Go on an adventure

Mudra: M: Tl: 4467: Tel

అనేక మిలియన్ల మార్కెట్ పెట్టు యు.ఎస్.ఎ కు ఎగుమతి చేయబడ్డాయి.

ప్రెస్మన్ క్లబ్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రొ. లిటరేచర్, 18, నూతన్ రోడ్, ఎలపాడై (హై.) బొంబాయి-400 057.

చందమామ

సంస్థాపకుడు: 'చక్ర పాణి'

సంచాలకుడు: నాగిరెడ్డి

మన జీవితంలో విజ్ఞానశాస్త్రం

“వి సమాజానిశై నాసరే విజ్ఞానశాస్త్రం లేకుండా భవిష్యత్తులేదు. విజ్ఞానశాస్త్రం వున్నా, దానిని ఉన్నత ఆధ్యాత్మిక ప్రేరణ అడుపు చేయనంతకాలం మనిషికి మంచి భవిష్యత్తు సాధ్యం కాదు!”

దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాలక్రితం, ప్రధాని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సిలోన్ విశ్వవిద్యాలయం, సైన్సు విభాగంలో ఉపన్యసిస్తూ అలా అన్నారు. అది ఈనాటికీ ఎంతో నిజం!

కేవలం ఊహగానాన్ని విజ్ఞానశాస్త్రం అంగీకరించదు. సైన్సు ప్రతిదానికి రుజువు కోరుతుంది. ఏ విషయమైనా సరే సందేహానికి చోటు లేకుండా ప్రయోగాల ద్వారా రుజువు కావాలి. అప్పుడే సైన్సు దానిని అంగీకరిస్తుంది.

విజ్ఞానశాస్త్రం సాధించిన ప్రగతి, ప్రపంచవ్యాప్తంగా మానవ జీవితంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకువచ్చింది. పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, ఆరోగ్యం, రక్షణ మొదలైన వివిధ రంగాలను సైన్సు గాఢంగా ప్రభావితం చేసింది. నిజానికి సైన్సు ప్రభావానికి లోనుకాని రంగం అంటూ లేదు.

ఇన్ని రంగాలలో ఇంతటి అభివృద్ధి సాధించినప్పటికీ, మనిషి ఎదుర్కొంటున్న నైతిక, ఆధ్యాత్మిక సమస్యలను మాత్రం విజ్ఞానశాస్త్రం పరిష్కరించలేక పోతున్నది. మానవ సమాజం తన భవిష్యత్తును, చీకట్లో ఇంకా వెతుకుతూనే ఉన్నది. కాబట్టి విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని సత్కాన్వేషణకు సాధనంగా ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది!

సంపుటి 89

నవంబర్ '91

సంచిక 5

విడి ప్రతి: 4-00

సంవత్సర చందా: 48-00

యవ్వనంతో మేళమించే రంగు

మజా అంటే మజా.
స్కూల్లో మహా నరదా.
కత్త పెవిక్రిల్ స్టూడెంట్స్
పోస్టర్ కలర్స్
కళ్ళకి అనే చల్లని
ఛాయల అందం.

ఎంతో శ్రీమీ శ్రీమీ,
రంగు రంగుల మెరుపులు.

చిలకమ్మ గ్రీన్, థమాకా రెడ్,
బలే బలే బ్లూ.

ఇక ఉండనే వుంది
గబగబా వెయ్యండి డ్రాయింగ్.

చకచకా నింపండి కలర్స్.
కత్త పెవిక్రిల్ స్టూడెంట్స్ పోస్టర్
కలర్స్ తో మజాయ్ మజా,
ఉపారే ఉపారు!

స్నాయి నైట్!!

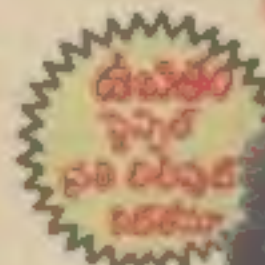

(స్పై స్పై! అమ్మ ఎమీ అవడలో ధర చూసి
పలే పంపండి. మమ్మేసిన బొమ్మ చూసి బలే అంటుంది!)

ఉచితం
పెయింట్-ఎ-పోస్టర్

6 రూపాయ చిరుబాటుకు వెంటనే పంపండి.
పెవిక్రిల్, పోస్టర్ బాక్స్ 17437 అంబేద్కర్ (6వై),
బొంబాయి-400 059.

కత్త పెవిక్రిల్
స్టూడెంట్స్
పోస్టర్ కలర్స్

ఫోటోల జాంక్ ఎక్స్ పోజర్లు తయారుచేయడానికైనా పెవిక్రిల్ వారి ఉత్పాదన.

నాకు పంపి
ఉచితంగా
6 పెవిక్రిల్ పెయింట్
ఎ-పోస్టర్ పేజీ
పంపండి.

పేరు _____ వయస్సు _____
తాతను _____
మ్మాలు _____

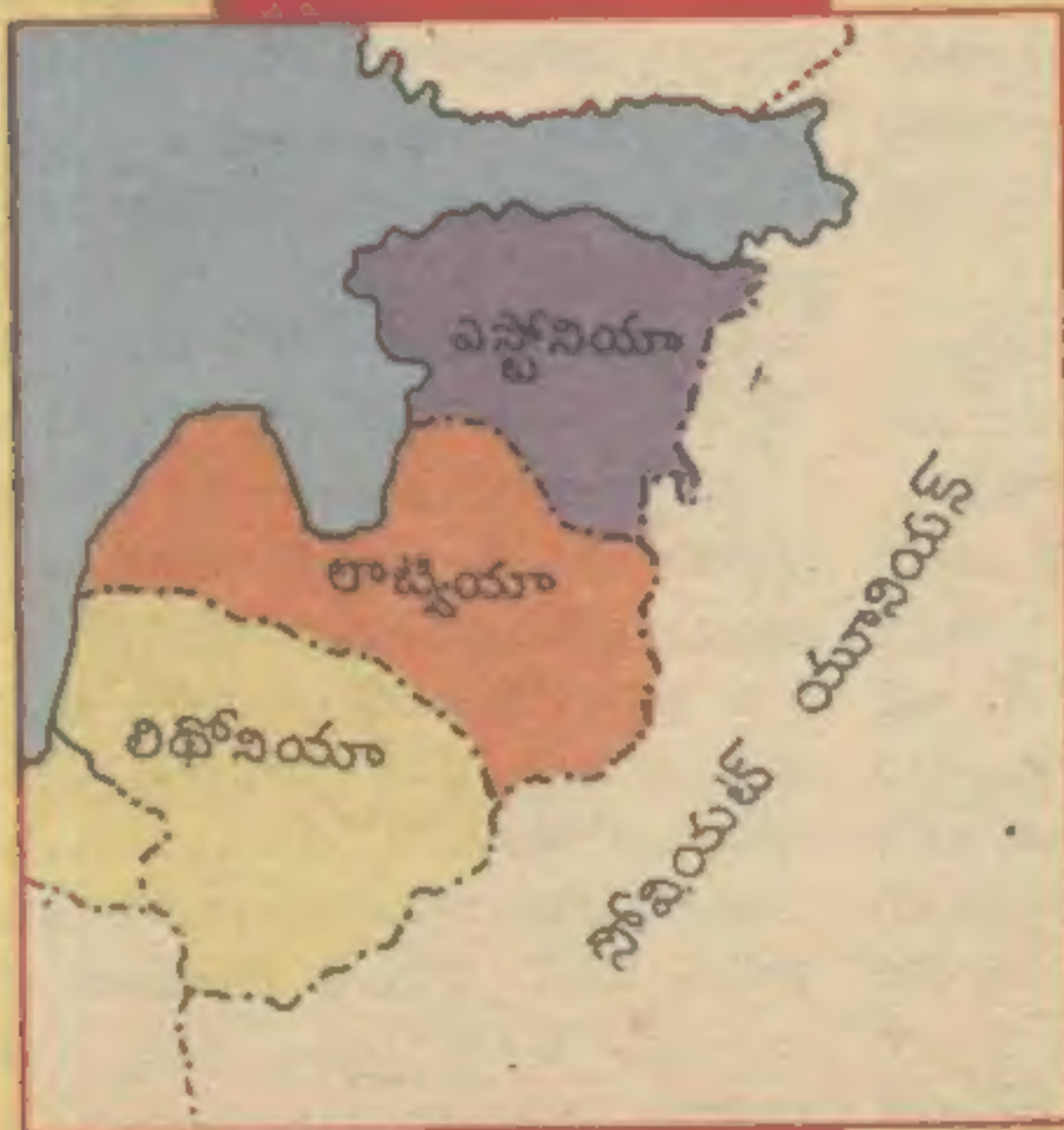
CDM

వార్తలు-విశేషాలు:

మళ్ళీ స్వతంత్ర దేశాలయిన బ్రిటిష్ రాష్ట్రాలు!

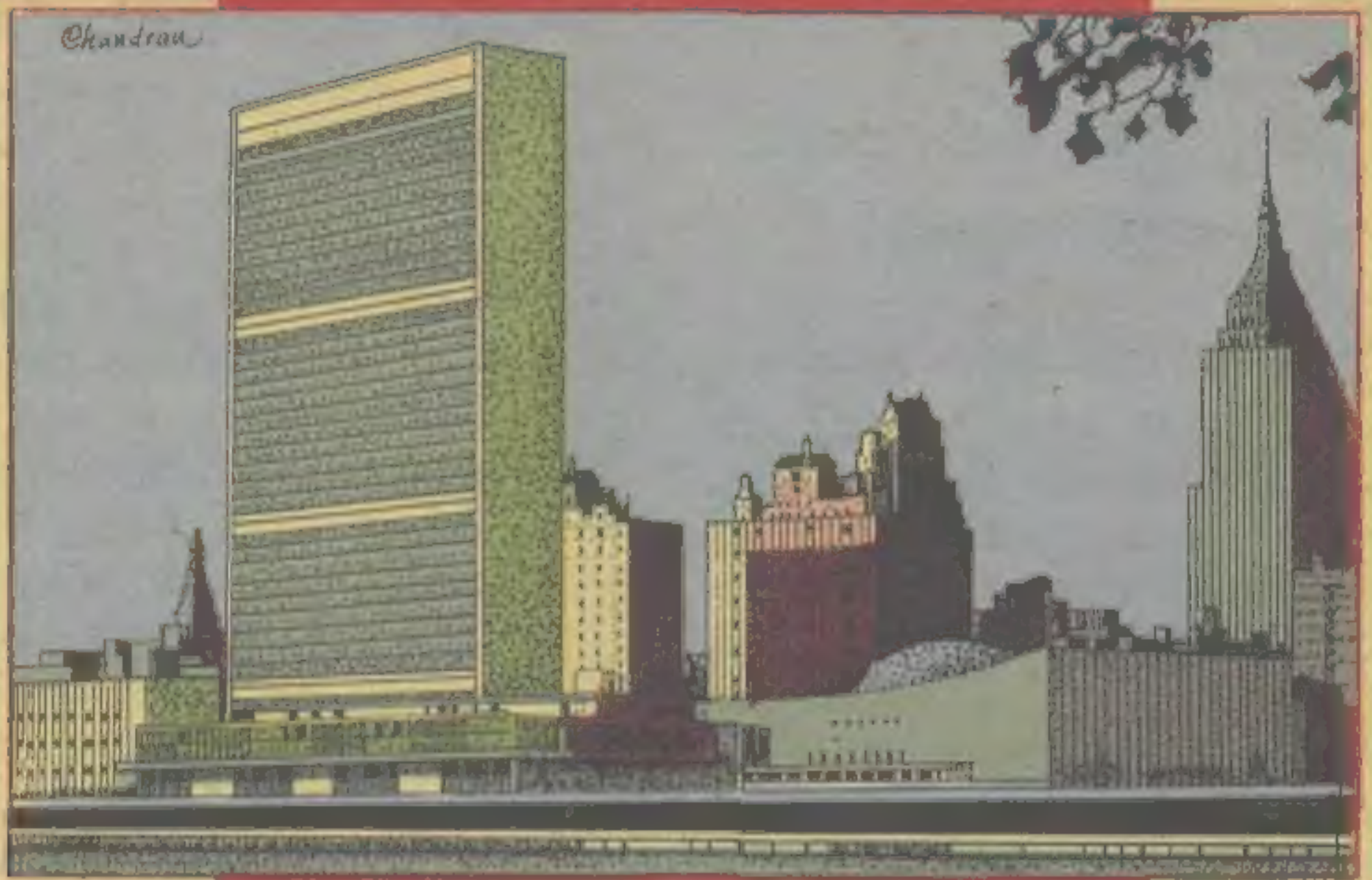
సెప్టెంబర్ 17 వ తేదిన జరిగిన ఐక్య రాజ్య సమితి 46 వ సర్వసభ్య సమావేశం, ఏడు దేశాలకు నూతన సభ్యత్వం అంగీకరించింది. వాటిలో సోవియట్ యూనియన్ నుంచి విడిపోయిన ఎస్టోనియా, లాట్వియా, లిథోనియా దేశాలు ముఖ్యమైనవి. ఐక్యరాజ్యసమితి అంగీకరించిన మిగతా నాలుగు దేశాలు— ఉత్తర కొరియా, దక్షిణ కొరియా, పసిఫిక్ ద్వీప దేశాలయిన మైక్రోనీషియా, మార్షల్ ద్వీపాలు.

సోవియట్ యూనియన్ నుంచి స్వతంత్రం పొందిన కొన్ని రోజుల లోగానే బ్రిటిష్ దేశాలకు, ఐక్యరాజ్యసమితి సభ్యత్వం లభించింది. ఒకప్పుడు రష్యాను సామ్రాజ్యంలో అంతర్భాగంగా కొనసాగిన బ్రిటిష్ దేశాలకు 1917 వ సం॥లో రష్యా విప్లవం ద్వారా జార్ అధికారం నుంచి స్వతంత్రం లభించింది. అయినా, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం 1939 వ సం॥ సెప్టెంబర్ లో సోవియట్ నేత జోసెఫ్ స్టాలిన్, జర్మనీ నాయంత అడాల్ఫ్ హిట్లర్ ల మధ్య కుదిరిన ఒక ఒప్పందం ప్రకారం, 1940 వ సం॥లో ఆ మూడు దేశాలను సోవియట్ యూనియన్ కలుపుకున్నది. యాభై సంవత్సరాలు సోవియట్ అధికారంలో గడిచిన బ్రిటిష్ రాష్ట్రాలు ఇప్పుడు స్వతంత్ర దేశాలయ్యాయి.

మొట్టమొదట లిథోనియా 1990 వ సం॥ మార్చి నెలలో స్వతంత్రం ప్రకటించుకున్నది. సోవియట్ లో ఆగస్టు నెలలో జరిగిన తిరుగుబాటు కారణంగా ప్రెసిడెంట్ గోర్బచేవ్ దాదాపు 70 గంటల పేపు అధికారంలో లేడు. దానినే మంచి అదునుగా భావించి, మిగతా ఎస్టోనియా, లాట్వియా రాష్ట్రాలు కూడా తమను స్వతంత్ర దేశాలుగా ప్రకటించుకున్నాయి. గోర్బచేవ్, మాస్కోకు తిరిగి వచ్చి, మళ్ళీ అధికారం చేపట్టాక, బ్రిటిష్ దేశాల స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని అంగీ

కరిస్తున్నట్టు ప్రకటించాడు. సోవియట్ పార్లమెంటు సెప్టెంబర్ 6 వ తేదీ సమావేశమై బాల్టిక్ దేశాలకు స్వతంత్రాన్ని అంగీకరించింది. యాభై ఓక్క సంవత్సరాల చరిత్ర వెనక్కు వెళ్ళింది!

ఆ తరువాత బాల్టిక్ రాష్ట్రాలు సభ్యత్వం కోసం ఐక్యరాజ్యసమితికి విన్నవించాయి. వాటి కోరికను, మొదట భద్రతాసమితి, ఆ పిమ్మట సర్వసభ్య సభ అంగీకరించాయి. మూడు దేశాలకూ 1917 నుంచి 1940 వరకు నాటి 'లిగ్ ఆఫ్ నేషన్స్'లో క్రియాశీలకమైన సభ్యత్వం ఉండేది. ఐక్యరాజ్యసమితి అంగీకారం తెలిపాక, లా ట్వెనియా అధ్యక్షుడు, ఆంటోలిగార్బోనోవ్, "ప్రపంచ మానవ జాతి, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో పోగొట్టుకున్న తమ కుటుంబ సభ్యుల్ని

జవాబు మళ్ళీ కనుగొన్నది!" అని తన హర్షాన్ని వెలిబుచ్చాడు.

ఐక్యరాజ్యసమితి అధ్యక్షుడు ఫెరెజ్ డి క్యూలర్ పతాకావిష్కరణోత్సవంలో ఉపన్యసిస్తూ, సభ్యత్వం విషయంలో ఐక్యరాజ్యసమితి మరొక ముఖ్యమైన నిర్ణయం తీసుకున్నట్టు వ్యాఖ్యానించాడు.

ఐక్యరాజ్యసమితి సమావేశానికి హాజరయిన మూడు బాల్టిక్ దేశాల అధ్యక్షులూ, సోవియట్ యూనియన్ తో రాజకీయ అర్థిక సంబంధాలు కలిగి వుంటామనీ, వెంటనే తమ ప్రాంతాల నుంచి సోవియట్ సేనలను ఉపసంహరించుకోవాలనీ కోరారు. సోవియట్ యూనియన్ తో తాము మంచి పొరుగు దేశాలుగా కొనసాగాలని ఆశిస్తున్నట్టు వాళ్ళు అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు.

తండ్రికోరిక

సీతాపురం అనే గ్రామంలో, సుబ్బయ్య శెట్టి అనే వ్యాపారి వుండేవాడు. ఆయన కొక పచారీ దుకాణం వుండేది. ఆ కొట్టు మీద భుక్తికి లోటు లేకుండా ఆదాయం వుండేదికానీ, చాలామందివర్తకుల్లా ఆయన వ్యాపారంలో బాగా డబ్బు సంపాదించలేకపోయాడు.

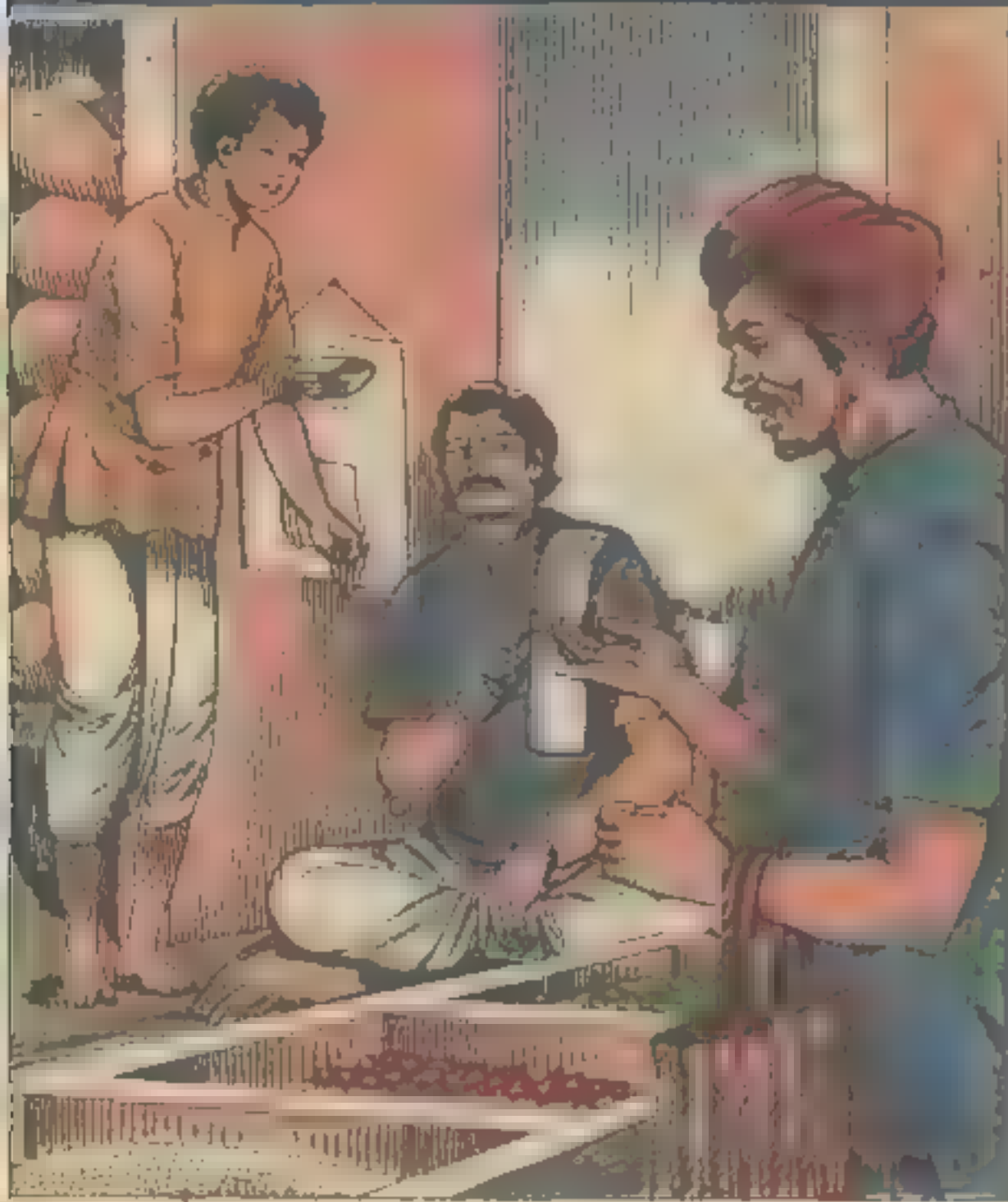
సుబ్బయ్యశెట్టి కొడుకు బదరీనాధుడు కూడా, తండ్రి దుకాణంలోనే వ్యాపారం నేర్చుకోసాగాడు. సుబ్బయ్యశెట్టి తరచుగా కొడుకుతో, "నా జాతకం మంచిదికాదు! అందువల్లనే బాగా సంపాదించలేకపోయాను. నువ్వయినా బాగా సంపాదిస్తే, నాకు తృప్తిగా వుంటుంది." అంటూండేవాడు.

ఒకసారి సుబ్బయ్యశెట్టి ఇంటికి, పొరుగుూరులో వుండే ఆయన బావమరిది పరంధామయ్యశెట్టి వచ్చాడు. మాటల

సందర్భంలో ఆయన సుబ్బయ్య శెట్టి అభిప్రాయం తెలుసుకుని, "బావా! నీ వ్యాపారం రాణించకపోవడానికి కారణం, నీ జాతకంకాదు. వ్యాపారంలోని మెళకువలు తెలియకపోవడం. మా ఊరిలో నాకు, నారాయణశెట్టి అనే మిత్రుడున్నాడు. అతని దగ్గర, నీ కొడుకును గుమాస్తాగా చేర్చిస్తాను. వ్యాపారంలోని మెళకువలు నేర్చుకుని పైకి రాగలడు." అన్నాడు.

సుబ్బయ్యశెట్టి ఇందుకు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు. మరునాడే పరంధామయ్య శెట్టి, బదరీనాధుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని తన మిత్రుడైన నారాయణశెట్టి వద్దకు తీసుకుపోయి, "వీడు నా మేనల్లుడు. నువ్వు, వీడికి వ్యాపారంలోని మెళకువలు నేర్పాలి. ఇకనుంచి వీడి బాధ్యత నీది!" అని చెప్పాడు.

ఒక రోజున నారాయణశెట్టి కొట్టుకు, భూషయ్య అనేవాడు వచ్చి, మినుములు మంచిరకం చూపించమని అడిగాడు. బదరీనాథుడు మేలిరకం మినుములు చూపించాడు.

భూషయ్య మినుముల్ని కొంచెం సేపు పరిశీలించి, "ఇంతకంటే మంచిరకం లేవా?" అని అడిగాడు.

అందుకు బదరీనాథుడు, "ఇవి మేలు రకానివే! ఇంతకంటే మంచివి లేవు," అన్నాడు.

ఆ సమాధానం విని భూషయ్య వెళ్ళ బోతూంటే, నారాయణశెట్టి ఆపి, బదరీ నాథుడితో, "రాత్రి వేరే మూటలు

వచ్చాయి. లోపలకుపోయి దక్షిణం మూల నున్నమూటలోని మినుములు పట్టుకురా!" అన్నాడు.

భూషయ్య, ఈసారి బదరీనాథుడు లోపలినుంచి తెచ్చిన మినుములు చూసి తృప్తిగా తలాడించి, "ఈ రకం బాగున్నాయి," అని ఆ మినుములు కొనుక్కుపోయాడు.

బదరీనాథుడు, నారాయణశెట్టితో, "అయ్యా, రెండు మూటల్లోని మినుములూ ఒకేరకం కదా?" అంటూ తన అనుమానం వెలిబుచ్చాడు.

దానికి నారాయణశెట్టి, "మనదగ్గిరకు వచ్చే ఖాతాదార్లలో కొందరికి, నాణ్యత సంగతి బొత్తిగా తెలియదు. కానీ మన మెక్కడ మోసంచేస్తామో అని, తెలిసినట్టు నటిస్తారు. అటువంటి వాళ్ళకు మన దగ్గిరున్న సరుకు ఒకేరకమైనా, రెండు రకాలుగా చూపిస్తే సంతృప్తి చెందుతారు," అన్నాడు.

మరొకసారి గిరీశం అనే ఖాతాదారుడు వచ్చాడు. అతనిచ్చేసరికి దుకాణం రద్దీగా వున్నది. గిరీశం, బదరీనాథుడికి తనకు కావలసిన సరుకుల జాబితా ఇస్తూ, "జాబితాలో వున్నవన్నీ త్వరగా ఇవ్వు. అవతల నాకు ముఖ్యమైన పనులున్నాయి," అంటూ తొందర చేశాడు.

“మీకంటే ముందొచ్చిన వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళకిచ్చేదాకా ఆగండి,” అన్నాడు బదరీనాథుడు.

■ జవాబుకు గిరీశం కోపం తెచ్చుకుని వెళ్ళబోయాడు. అయితే, నారాయణశెట్టి అతణ్ణి పిలికరించి, “ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి. ముందు మీ పనే చూస్తాను,” అని, పక్కకు తిరిగి చూస్తూ, “ఒరేయ్. ఎవరక్కడ! ముందు గిరీశంగారి సరుకుల సంగతి చూడండి. అలాగే వారికి చెంబులో మంచి చల్లని నీరు పట్టుకురండి. బాగా ఎండనపడి వచ్చినట్టున్నారు,” అని కేక వేశాడు.

ఇది విని గిరీశం తృప్తిపడిపోయి కూర్చున్నాడు. నారాయణశెట్టి, గిరీశం కంటే ముందు వచ్చినవాళ్ళకు సరుకులిచ్చిన తర్వాతనే, గిరీశం సరుకుల సంగతి చూశాడు. అయినా గిరీశం మాట్లాడలేదు. సరుకులు కట్టి ఇచ్చే వరకూ ఓవిగ్గా అగి, వాటిని తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

బదరీనాథుడు, నారాయణశెట్టిని, “అయ్యా, గిరీశం ధోరణి నా కర్థం కాలేదు. నేనన్న మాటకు కోపగించుకుని వెళ్ళబోయినవాడు, మీరు చాలా అలస్యం చేసినా ఎందుకు కిమ్మనలేదు?” అని అడిగాడు.

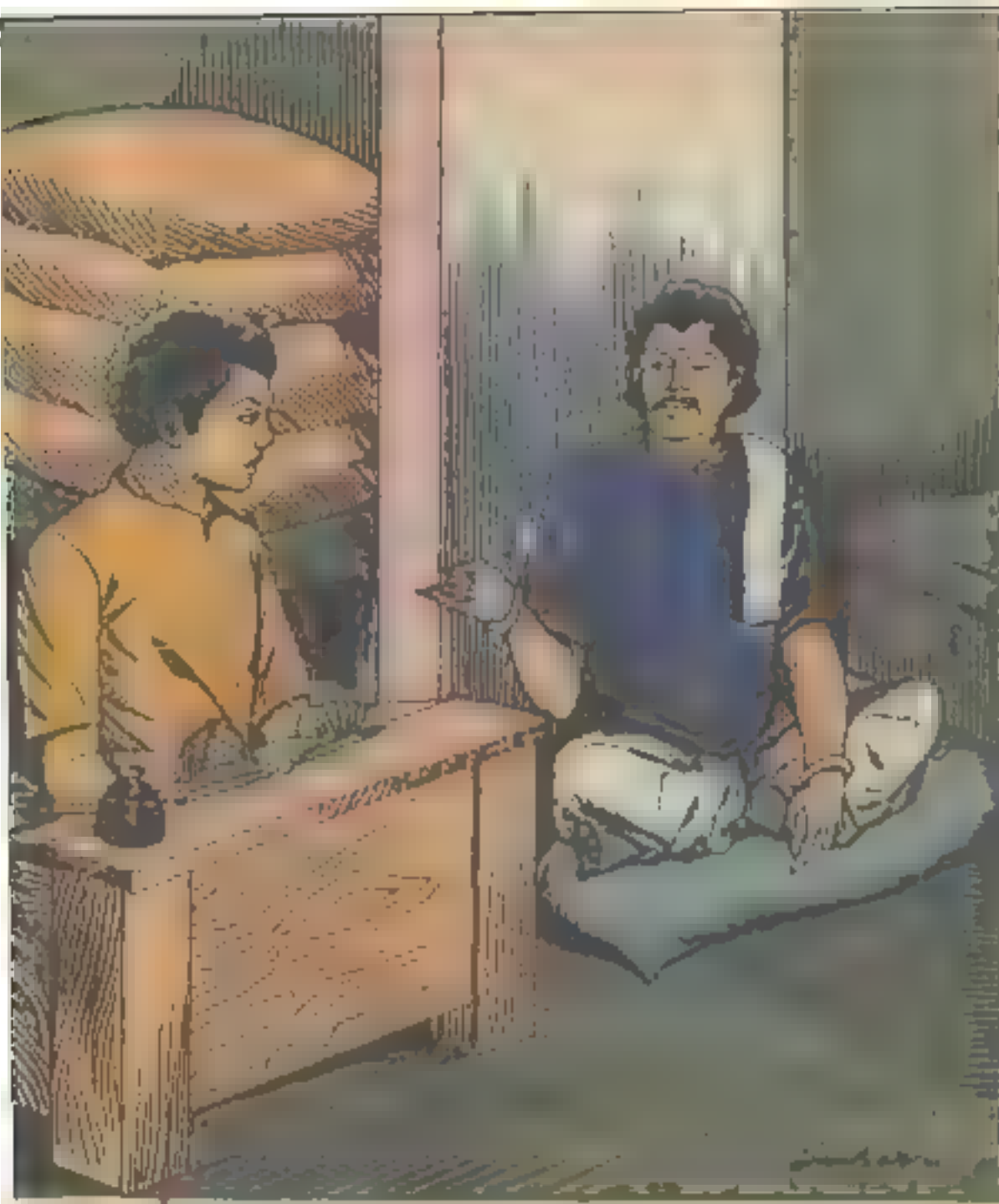

“బదరీనాథా! కొంతమంది భాతాదార్లు, తమకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరుకుంటారు. అటువంటి వాళ్ళను మనం, నలుగురి ముందు బాగా మాట్లాడి మర్యాద చేస్తే సంతృప్తి చెందుతారు,” అని చెప్పాడు నారాయణశెట్టి.

ఒకసారి చిదంబరం అనే అతను దుకాణానికి వచ్చి, తనకు కావలసిన సరుకులు తీసుకుని, డబ్బువారం రోజుల్లో ఇస్తానని చెప్పాడు. బదరీనాథుడు వెంటనే భాతా పద్దుపుస్తకం తీసి, బాకీ డబ్బునమోదు చేయబోయాడు.

ఇది చూసిన నారాయణశెట్టి, బదరీనాథుడితో, “చిరంబరంగారి వంటి పెద్ద

మనుమలు అప్పు తీసుకుంటే, మనం బాతలో పద్దు రాయనవసరం లేదు. వారే జాగ్రత్తగా గుర్తుంచుకొని తెచ్చిస్తారు," అన్నాడు.

■ మాటకు చిదంబరం ఎంతో సంతోషించి వెళ్ళిపోయాడు. చిదంబరం వెళ్ళగానే నారాయణశెట్టి, బదరీనాథుడితో, "పుస్తకంలో ఇప్పుడు చిదంబరం ఎంత సరుకు అప్పుగా తీసుకున్నాడో రాయ!" అన్నాడు.

బదరీనాథుడు ఆశ్చర్యపోతూ, "అయన వుండగా వద్దని, ఇప్పుడు రాయమనడంలో, మీ ఆంతర్యం నాకర్థం కాలేదు," అన్నాడు.

నారాయణశెట్టి చిన్నగా నవ్వి, "మనం వ్యాపారంలో అందరినీ నమ్మినట్టు కనిపించాలేగాని, ఎవరినీ నమ్మకూడదు. చిదంబరం నిజాయితీపట్ల, మనం నమ్మకం కనబరిస్తే, అతనూ నీతిగా బాకీ చెల్లించడానికి కట్టుబడతాడు. ఒకవేళ, అతను మనం మరిచిపోయామని, భావించి పూరుకుంటే, అప్పుడు మనం పద్దు చూపించి అడగడానికి వీలుంటుంది!" అన్నాడు.

ఒక సంవత్సరం గడిచిన తర్వాత నారాయణశెట్టి, బదరీనాథుడితో, "నీకు వ్యాపారంలోని చాలా మెళకువలు నేర్చాను. ముఖ్యమైనది మరొకటి మిగిలింది. అది, బాకీవసూలు! ఆకిటుకు కూడా తెలుసుకున్నావంటే, నీకిక తిరుగుండదు. మనకు సిరియాళుడనేవాడు పందవరహాలకు పైగా బాకీ వున్నాడు. వాడి దగ్గర సొమ్ము వసూలు చేసుకురా," అని చెప్పాడు.

బదరీనాథుడు రెండు, మూడుసార్లు సిరియాళుణ్ణి కలిసి బాకీ సంగతి అడిగాడు. అయినా, వాడు ఇచ్చే ధోరణిలో లేడు. ఆ బాకీ ఇవ్వకపోగా, సిరియాళుడి సరుకు అప్పు కోసం దుకాణానికి వచ్చాడు. బదరీనాథుడు దీనికి కోపం తెచ్చుకుని, "పాతబాకీ ఇచ్చేవాకా, మళ్ళీ అప్పు పెట్టడం కుదరదు," అన్నాడు.

అంతలో నారాయణశెట్టి కల్పించుకుని, "సిరియాళా! అవసరమైన సరుకులు తీసుకు వెళ్ళు. వీలు చూసుకుని డబ్బు సర్దుబాటు చెయ్యి. నీ దగ్గర డబ్బెక్కడికి పోతుంది. అన్నట్టు, మీ పెద్దమ్మాయికి పెళ్ళి సంబంధం కుదిరిందట గదా! ఈ బాకీ తీర్చివేస్తే, మళ్ళీ పెళ్ళికి అవసరం అయిన సరుకులు అప్పుగా తీసుకుపోవచ్చు," అన్నాడు.

నారాయణశెట్టి మాటలవలలోపడిన సిరియాళుడు, నాలుగు రోజుల్లో బాకీ పూర్తిగా జమకట్టాడు.

అ తర్వాత వారం రోజులు ఆగి, కూతురు పెళ్ళికి అవసరం అయిన సరుకులకోసం వచ్చిన సిరియాళుడితో, నారాయణశెట్టి, "ఈ మధ్య వ్యాపారం బాగా సాగడం లేదు. నీకు అప్పివ్వ నందుకు ఏమీ అనుకోకు. మరెక్కడైనా ప్రయత్నం చెయ్యి," అన్నాడు.

ఈసారి పెద్ద మొత్తంలో అప్పు చేసి, ఎగవేయాలన్న ఎత్తుగడలో వున్న

సిరియాళుడు, నారాయణశెట్టి అసలు సంగతి గ్రహించాడని, మారుమాట్లాడ కుండా వెళ్ళిపోయాడు.

తనకేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న బదరీ నాధుడితో, నారాయణశెట్టి, "నిజానికి సిరియాళుడు డబ్బు స్తోమతుకలవాడే. అయితే, అప్పులు చేసి ఎగవేసే మనస్తత్వం అతడిది. అలాంటి వాళ్ళకు కిలెరిగి వాతపెట్టాలి!" అన్నాడు.

కొన్నాళ్ళు జరిగాక నారాయణశెట్టి, బదరీనాధుణ్ణి పక్కన కూర్చోబెట్టుకుని అప్యాయంగా, "నాయనా! ఇప్పుడు నీకు తెలియని వ్యాపార రహస్యాలూ, మెళకు వలూ లేవు. ఇంటికి వెళ్ళి, మీ నాన్నగారి వ్యాపారం నీ చేతికి తీసుకో," అని చెప్పాడు.

బదరీనాధుడు, నారాయణశెట్టి కి వినయపూర్వకంగా నమస్కరించి, తన తారు చేరి, తండ్రి వ్యాపారం చేపట్టి, కొద్దికాలంలోనే వ్యాపారాన్ని అభివృద్ధి చేసి తండ్రి కోరిక తీర్చాడు.

చెప్పి చేసిన మోసం

రాజీవుడనే అతడికి కచేరీలో కొత్తగా ఉద్యోగం వచ్చింది. ఉద్యోగంలో చేరిన మొదటి రోజున, అక్కడే పనిచేస్తున్న రాఘవ అనే అతను, రాజీవుడితో, “ఇదిగో చూడు! ఈ కచేరీలో చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి. డబ్బులు కనబడితే చాలు అవ్వులు అడుగుతారు. అప్పు మాత్రం త్వరగా తీర్చు,” అంటూ హెచ్చరించాడు.

ఆ తర్వాత వాళ్ళిద్దరిమధ్యా స్నేహం పెరిగింది. నెలాఖరుకు అందరికీ జీతాలు ఇచ్చారు. తనను వివరంగా అప్పు అడిగితే కుదరదని చెబుదామని, రాజీవుడు గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాడు. అయితే, రోజులు గడిచినా ఎవరూ అతణ్ణి అప్పు అడగలేదు.

ఒకరోజు రాఘవ, రాజీవుడు బజారుకు నరుకులు కొనడానికి బయలుదేరారు. రాఘవ కావలసిన నరుకులన్నీ తీసుకుని, మొత్తం డబ్బు ఎంత ఇవ్వాలో చెప్పమన్నాడు కొట్టువాణ్ణి. కొట్టువాడు చెప్పిన మొత్తానికి, అతడి దగ్గర యాభై రూపాయలు తక్కువగా వున్నవి.

అప్పుడు రాఘవ, రాజీవుడితో, “తీసుకున్న నరుకులు, తిరిగి ఇచ్చేయడం ఎందుకు! ఒక యాభై రూపాయలు నర్దు. రేపు కచేరీకి రాగానే ఇస్తాను,” అన్నాడు.

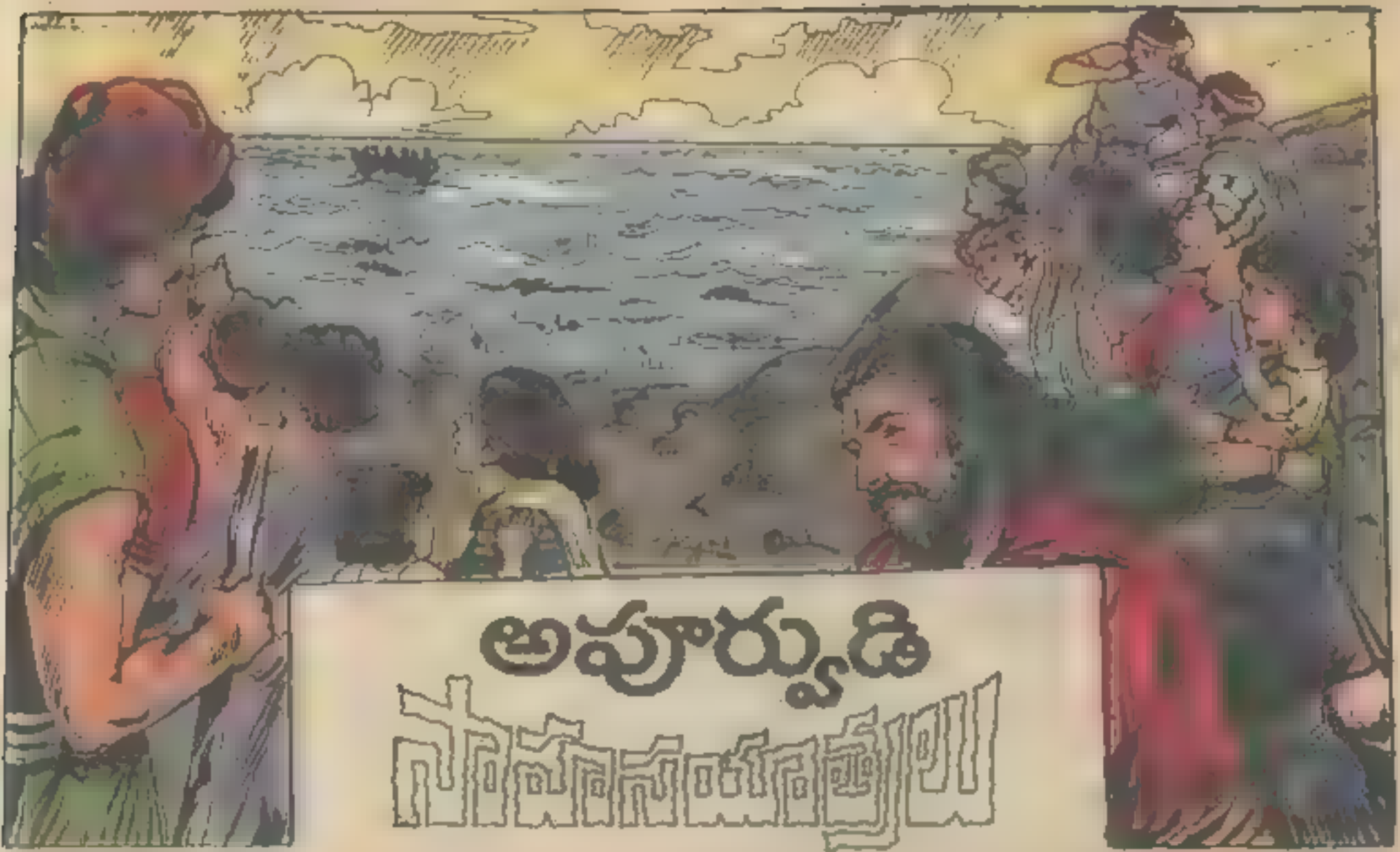
రాజీవుడు నరేనని ఇచ్చాడు. అయితే, ఎన్ని రోజులు గడిచినా రాఘవ తన తీసుకున్న డబ్బు తిరిగి ఇవ్వకపోయేనరికి, రాజీవుడు దాని నంగతి అడిగాడు.

పెంటనే రాఘవ, “అదేమిటి? నేను ముందే చెప్పానుగదా, ఈ కచేరీలో అవ్వులు ఇస్తే అంత త్వరగా వసూలు అవవని. కొన్నాళ్ళు ఓపికపట్టు, వాదగ్గిరున్నప్పుడు ఇస్తాను,” అన్నాడు.

—కె. వెంకటసుబ్బారావు

9

[అపూర్వుడనే విచిత్ర వ్యక్తి, సముద్రపు దొంగల పాలైన బదుగురు కుర్రవాళ్ళను, సమీరుడి ద్వారా రక్షించి, దొంగలను రాజుగారికి అప్పగించాడు. మరొక ముఠా దొంగలు నిధిని తెచ్చుకోవడానికి శిలాద్వీపానికి చేరి, అక్కడే తాగి మత్తులో పడిపోయారు. అపూర్వుడూ, సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ నిధికోసం పడవలో బయలుదేరారు. —తరువాత]

కుర్రవాళ్ళు పడవలో తీరం కని రావడం, సముద్రతీరంలో చేరిన గ్రామప్రజలు చూశారు. పరమదుర్మార్గులయిన, సముద్రపు దొంగలను ఉపాయంతో బంధించి, రాజుగారికి అప్పగించిన సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ, మళ్ళీ దేని కోసమో సముద్రంలోకి వెళ్ళారన్న వార్త అప్పటికే చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు వ్యాపించింది.

పడవను దూరం నుంచి చూసిన గ్రామ ప్రజలు కొందరు, “సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ వస్తున్నారు!” అని ఉత్సాహంగా కేకలు వేస్తూ, ఆ విషయాన్ని అందరికీ తెలియజేయడానికి గ్రామంలోకి పరుగులు తీశారు.

సముద్రతీరానికి కొంతదూరంలో, ఒక అందమైన ఉద్యానవనం మధ్య చిన్న భవనం ఒకటి ఉన్నది. విశ్రాంతి తీసుకోవ

డానికి ఎప్పుడైనా అక్కడికి రావడం రాజుకు అలవాటు. ఇప్పుడు కూడా రాజు ఆ విశ్రాంతి భవనంలోనే విడిది చేశారు. కుర్రవాళ్ళు, తిరం చేరుతున్నారన్న వార్త రాజుకూ అందింది. ఆ కుర్రవాళ్ళ పట్ల, ముఖ్యంగా సమీరుడిపట్ల రాజుకు అమితమైన అభిమానం. అందువల్ల ఆయనకూ వాళ్ళను చూడాలనిపించింది. వెంటనే రాజు గుర్రం మీద సముద్ర తీరానికి బయలుదేరాడు. ఆయన వెంట అంగరక్షకులు వచ్చారు. రాజు సముద్ర తీరం చేరేలోగా, కుర్రవాళ్ళ తల్లి దండ్రులూ, బంధుమిత్రులూ, ఇతర గ్రామస్తులూ అక్కడ చేరారు. వాళ్ళం

దరూ రాజును చూడగానే గౌరవంతో నమస్కరించారు.

“కుర్రవాళ్ళు ఎక్కడికి వెళ్ళారో తెలుసా?” అని అడిగాడు రాజు గ్రామ పెద్దను.

“తెలియదు ప్రభూ, ఎక్కడికి వెళ్ళారో. ఎందుకు వెళ్ళారో, ఎవరికి తెలియదు!” అన్నాడు గ్రామ పెద్ద వినయంగా.

సముద్రంలో పడవ అంచున కూర్చుని, ప్రయాణం చేస్తూన్న అపూర్వుడు, తీరంలో రాజు, గ్రామ ప్రజలూ గుమిగూడిన విషయం గ్రహించి, సమీరుడితో “ఇక నేను వెళతాను. రాజు ఉత్తముడు. నువ్వు తినుకు వెళుతున్న ఈ నిధిని పేద ప్రజల బాధలు పోగొట్టడానికి ఉపయోగించమని రాజుగారితో చెప్పి,” అన్నాడు.

సమీరుడు, అపూర్వుడికి భక్తితో నమస్కరించాడు. అయినా, అతని మనసులో అపూర్వుడు అప్పుడే వదిలి వెళుతున్నాడే అని కొంత విచారం కలిగింది. ఆ సంగతి గ్రహించిన అపూర్వుడు, “మిత్రమా, ధైర్యంగా వెళ్ళు. అంతా మంచే జరుగుతుంది. నిధి దొరికిందన్న ఆనందంలో, శిలాద్వీపంలో స్పృహతప్పి పడిపోయిన దొంగలను గురించి మరిచిపోవద్దు సుమా! వాళ్ళను అలాగే వదిలేస్తే మరణించ

గలరు. వాళ్ళను కాపాడమని రాజుగారికి చెప్పి." అంటూ వడవపై నుంచి, వక్కనే ఈడుతూ వస్తున్న గండుమీనం మీదికి ఉరికాడు. వెంటనే అ గండుమీనం వడవ నుంచి దూరంగా, వెళ్ళసాగింది. సమీ రుడు అటులేని తిరిగి చూశాడు. రెప్ప పాటులో అది అమిత వేగంతో బాణంలా దూనుకు పోసాగింది !

వడవ, నది సముద్రంలో కలు మ్తున్న ప్రాంతాన్ని చేరింది. అలలు తక్కువగా ఉండడంవల్ల, అక్కడి జలం ప్రకాంతంగా ఉన్నది. దృఢకాయులయిన గ్రామస్తులు కొందరు నీళ్ళలోకి దిగి, కుర్రవాళ్ళు వడవలో న్నంచి, గట్టు చేర దానికి సాయపడ్డారు.

సమీరుడు రాజుకు సమస్కరించి, దొంగలు దాచిన నిధిని ఎలా తీసుకు వచ్చింది అయినకు క్లుప్తంగా చెప్పాడు. వడవ దగ్గరికి వెళ్ళి, పెట్టెలనిండా వున్న నగలనూ, విలువైన ఆభరణాలనూ చూసిన రాజు, అనందాత్మర్యాలకు అవదులు లేవు. అ నిధిని పేదల బాధలు పోగట్టడానికి, ఉ పయోగించగలమని, సమీరుడికి అయిన హమీ ఇచ్చాడు. అందుకు తగిన వధకాలు అలోచించమని, రాజు సమీరుణ్ణి కోరాడు.

"ప్రభూ, ఈ నిధిని తమ విక్రాంతి భవనంలోనే దాచండి. అది అక్కడే సురక్షితంగా ఉంటుంది," అన్నాడు సమీరుడు.

"అలాగే చేద్దాం," అన్నాడు రాజు తల పంకిస్తూ.

"మరొక ముఖ్య విషయం ప్రభూ," అన్నాడు సమీరుడు.

"ఏమిటి?" అని అడిగాడు రాజు.

"శిలాద్వీపంలో చిక్కుకుపోయిన సముద్రపు దొంగలను అక్కడి నుంచి తీసుకురావాలి!" అన్నాడు సమీరుడు.

"ఎందుకూ? వాళ్ళను అక్కడే వదిలేస్తే ఏం?" అని అడిగాడు రాజు.

"చచ్చిపోతారు ప్రభూ!" అన్నాడు సమీరుడు.

"వాళ్ళను అక్కడి నుంచి కాపాడి తీసుకువచ్చినా, వాళ్ళకు మరణశిక్ష

విధించవలసి వుంటుంది. ఎందరెందరో అమాయకులను, హింసించి చంపి, ఎన్నో కుటుంబాలను సర్వనాశనంచేసిన అపరమ కిరాతకులకు అది సరైన శిక్ష అవుతుంది. సరే, నీ ఇష్టానుసారం, వాళ్ళను మొదట అక్కడికి తీసుకువద్దాం. ఆ తరువాత న్యాయసమ్మతమైన శిక్ష వేద్దాం," అని రాజు. అంగరక్షకులవైపు తిరిగి, వాళ్ళల్లో ఒకడి ద్వారా రాజధానికి సందేశం పంపాడు.

ఆ తరువాత రాజాజ్ఞప్రకారం, నిధిని భటులు రాజుగారి విశ్రాంతి భవనంలోకి తరలించారు.

మధ్యాహ్నానికి రాజధాని నుంచి యాభై మంది సైనికులతో, రెండు పెద్ద పడవలు నదీ సంగమం దగ్గరికి వచ్చి చేరాయి. సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ, సైనికులకు శిలాద్వీపానికి దారి చూపడానికి ముందుకు వచ్చారు. ఖాళీగా వున్న కాము వచ్చిన దొంగల పడవలో, సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ, సేనానాయకుడూ ఎక్కి కూర్చున్నారు. వాళ్ళ పడవముందూ, దాని వెనక సైనికులున్న రెండు పడవలూ శిలాద్వీపం కేసి బయలుదేరాయి.

వాళ్ళు శిలాద్వీపాన్ని సమీపిస్తూండగా, అప్పుడే తెల్లవారుతున్నది. పడవలను

ఎక్కడ అవి, లంగరు దింపాలో సమీ
రుడు నూచించాడు. అక్కడికి కొన్ని
గజాల దూరంలోనే పెద్ద పెద్ద బండలు
ఉన్నాయి.

హఠాత్తుగా ఒక రాయి దూనుకువచ్చి,
సమీరుడి దగ్గర నిలబడిన సేనానాయ
కుడి పక్కన పడింది! దాని నుంచి
చప్పున పక్కకు తప్పుకున్న సేనా
నాయకుడు, "ఆ మూర్ఖులు మనల్ని
ఎదిరించాలనుకుంటున్నారు!" అని,
బండల కేసి తిరిగి, "మీరు ఎంత
పోరాడినా, మా నుంచి తప్పించుకోలేరు.
మీరు బదుగురే వున్నారు. మేము యాభై
మంది పైనికులం వచ్చాం. మర్యాదగా
లోంగిపోండి. నా మాట విని, లోంగి

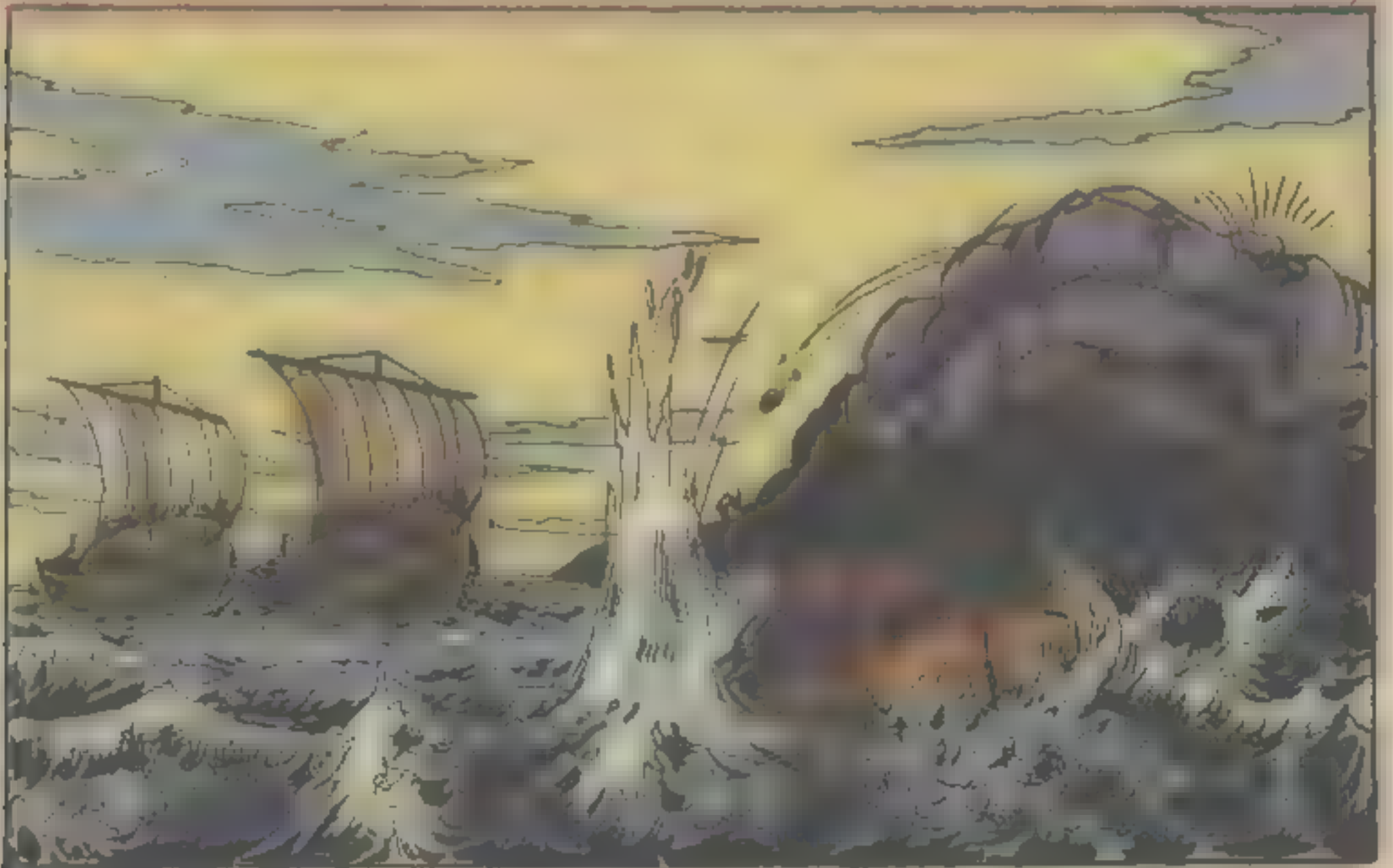
పోయారంటే, మీకు విధించే శిక్ష కూడా
అంత కఠినంగా వుండదు. ఎదురు
తిరిగారో, చావు తప్పదు!" అని గంభీర
స్వరంతో గట్టిగా హెచ్చరించాడు.

అయినా, రాళ్ళు బాణాల్లా రిప్పు
రిప్పున వచ్చి పడసాగాయి. రాను, రానూ
వాటి ఉధృతం ఎక్కువయింది.

"ఊ...వదలండి!" అని అజ్ఞాపిం
చాడు సేనానాయకుడు.

మరుక్షణమే, రాళ్ళు వస్తూన్న దిక్కు
కేసి ఒక్కసారిగా యాభై బాణాలు
దూనుకు పోయాయి!

అటుపైన రాళ్ళు పడడం ఆగి
పోయింది. పడవలు, నులభంగా బండ
లను సమీపించాయి!

సేనానాయకుడు సమీరుడితో, "అదొంగల కంటబడకుండా నువ్వు, నిమిత్తులూ ఇక్కడే పడవలో కూర్చోండి. మేము అదుర్కార్గులను పట్టి బంధిస్తాం!" అంటూ కిందికి దిగాడు.

సేనానాయకుడు లొంగి పొమ్మని మళ్ళీ ఒకసారి దొంగలను గట్టిగా హెచ్చరించాడు. అయినా, అటువైపు నుంచి సమాధానం ఏదీ రాలేదు. సైనికులు ఎత్తయిన బండల పైకి ఎక్కి చూశారు. కాని, దొంగలజాడ లేదు.

"వాళ్ళు ఏ గుహలోనే దాక్కుని వుంటారు!" అని సేనానాయకుడు, వదిలమంది సైనికులను ద్వీపముఖంలో

కవలాగా వుంచి, మిగతా నలభైమందిని, బదుగురు చొప్పున ఎనిమిది జట్లుగా విడదీసి, వాళ్ళను ద్వీపాన్ని ఒక్కసారిగా చుట్టుముట్టి, గుహలన్నిటినీ వెదకమని ఆజ్ఞాపించాడు.

సమీరుడూ, అతడి మిత్రులూ పడవలో నిలబడి, జరుగుతూన్న దానిని అమితాసక్తితో చూడసాగారు.

"సమీరా!" అన్న మధుర కంఠస్వరం విని సమీరుడు ఉలిక్కిపడి, అపెలుపు వినిపించిన దిక్కుకేసి చూశాడు.

అపూర్వుడు ఒక బండమీద చిన్నగా నవ్వుతూ నిలబడి వున్నాడు.

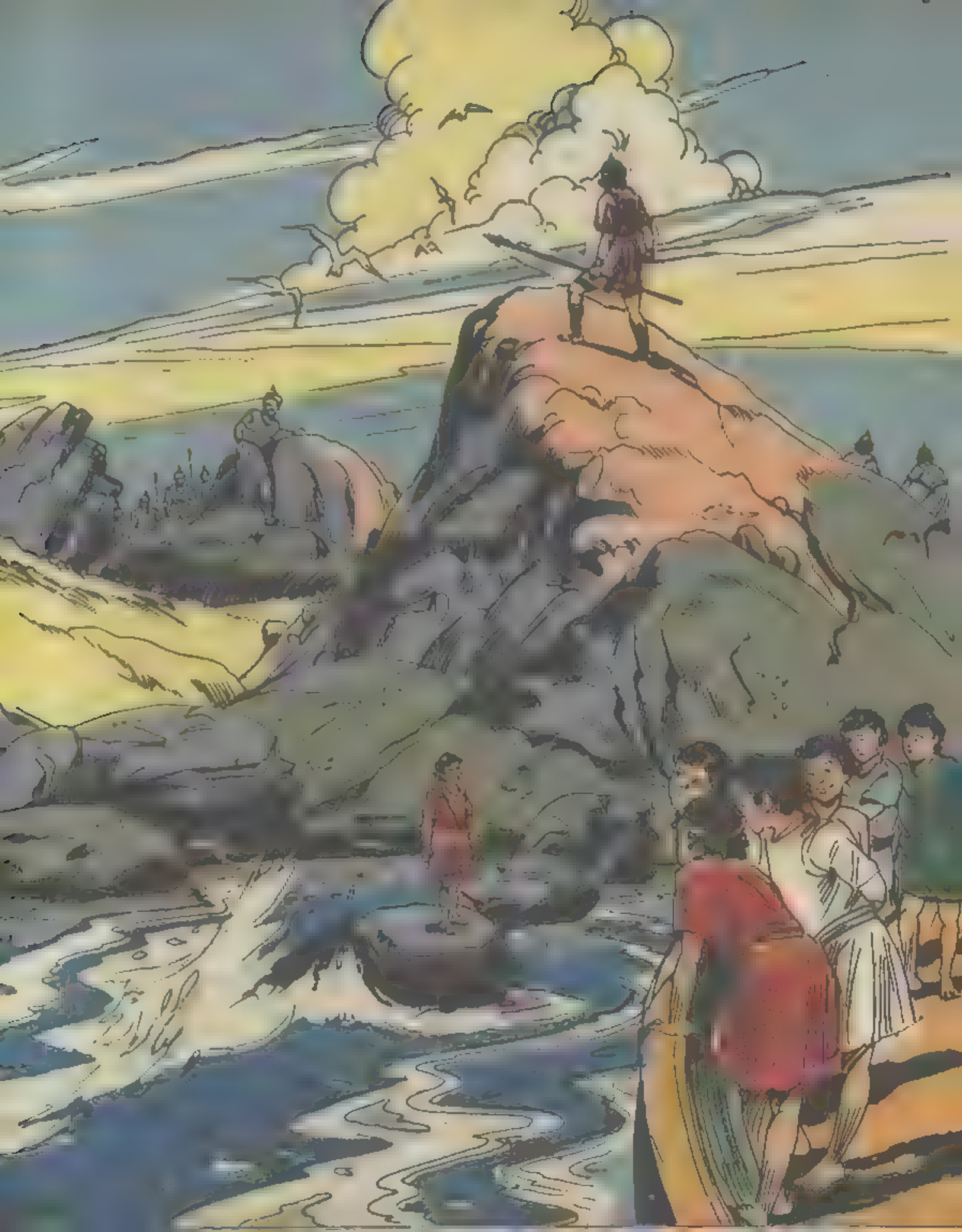
"సముద్రపు దొంగలు, ద్వీపం తూర్పు దిక్కున ఉన్న సొరంగంలో దాక్కుని వున్నారు. కాలయాపన కాకుండా, ఆ సొరంగాన్ని వెతికించమని సేనానాయకుడితో చెప్పి," అన్నాడు అపూర్వుడు.

సమీరుడు అమితోత్సాహంతో, పడవలో నుంచి, కిందికి దూకి, క్షణంలో సేనానాయకుణ్ణి సమీపించాడు.

"నిన్ను పడవలోనే ఉండమన్నాను కదా ఎందుకిలా వచ్చావు?" అన్నాడు సేనానాయకుడు అప్యాయంగా.

"నిజమే. అయినా, మీకోకముఖ్యమైన విషయం చెప్పవలసి వచ్చింది. దొంగలు అయిదుగురూ, ద్వీపం తూర్పు దిక్కున

వున్న సొరంగంలో దాక్కుని ఉన్నారు." అన్నాడు సమీరుడు.

"అ సంగతి ఏకేలా తెలిసింది?" అని అడిగాడు సేనానాయకుడు.

"మొదట నిధిని ఎలా కనుగొన్నామో, దొంగల నుంచి ఎలా తప్పించుకున్నామో, అలాగే ఇప్పుడు ఇది కూడా తెలిసింది!" అన్నాడు సమీరుడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

సమీరుడు నిజమే చెబుతున్నాడని గ్రహించాడు సేనానాయకుడు. వెంటనే అతడు పదిమంది సైనికులను సమీరుడు సూచించిన సొరంగం కేసి నడిపించాడు. సొరంగద్వారం సమీపించగానే, "మీరు దాక్కున్న స్థలం తెలిసిపోయింది. ఇప్పుడయినా గుట్టుగా లొంగిపోతారా? లేక మాజేత చావాలనుకుంటున్నారా?" అని హెచ్చరించాడు సేనానాయకుడు మళ్ళీ.

"చావు మాకు కాదు; మీకు. ఎవరైనా సొరంగంలోకి అడుగు పెట్టారో, ప్రాణాలు దక్కవు. జాగ్రత్త!" అని హెచ్చరించాడు, సొరంగంలోని దొంగలనాయకుడు.

మరుక్షణమే సొరంగంలో, ఆ చివరి నుంచి భయంకర కంఠస్వరం వినిపించింది: "ఈ సొరంగం భయంకరమైన క్రాచుపాములకు నిలయం. మీరిక్కడ ఇంకొక్క నిమిషం ఆగారో భయంకరమైన చావు తప్పదు!"

క్రాచుపాములకన్నా భయంకరంగా ఉన్న ఆ కంఠస్వరం విని దొంగలు గడగడ వణికిపోయారు. క్రాచులకు నిలయమైన ఈ చీకటి సొరంగంలోకి మానవ మాత్రుడెలా వచ్చాడు? ఇది గుహను అవహించిన భూతం హెచ్చరిక కాదు కదా! అని హడలిపోయారు వాళ్ళు.

"లొంగిపోదాం!" అన్నాడు దొంగల నాయకుడు.

దొంగలు ఒక్కొక్కరుగా, సొరంగం నుంచి, చేతులు పైకెత్తి మెల్లగా బయటకు రాసాగారు. తలలు వంచుకుని, నిలువెల్లా వణికిపోతూ సేనానాయకుడి ఎడట నిలబడిన దొంగల రెక్కలు విరిచికట్టారు సైనికులు.

—(ఇంకావుంది)

రాజలక్షణం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు పద్దకు
తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పైనుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవ సాగాడు.
అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా,
ఇంత అర్థరాత్రివేళ వీతిగలిపి ఈ శ్మశా
నంలో, ప్రతిసారి ప్రయత్నం విఫలమవు
తున్నా, కార్యసిద్ధికోసం నువ్వు పడుతున్న
శ్రమ మెచ్చదగిందే! అయితే కొందరు
పరిస్థితుల కారణంగా, అయాచితంగా
లభించే గొప్ప అవకాశాన్ని కూడా, తగి
నంత విచక్షణాజ్ఞానం లేక కోల్పోతూం
టారు. నువ్వు తీరా కార్యం సిద్ధించే తరు
ణంలో, వాళ్ళ లాగే ప్రవర్తిస్తావేమో
అన్న శంక కలుగుతున్నది. ఇందుకు
ఉదాహరణగా, ఒక కట్టెలు కొట్టేవాడి
కుమార్తె కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియ
కుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

బేతాళ కథలు

కండాపురం అనే గ్రామ ప్రాంతాన గల అడవుల్లో, కట్టెలు కొట్టేవాడొకడు గుడిసె వేసుకుని నివసిస్తుండేవాడు. వాడికి ఒక్కగానొక్క కూతురు ఉష. చిన్నతనంలోనే తల్లిని పోగొట్టుకున్న ఆమె, ఎంతో ఓర్పుగా, నేర్పుగా ఇంటిని దిద్దుకుంటూ, తండ్రికి అన్నిటా సాయ పడుతూండేది. ఆమె అవ్వ దూరప్రాంతాన గల అడవిలో వున్నది, భర్త పోయాక ఆ ఇల్లు వదలలేక, ఒంటరిగా ఆ ఇంటనే వుంటున్నది.

ఒకనాడు భోజనం సమయంలో కట్టెలు కొట్టేవాడు, కూతురుతో, "అమ్మా, ఉషా! నువ్వు మీ అవ్వను చూసి చాలా కాల

మైంది. ఒకసారి వెళ్ళి ఎలా వున్నదో చూసి రాకూడదా," అన్నాడు.

"నేను వెళితే, ఇక్కడ నీకు ఇబ్బంది కదా, నాన్నా!" అన్నది ఉష.

"ఏ ఇబ్బంది లేదు. నేను చూసుకుంటాను. నువ్వు ఒక పది రోజులపాటు తన దగ్గిరవుంటే, మీ అవ్వ చాలా సంతోషిస్తుంది. రేపే బయలుదేరు," అన్నాడు కట్టెలు కొట్టేవాడు.

ఉష మర్నాడు బయలుదేరడానికి నిర్దంకంగానే, ఆమె పెంచుతున్న పశులన్ని, పెద్ద కోలాహలంగా ఆమె వెంట బయలుదేరాయి. అయితే ఉష వాటి నన్నిటినీ దూరంగా తీరిమివేసి, తను ఎంతో ప్రేమగా సాకే మైనాను మాత్రం వెంట రానిచ్చింది. కాని, ఆమె చీకటి పడుతూండగా అవ్వ ఇల్లు చేరేసరికి, ఆమె కన్నుగప్పి వెనకనే వడ్రంగిపిట్ట, మేదరపిట్ట రానేవచ్చాయి.

ఆ సమయంలో అవ్వ నిప్పుల మీద జొన్నరోట్టెలు కాలుస్తున్నది.

మైనా ముందుగా ఇంట్లోకి పోయి, మంచినీటికుండ మీద వాలి, "చుట్టాలం వచ్చాం! మరీ నాలుగు రోట్టెలు ఎక్కువ కాల్చు, అవ్వా," అన్నది.

మాట్లాడే మైనాను చూడగానే, మనమరాలు వచ్చిన సంగతి గ్రహించి, అవ్వ

అనందంగా ఎదురు వెళ్ళి, "రావే మనమ
రాలా, రా! ఇన్నాళ్ళకు నీకి ముసలవ్వ
గుర్తుకొచ్చిందన్నమాట!" అంటూ
ఇంట్లోకి తీసుకువచ్చింది.

"నేను ఇటు రావడం అంటే, నాన్నకు
కొంత ఇబ్బందికదా, అవ్వా!" అన్నది
ఉష.

"ఇంతకూ, మీ నాన్న ఎలా వున్నాడు?
నీకు పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నాడా?
లేకపోతే నన్ను చూడమన్నాడా?"
అంటూ పెద్దగా నవ్వింది అవ్వ.

"ఇంకా నయం! అడవిలో నాకోసం
ఏ కోతినో, కొండముచ్చినో చూసి కట్ట
బెట్టేలా వున్నావు." అన్నది ఉష చిన్నగా
నవ్వుతూ.

అమె లోపల ముందుగదిలో వేసి
వున్న, మూడు పాతకాలపు చెక్క మంచా
లను చూసి, "అవ్వా! కాతయ్య కాలం
నాటి, ఈ మంచాలను ఆటక మీది నుంచి
ఎందుకు దించినట్టు?" అని అశ్చర్యంగా
అడిగింది.

అవ్వ తలాడించి, "అదొక పెద్ద కథ.
ముందు నువ్వు స్నానం చేస్తే, వేడివేడి
జొన్నరొట్టెలు వడ్డిస్తాను," అన్నది.

ఉష స్నానం చేసి వచ్చి రొట్టెలు
తెంటూండగా, ఆ మంచాలకథ చెప్పింది
అవ్వ:

ఆ దేశపు రాజైన రాజసింహుడి భార్య,
ఒకే కాన్పులో ముగ్గురు మగపిల్లలను
ప్రసవించి కన్నుమూసింది. ఆ ముగ్గురూ
యుక్తవయస్కులయ్యారు. జయుడు,
అజయుడు, విజయుడు వాళ్ళ పేర్లు.
అయితే, విద్యాభ్యాసం పూర్తయిన ముగ్గురు
రాకుమారులూ బాధ్యత లేకుండా
తని తిరుగుతున్నారు. అనారోగ్య కార
ణంగా రాజసింహుడు, రాజ్యభారం ఎవరో
ఒక కొడుక్కు అప్పగించాలని చూస్తు
న్నాడు. అయితే, కొడుకుల్లో ఎవరికీ
రాజ్యభారం వహించాలన్న ఆసక్తి లేదు.

ఈ సంగతి గ్రహించిన రాజసింహుడు,
ఎవరు ముందుగా వివాహం చేసు

కుంటారో. వాళ్ళకు రాజ్యం దక్కుతుందని చెప్పాడు. పెళ్ళి మీది కోరికతో అయినా, కొడుకులు రాజ్యభారం వహిస్తారని ఆయన ఆశ. దీనితో రాకుమారులు తమ కేపిల్లా నచ్చలేదంటూ, వివాహం వాయిదా వేస్తున్నారు. దాదాపు అన్ని రాజ్యాల రాకుమార్తెలనూ, వాళ్ళు నిరాకరించారు.

ఇది పని కాదని రాజనింహుడు, ఆ ముగ్గురితో, "మీకు నచ్చే అమ్మాయిని, మీరే పోయి వెతుక్కోండి. ఒక సంగతి మాత్రం గుర్తుంచుకోండి—మొందుగా పెళ్ళి చేసుకున్నవాడిదే రాజ్యం!" అని చెప్పేశాడు.

రాకుమారులు రోజూ ఉదయమే, నచ్చే అమ్మాయిని వెతికే నెపంతో బయలుదేరి. ఎండవేళకు ఈ అడవిలోకి వస్తారు. సాయంత్రం దాకా అవ్వ ఇంట్లో చదరంగం, నిద్రలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చి, చీకటిపడి కోటకు వెళ్ళిపోతారు.

"వాళ్ళందరికీ వండి వడ్డించినందుకే నేమో, నువ్విలా చిక్కి పోయావు!" అన్నది ఉష, అవ్వ చేయి పట్టుకుని చూస్తూ.

"అదేం కాదు. తినడానికన్నీ వాళ్ళే తెస్తారు. రాజకుమారులు రావడం మొదలు పెట్టాక, నిజానికి నాకు పగలు వంట బాధ తప్పిందనుకో!" అన్నది అవ్వ పెద్దగా నవ్వుతూ.

"సరే. మిగతా సంగతులు రేపు వింటాను. ముందు నన్ను కాస్త నిద్ర పోనీ," అంటూ ఉష ఒక చెక్కమంచం మీద పడుకున్నది.

అయితే, ఆ మంచం మీద ఆమెకు క్షణం కూడా నిద్రపట్టలేదు. ఆ పాత కాలపు మంచం నిండా నల్లులున్నాయి. అవి రాత్రంతా ఆమెను కుడుతూ నిద్ర పోనివ్వలేదు.

ఉష తెల్లవారి లేస్తూనే, "అవ్వా, అసలు ఆ వస్తున్నది రాకుమారులా, రాతి మనుషులా? ఈ నల్లుల చెక్కమంచాల

మీద, వాళ్ళకసలు నిద్ర ఎలా పడు తున్నది?" అని అవ్వ నడిగింది.

"వాళ్ళకు రాజ్యభారం కన్నా, ఈ నల్లులబాధే నయంగా వున్నదేమో!" అన్నది అవ్వ.

ఈషకు రాత్రి నిద్రపట్టలేదని విన్న మైనా, మంచాల్లో దాగివున్న నల్లులను చంపే బాధ్యత వద్రంగిపిట్టకూ, మంచాల మీదికి మెత్తటి గడ్డి ఈనెలతో పరుపు నేసే పని మేదరపిట్టకూ అప్పగించింది. ఒకటి, రెండు గంటలు గడిచేలోపల, అవి తమ కప్పగించిన పనులు పూర్తి చేశాయి.

ఈలోపల ఈష, ఇల్లంతా సర్ది బూజులు దులిపి, తోటలో వున్న పూలు తెచ్చి గదిని అందంగా అలంకరించింది. కిటికీలకు

తెరలు ఆమర్చింది. మిట్టమధ్యాహ్నం సమయంలో, మూడు గుర్రాలమీద రాకుమారులు వచ్చారు.

వాళ్ళు రావడం చూస్తూనే మైనా, "మగ పురుగులు—నువ్వు వెనకగదిలోకిపోయి వుండు," అంటూ ఈషను అక్కడినుంచి పంపేసింది.

రాకుమారులు ఇంట్లోకి వస్తూనే గదిని కలయచూసి, "ఈ పాతకాలపు ఇంటికి, ఇంత ఆందం తెచ్చిన వాళ్ళెవరు, అవ్వా?" అని ఆశ్చర్యంగా అడిగారు.

"నా మనమరాలు ఈష వచ్చింది. ఇదంతా దాని పనే!" అన్నది అవ్వ.

"ఈ ఇంటికి నమ్మకక్యంకాని ఆంద చందాలు తెచ్చిన; నీ మనమరాలిని చూడ

వలసిందే!" అన్నాడు జయుడు. అతడికి చక్కగా అలంకరించిన ఇళ్ళంటే చాలా సరదా.

"అంత తొందరపడకు, యువరాజా! మా ఉషను చూడాలంటే అదృష్టం వుండాలి," అన్నది కిటికీలో వున్న మైనా.

మైనా మాటలకు, రాజకుమారులు ముగ్గురూ చాలా ముచ్చటపడ్డారు. వాళ్ళు తెచ్చిన తినుబండారాలను అవ్వ, తినుకు పోయి ఉషకు ఇచ్చింది. ఉష వాటిని రుచి చూసి, రాకుమారులకోసం రాగి సంకటి తయారుచేసి పంపింది.

వీనాదూ రాగి సంకటి రుచి ఎరగని రాకుమారులు, "అహః, అద్భుతం! మా

అంతఃపురంలో ఇంత గొప్ప వంటకం, ఈనాటి వరకూ ఎవరూ తయారుచేయ లేదు," అన్నారు.

"మా ఉష ఇంతకంటే రుచికరమైన వంటకాలు, మరెన్నో చేయగలదు!" అన్నది మైనా.

"అలాగా! అయితే, మీ ఉషను స్వయంగా అభినందించవలసిందే!" అన్నాడు విజయుడు. అతను భోజన ప్రయోడు.

"మా ఉషను చూడడానికి కాలం కలిసిరావాలి!" అన్నది మైనా బింకంగా.

రాకుమారులు, ఆ సాయంత్రం కోటకు వెళ్ళి, మర్నాడు మధ్యాహ్నం వేళలో అవ్వ ఇంటికి వచ్చారు. ఆ సమయంలో ఉష తోటలో పువ్వులు కోస్తూ, వీదో పాట పాడుకుంటున్నది.

ఆమె సహజ సౌందర్యానికి, తీయని పాట కూడా ముగ్గులైన రాకుమారులు ముగ్గురూ, "అహః, ఎంత మధురమైన కంఠస్వరం!" అంటూ సంతోషంగా చప్పట్లు చరిచారు.

ఉష వాళ్ళను చూసి, ఇంట్లోకి వెళ్ళి పోయింది. వాళ్ళు ముగ్గురూ, ఒకరికి తెలియకుండా ఒకరు అవ్వతో, "మీ ఉషను నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను," అని రహస్యంగా చెప్పారు.

“మా ఉష ఏమంటుందో తెలుసుకుని, రేపు చెబుతాను,” అని అప్ప వాళ్ళకు సమాధానం చెప్పింది.

సంగతి విన్న ఉష ముందు నిర్భాంత పోయి, ఆ రాత్రంతా ఆలోచించి, “అవ్వా, నేను ముగ్గురు రాకుమారులనూ ఒక ప్రశ్న అడుగుతాను. నేను కోరుకున్న జవాబు చెప్పిన వారినే వివాహమాడతాను,” అన్నది.

మర్నాడు రాకుమారులు రాగానే, అప్ప వాళ్ళకు ఉష అభిప్రాయం ఏమిటో చెప్పింది. ముందుగా జయుడు, ఉష వున్న గదిలోకి వెళ్ళాడు.

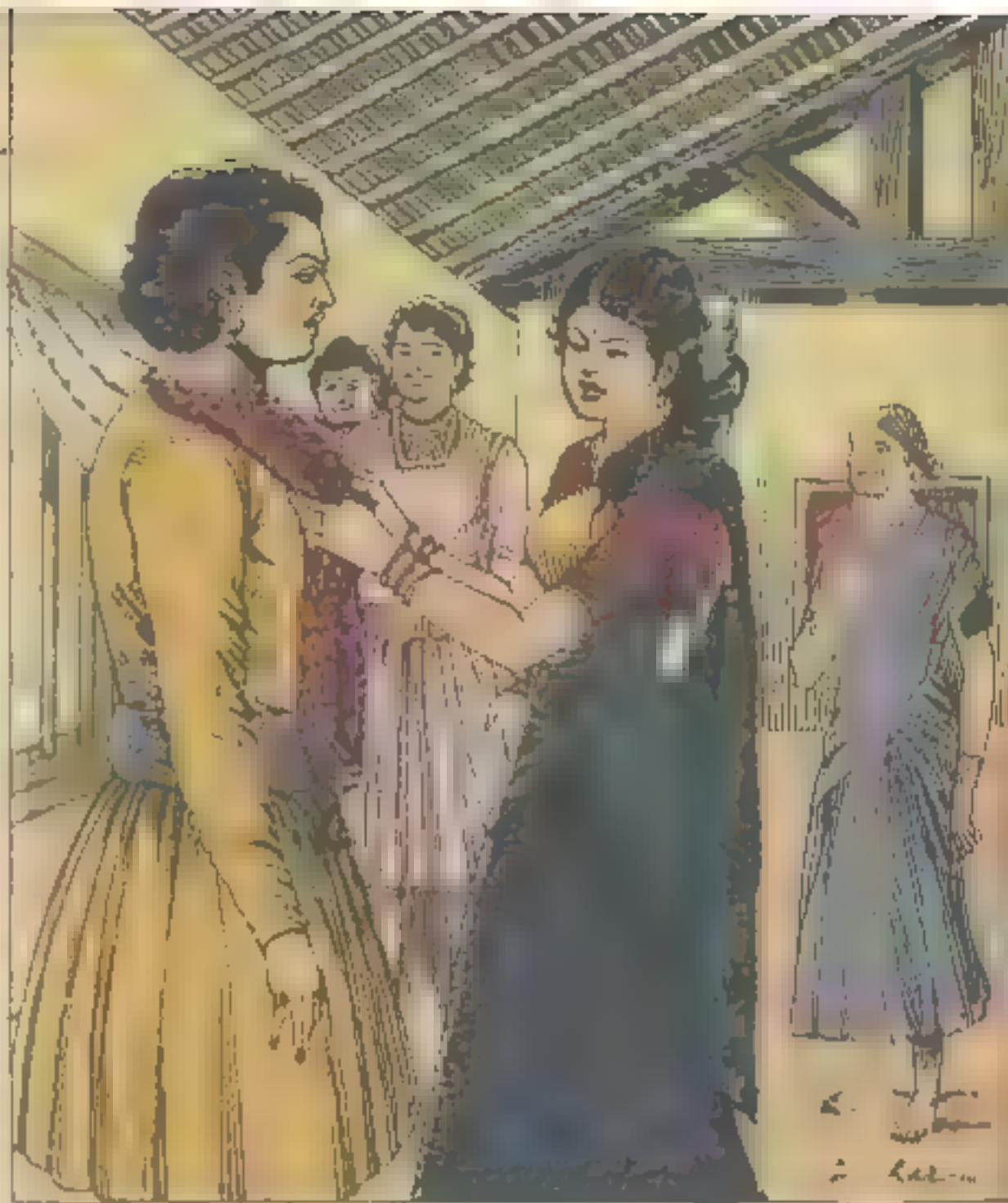
“ఒకవేళ, మీనాన్న మన పెళ్ళికి అంగీకరించకపోతే, మీరేం చేస్తారు?” అని ఉష అతణ్ణి అడిగింది.

“అటువంటి అనుమానాలు పెట్టుకోకు, నన్ను నమ్ము. మా నాన్న వద్దన్నా, ఆయనను ఒప్పించగలననే ధైర్యం, నాకుంది!” అన్నాడు జయుడు.

తర్వాత గదిలోకి వచ్చిన విజయుడిని, అదే ప్రశ్న అడిగింది ఉష.

“మా నాన్న వద్దన్న పక్షంలో, ఈ వివాహం జరగకపోవచ్చు,” అన్నాడు విజయుడు.

అతను వెళ్ళాక వచ్చిన అజయుణ్ణి, అదే ప్రశ్న అడిగింది, ఉష.

“మా నాన్న వద్దన్నా, ఈ పెళ్ళి అగదు. నీకోసం రాజ్యాన్ని, సంహసనాన్ని అన్నీ వదులుకుని వచ్చేస్తాను,” అన్నాడు అజయుడు.

ఉష గది నుంచి బయటికి వచ్చి, జయుడి మెడలో మందారమాల వేసింది.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, ఉష తన భర్తను ఎన్నుకున్న తీరు విచిత్రంగా లేదా? రాకుమారులలో విజయుడు, ఉషకు ఇచ్చిన జవాబును బట్టి, అతడు తండ్రి మాట జవదాటని వాడనీ, ఆయనపట్ల భక్తి గౌరవాలు కలవాడనీ ఊహించవచ్చు. ఎవరిస్వార్థం వాళ్ళు చూసుకునే రాచకుటుంబాల్లో, అది

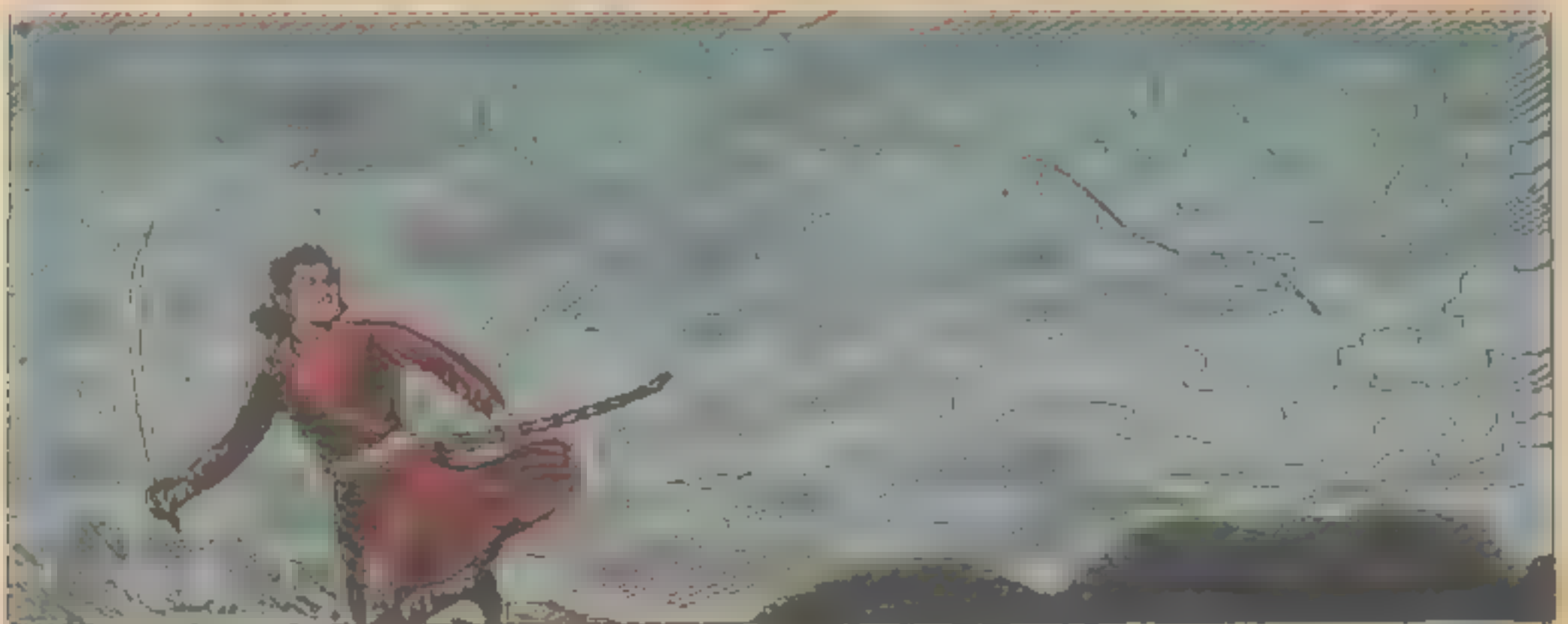
చాలా అరుదైన గొప్ప గుణం. ఈ అలాంటి వాణ్ణి నిరాకరించింది. తండ్రి కాదంటే, ఆమెకోసం అన్ని వదులుకుని వచ్చేస్తానన్నాడు, అజయుడు, ఏకన్యా అంతగా తన ప్రేమను ఆశించేవాణ్ణి నిరాకరించలేదు. అయినా, ఈ అతణ్ణి కాదని, జయుడితో పెళ్ళి అంగీకరించింది. ఇది అనాలోచితం, విచక్షణారహితంగా కనిపించడం లేదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ఈష ఒక మామూలు కట్టెలు కొట్టుకు బతికేవాడి కూతురు. ఆమెకు రాజాంతఃపురంలో సేవకుడుగా జీవించేవాడయినా తగిన భర్తే. అయితే, రాకుమారులంతటివాళ్ళు, తమకు తాముగా ఆమెను పెళ్ళాడతామంటూ పోటీలుపడి ముందుకు వచ్చారు. అస్థితిలో తెలివితేటలు గల ఏ యువతి అయినా, తనను పెళ్ళాడేవాడు, రాజ్య

భారం వహించడానికి, తగినశక్తి, వివేకం కలవాడా కాదా, అని ఆలోచిస్తుంది. ఈ చేసిన పని అదే. విజయుడు, తండ్రి మాట కాదనలేనన్నాడు, అంటే—అతడికి సొంత వ్యక్తిత్వమంటూ లేదు. ఇక, అజయుడు రాజ్యమే వదిలేస్తానన్నాడు. దానినిబట్టి అతడికి రాజ్యం గురించిన బాధ్యతా, మమకారం లేనట్టు తెలుస్తున్నది. పోతే, జయుడు మాత్రం తండ్రికి నచ్చ చెప్పగల సనే ధీమాను వ్యక్తం చేశాడు. రాజైనవాడికి కావలసిన లక్షణం అదే! ఎదుటివారిని నొప్పించకుండా, ఒప్పించగలగడం. ఆ కారణంవల్లనే, ఈష, అతణ్ణి వరించింది. ఇందులో విచిత్రమంటూ ఏమిలేకపోగా, ఆమె ఎంతో వివేకాన్ని, విచక్షణాశక్తిని ప్రదర్శించింది," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

[అధారం: మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]

చందమామ అనుబంధం—37

మన దేవుళ్ళు.

మ హా వీ రు డు

పురాతనకాలం నుంచి, జైనమత సంప్రదాయం మన దేశంలో కొనసాగుతున్నది. జైనమత సిద్ధాంతాలకు అధిక ప్రాచుర్యాన్ని తీసుకువచ్చిన మహానుభావుడు వర్ధమాన మహావీరజినుడు.

వర్ధమానుడు క్రీ. పూ. 6 వ శతాబ్దంలో వైశాలీ రాజకుటుంబంలో జన్మించాడు. ముప్పైయేట, ప్రాపంచిక సుఖాలను త్యజించి, అంతకు పూర్వం జరవై ముగ్గురు తీర్థంకరులు బోధించిన అధ్యాత్మిక మార్గాన్ని అవలంబించాడు. జైనమత సిద్ధాంతాలకు మరింత ప్రాచుర్యం కలిగించి జరవైనాలుగవ తీర్థంకరుడయ్యాడు.

మానవజీవిత ధ్యేయం నిర్వాణం. ఆత్మనిగ్రహంతో, సంపూర్ణ అహింసను పాటించినట్లయితే జననమరణ బంధాలనుంచి విముక్తి కలిగించే నిర్వాణం సిద్ధిస్తుందని ఆయన బోధించాడు.

వర్ధమాన మహావీరుణ్ణి జైన ఆలయాలలో పూజిస్తారు. ధ్యాననిమగ్నుడైన భంగిమలో వున్న ఆయన శరీరాన్ని, బంగారువర్ణంతో రూపొందిస్తారు. ఆలయాలలో మిగతా తీర్థంకరులను కూడా దేవుళ్ళుగా భావించి పూజిస్తారు. పురాతన, ఆధునిక జైన ఆలయాలు మన దేశమంతటా ఉన్నాయి.

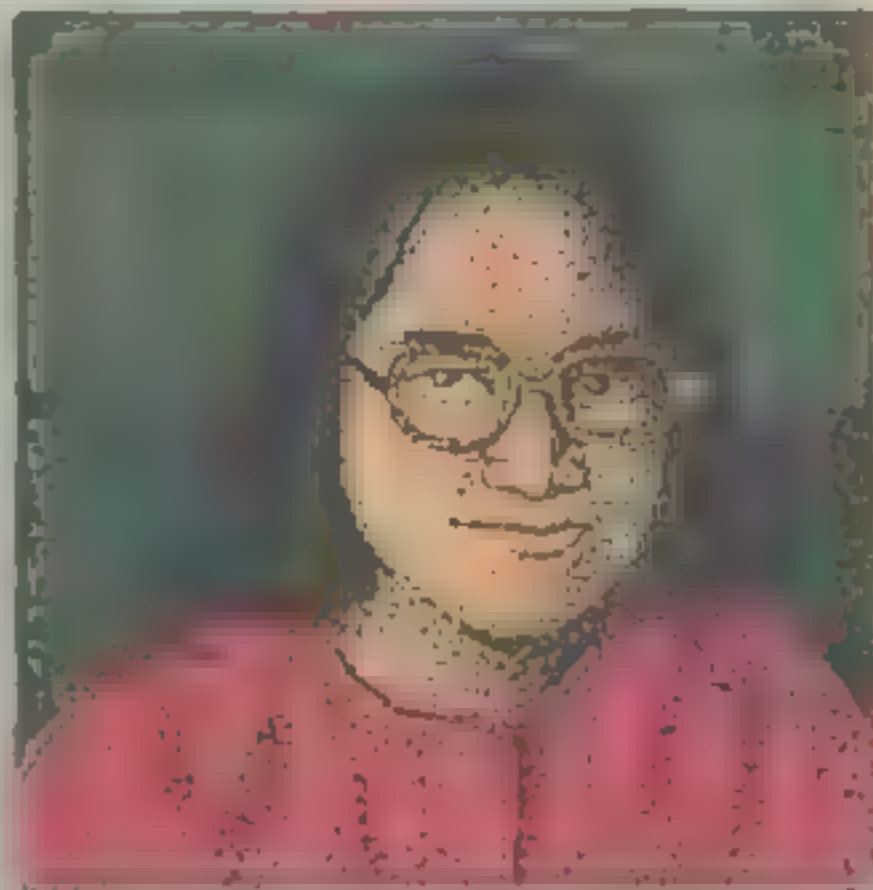

అతి పిన్నవయసు నవలా రచయిత్రి!

పచ్చే క్రిస్మస్ నాటికి, 'ది డైరీ ఆఫ్ ఎ సెవెంత్ గ్రేడర్' (ఏడవ తరగతి విద్యార్థి దిన చరిత్ర) అనే ఆంగ్ల నవల వెలువడనున్నది. దీని దేళ్ళ క్రితం ఏడవ తరగతి చదువు తూన్న ఓ అమ్మాయి వేనవి సెలవులలో ఈ నవలను రాసింది! ఈ నవలను ఇప్పుడు ఒక ప్రచురణకర్త ప్రచురించడానికి అంగీకరించాడు. ఈ నవలను క్రిస్మస్ కు విడుదల చేయాలన్న ప్రయత్నంలో ఉన్నారు.

ఆ నవల రాసిన పదమూడేళ్ళ నయన్తారా నూరానీ ప్రస్తుతం కరాచీలోని ఎ.ఇ.సి. హైస్కూల్లో తొమ్మిదవ తరగతి చదువుతున్నది. ఈనాటి పాకిస్తాన్ బాలబాలికల మధ్య ఆ అమ్మాయి ఒక సంచలనం సృష్టించింది. ఆమె ఎక్కడయినా కనిపిస్తే చాలు; అటోగ్రాఫ్ కోసం పిల్లలు ఎగబడతారు. ఇవాళ పాకిస్తాన్లో అతి పిన్నవయసు రచయిత్రి నయన్తారా నూరానీ. ఆమె పదకొండవ యేట రాసిన మొదటి నవలను, పన్నెండవయేట ప్రచురించారు. ఆ నవలా రచన అనుకోకుండా ఒక కథలా జరిగి పోయింది.

నూరానీ తల్లి ఉపాధ్యాయుని. పేరున్న రచయిత్రి కూడాను. ఆమెను కరాచీలోని ఒక ప్రముఖ ప్రచురుణ సంస్థ, ఒక పిల్లల నవలను రాసి పెట్టమని కోరింది. అయితే, చాలిన నమయం లేకపోవడం వల్ల ఆమె నవలను రాసి ఇవ్వలేనన్నది. వారి సంభాషణలు విన్న నయన్తారా, ఇంట్లో ఎవరికీ చెప్ప

కుండా పట్టుదలతో, కాగితాలు ముందేసుకుని, తన మనసులోని కథను రాయడం ప్రారంభించింది. నగంనవల రాశాక దానిని ఆ ప్రచురణ సంస్థకు పంపింది. మరునాడే మిగతా నగం పూర్తిచేసి పంపమని వాళ్ళ నుంచి పోన్ వచ్చింది! అంతే, మరి కొన్ని రోజులలో 'వి డ్రిమ్ కమ్మిట్రూ' అనే తొలి నవల పూర్తయింది. నవతి తల్లి బాధల నుంచి తప్పించుకోవాలని ఇంటి నుంచి పారిపోయిన ఒక బాలిక, ఒక నర్క్సె కంపెనీలో చేరి, ఎన్నో సాహసాలు చేసి, అఖరికి సొంత తల్లిని చేరుకోవడమే ఆ నవల ఇతివృత్తం. ఒక్క నవల వెలువడడంతోనే, నయన్తారా రచనారంగంలో ప్రసిద్ధురాలయిపోయింది!

గణితం, జౌతికశాస్త్రం ప్రధాన పాఠ్యాంశాలుగా చదువుతూన్న నయన, ఆమె తరగతిలో అందరికన్నా మంచి మార్కులలో ప్రథమస్థానంలో ఉంటున్నది. తిరిక నమయంలో రచనా వ్యాసంగం కొనసాగిస్తున్నది. పదహారేళ్ళ అక్కయ్య ఆమెకు నలహాలిస్తుంది. పదేళ్ళ తమ్ముడు పూవులు దీర్ఘదంతో సాయపడతాడు. ఆమె రాసినవాటిని తండ్రి లైపుచేసి పెడతాడు. ఆయన పాత్రికేయుడు కావడం వల్ల, ఆమె రాసిన వాటికి మార్పులు చేర్పులు చేయడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. అయినా, అలాంటి మార్పుల శారణంగా, తండ్రి కూతుళ్ళ మధ్య తరచూ వాదవివాదాలు జరుగుతూ వుంటాయి!

మీకు తెలుసా?

1. ప్రపంచంలో తెల్ల ఆత్యధికంగా ఆమ్మబడుతూన్న వార్తాపత్రిక ఏది?
2. ప్రాచీన రోమనులు గుడ్లగూబలను అవళకునంగా, వినాశకారిగా భావించేవాళ్ళు. మరి తేనెటీగలను గురించి ఏమనుకునేవాళ్ళో తెలుసా?
3. ఆంగ్లభాషలో ఆత్యంత ప్రాచుర్యం పొందిన పాట ఎదో తెలుసా?
4. కేరళలో జన్మించి, తక్షణంలో విద్యనభ్యసించిన ప్రాచీన గణిత శాస్త్రజ్ఞుడెవరు? ఆయన ఏ విషయంలో ప్రఖ్యాతిగాంచాడు?
5. మన త్రివర్ణజాతీయ పతాకంలోని రంగులను మేడమ్ లెక్జీ కామా రూపొందించారు. అమెరికా పతాకాన్ని ఒక ప్తే రూపొందించారు. ఆమె పేరేమిటి?
6. పోలియో వీరతు సంబంధించిన ఏ వ్యక్తి గౌరవార్థం దారతదేశం మొట్టమొదట తపాలా దిశ్యను వెలువరించింది?
7. ఇంగ్లాండుకు చెందిన విక్టోరియారాణి, రష్యాకు చెందిన పీటర్ ది గ్రేట్ ఇరువురూ ఒక విజ్ఞాన పేత్తను చూడడానికి వెళ్ళారు. ఆయన ఎవరు? ఆయన కనుగొన్న పరికరం ఏది?
8. అమెరికాకు చెందిన ఈస్టర్ స్లీప్ లాండ్ లు ఒక ప్రత్యేకత ఉన్నది. అదేమిటో తెలుసా?
9. అమెరికా అధ్యక్షుడు ఒకరు పదవి ముగిసేంతవరకూ బ్రహ్మచారిగానే గడిపారు. ఆయన ఎవరు?
10. థూమిమీడ రికార్డుయిన ఆత్యంత గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత ఎంత?
11. అతి తక్కువ ఉష్ణోగ్రత ఎంత?
12. ప్రపంచంలో ఏర్పడిన ఆత్యంత దారుణమైన ప్రకృతి వైపరీత్యం ఏది?

సమాధానాలు

'తెలుగు'లో	'తెలుగు'లో
అత్యధిక ఆదాయం ఉన్న దేశం 'అమెరికా' 11	అత్యధిక ఆదాయం ఉన్న దేశం 'అమెరికా' 11
రెండు మిలియన్లకు పైగా ఉన్న దేశం 'చైనా' 21	రెండు మిలియన్లకు పైగా ఉన్న దేశం 'చైనా' 21
'అమెరికా'లో 200 మిలియన్లకు పైగా ఉన్న దేశం 'అమెరికా' 11	'అమెరికా'లో 200 మిలియన్లకు పైగా ఉన్న దేశం 'అమెరికా' 11
కేరళలో జన్మించి, తక్షణంలో విద్యనభ్యసించిన ప్రాచీన గణిత శాస్త్రజ్ఞుడెవరు? ఆయన ఏ విషయంలో ప్రఖ్యాతిగాంచాడు?	కేరళలో జన్మించి, తక్షణంలో విద్యనభ్యసించిన ప్రాచీన గణిత శాస్త్రజ్ఞుడెవరు? ఆయన ఏ విషయంలో ప్రఖ్యాతిగాంచాడు?
మన త్రివర్ణజాతీయ పతాకంలోని రంగులను మేడమ్ లెక్జీ కామా రూపొందించారు. అమెరికా పతాకాన్ని ఒక ప్తే రూపొందించారు. ఆమె పేరేమిటి?	మన త్రివర్ణజాతీయ పతాకంలోని రంగులను మేడమ్ లెక్జీ కామా రూపొందించారు. అమెరికా పతాకాన్ని ఒక ప్తే రూపొందించారు. ఆమె పేరేమిటి?
పోలియో వీరతు సంబంధించిన ఏ వ్యక్తి గౌరవార్థం దారతదేశం మొట్టమొదట తపాలా దిశ్యను వెలువరించింది?	పోలియో వీరతు సంబంధించిన ఏ వ్యక్తి గౌరవార్థం దారతదేశం మొట్టమొదట తపాలా దిశ్యను వెలువరించింది?
ఇంగ్లాండుకు చెందిన విక్టోరియారాణి, రష్యాకు చెందిన పీటర్ ది గ్రేట్ ఇరువురూ ఒక విజ్ఞాన పేత్తను చూడడానికి వెళ్ళారు. ఆయన ఎవరు? ఆయన కనుగొన్న పరికరం ఏది?	ఇంగ్లాండుకు చెందిన విక్టోరియారాణి, రష్యాకు చెందిన పీటర్ ది గ్రేట్ ఇరువురూ ఒక విజ్ఞాన పేత్తను చూడడానికి వెళ్ళారు. ఆయన ఎవరు? ఆయన కనుగొన్న పరికరం ఏది?
అమెరికాకు చెందిన ఈస్టర్ స్లీప్ లాండ్ లు ఒక ప్రత్యేకత ఉన్నది. అదేమిటో తెలుసా?	అమెరికాకు చెందిన ఈస్టర్ స్లీప్ లాండ్ లు ఒక ప్రత్యేకత ఉన్నది. అదేమిటో తెలుసా?
అమెరికా అధ్యక్షుడు ఒకరు పదవి ముగిసేంతవరకూ బ్రహ్మచారిగానే గడిపారు. ఆయన ఎవరు?	అమెరికా అధ్యక్షుడు ఒకరు పదవి ముగిసేంతవరకూ బ్రహ్మచారిగానే గడిపారు. ఆయన ఎవరు?
థూమిమీడ రికార్డుయిన ఆత్యంత గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత ఎంత?	థూమిమీడ రికార్డుయిన ఆత్యంత గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత ఎంత?
అతి తక్కువ ఉష్ణోగ్రత ఎంత?	అతి తక్కువ ఉష్ణోగ్రత ఎంత?
ప్రపంచంలో ఏర్పడిన ఆత్యంత దారుణమైన ప్రకృతి వైపరీత్యం ఏది?	ప్రపంచంలో ఏర్పడిన ఆత్యంత దారుణమైన ప్రకృతి వైపరీత్యం ఏది?

చందమామ కబుర్లు

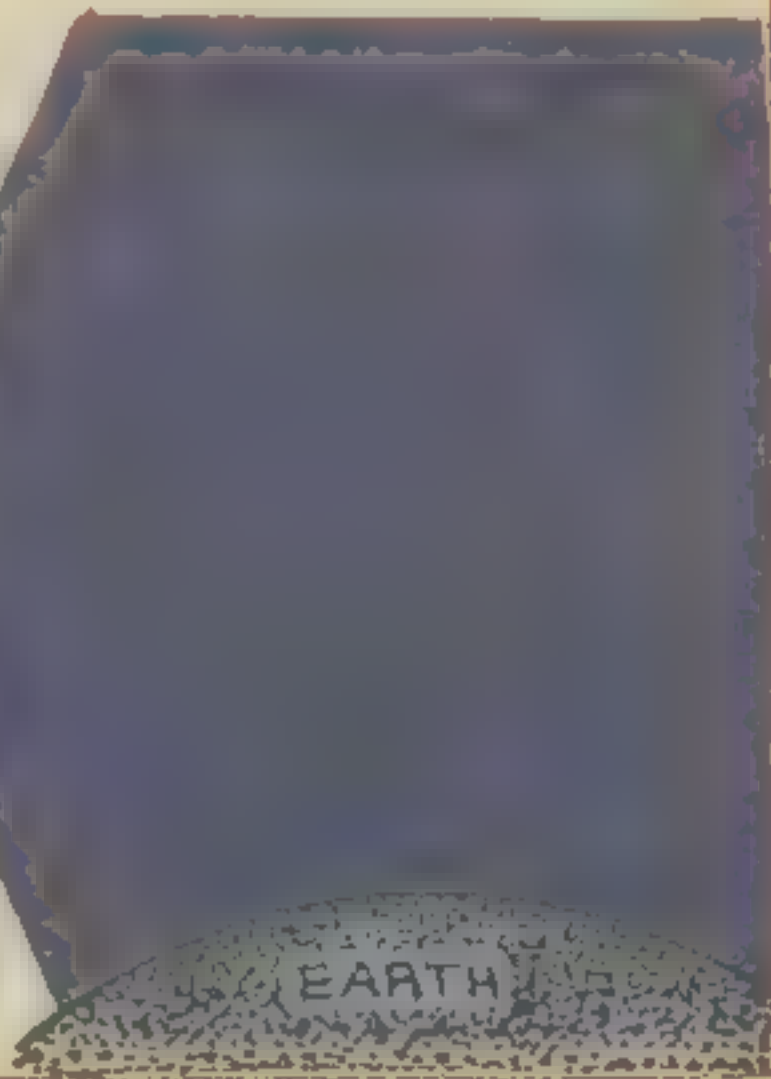
భారీ కుటుంబం!

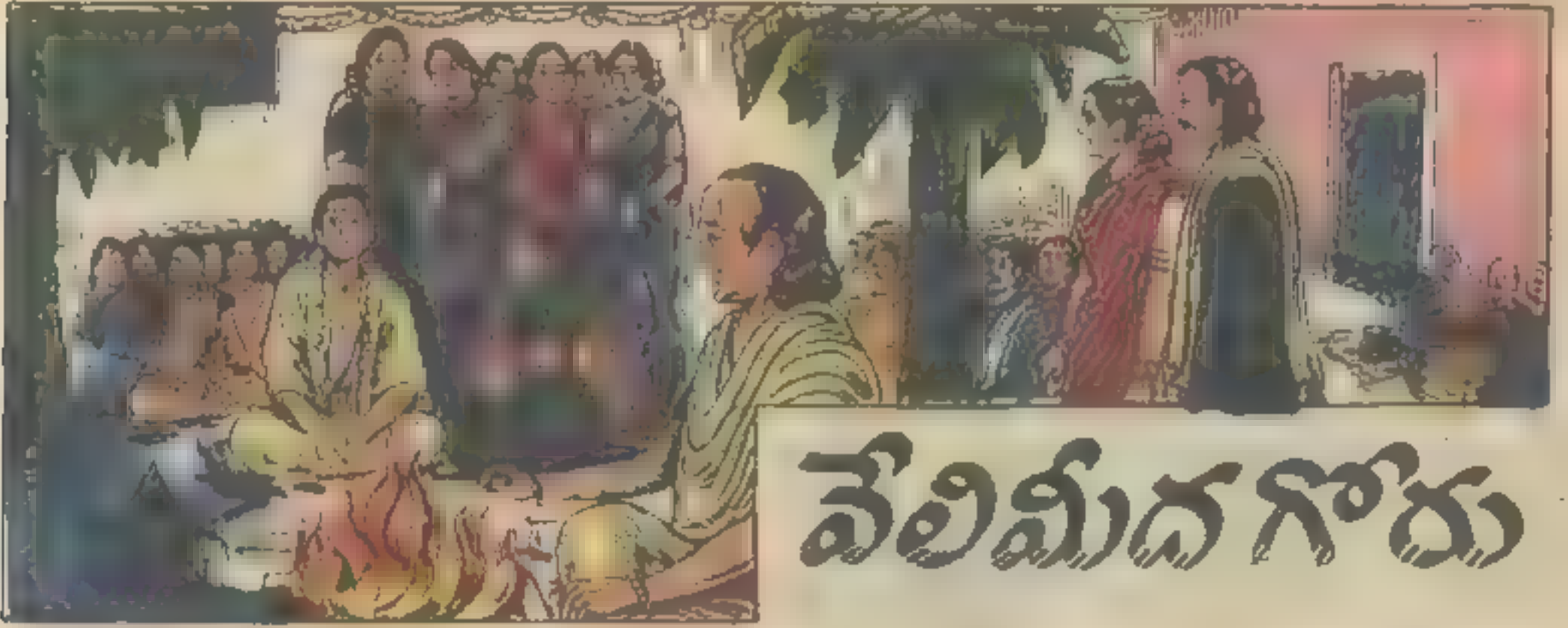
ఒక కుటుంబానికి చెందిన ఏడువందలమంది, అందరూ సజీవులుగా ఉండడం ఊహించగలరా? అయితే విజంగానే ఉన్నారు. కేరళ రాష్ట్రం కారికట్ పట్టణం, 'కుట్టిచిరాల్' కోళానిపేట అనే ఒక మహమ్మదీయ కుటుంబం, ఈ విషయంలో రికార్డు సృష్టించి, గిన్నిస్ బుక్ లో స్థానం సంపాదించింది. చెరియ అయిషీట్ ఈ కుటుంబంలో అందరికన్నా వృద్ధురాలు. ఆమె వయసు 90 సంవత్సరాలు. ఆమె కొడుకులూ, కూతుళ్ళూ మనవలూ, మునిమనవలూ కలిసి మొత్తం 680 మంది ఉన్నారు. కొన్నేళ్ళుగా వాళ్ళందరూ ఆగస్టు 16 వ తేదీన ఒక చోట కలుసుకుని హోయగా గడుపుతారు. పోదోలకు దిగుతారు. వ్రణాస్వామ్య వద్దలికి ఆనుకునిపోతారు. కుటుంబ పెద్దను ఎన్నుకుంటారు. 33 సంవత్సరాల వృద్ధురైన అహమ్మద్ కోయా గత 33 సంవత్సరాల నుంచి కుటుంబ పెద్దగా ఉంటున్నాడు.

వడవ గ్రహం!

మన సౌరమండలంలో కొమ్మిది గ్రహాలతోపాటు మరొక వడవ గ్రహం కూడా ఉన్నట్లు మూడు వెలం క్రికం, బ్రిటిష్ శాస్త్ర పేర్లు కనుగొన్నారు. సౌరమండల సమీపంలో మన టూగోళానికి వడింతం పరిమాణంలో ఒక గ్రహం లాంటిది పరిశ్రమిస్తున్నదని తెలియజేశారు. అది తన మాతృ నక్షత్రాన్ని పరియాకారంలో తిరిగి వస్తున్నదట. మాతృ నక్షత్రం మూడు పెకండ్లకోసారి 1400 మెగావార్ట్ తరంగ వేగంలో రేడియో తరంగాలను వెలువరిస్తున్నదని, వాటిని శక్తివంతమైన రేడియో టెలిస్కోప్ ద్వారా వివేచిస్తున్నారని శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు. రహస్యాల వక్షత్ర మండల సమీపంలోని ఈ గ్రహానికి ఏ.ఎస్.ఆర్. 1829-10 అని పేరు పెట్టారు.

వేలిమీద గోరు

రామాపురం అనే ఊళ్లో శివయ్య, శాంతమ్మ అనే దంపతులుండేవారు. వారికి ఒక డాబా ఇల్లూ, పడకరాల పొలం వుండేది. శంకరం అనేవాడు, వాళ్ళ ఏకైక సంతానం. వాడు పరమ అమాయకుడు; అతి మంచివాడు.

కొడుకు అమాయకత్వం చూసి, తల్లి దండ్రులు దిగులుపడేవారు. తమ తదనంతరం వాడు ఎలా బతుకుతాడో అని భయపడుతూండేవారు.

ఒకనాడు శివయ్య, శాంతమ్మ బాగా ఆలోచించి, చివరకు ఒక నిర్ణయానికొచ్చారు. అదేమిటంటే—మంచి తెలివిగల పేద ఇంటి పిల్లను కోడలుగా తెచ్చుకోవడం! కొన్నాళ్ళ తర్వాత శంకరానికి యుక్తవయసు రాగానే, వాళ్ళు అనుకున్న విధంగా లలిత అనే ఒక పేద ఇంటి పిల్లతో శంకరానికి పెళ్ళి చేశారు.

లలిత మంచి తెలివితేటలూ, చాలా చురుకుదనం గల పిల్ల. భర్త అమాయకత్వం ఎరిగి, అత్తమామలు ఆశించినట్టు గుట్టుగా కాపురంచెయ్యసాగింది. ఇదిచూసి శివయ్య, శాంతమ్మలు పొంగిపోయారు.

అయితే, క్రమేపీ లలితలో మార్పు వచ్చింది. వృద్ధులైన అత్తమామలకు సేవ చెయ్యవలసి రావడం, వారి సలహాలూ ఆమెలో క్రమంగా అసంతృప్తికి కారణమయినై. అందువల్ల, ఎలాగైనా భర్తచేత వేరింటి కాపురం పెట్టించి, ఏ జాదరబందీ లేకుండా సుఖంగా వుండాలనుకున్నది. అందుకని అనుకున్న కార్యం సాధించడానికి, ఆమె పథకాలు ఆలోచించసాగింది.

కొన్నాళ్ళ తర్వాత లలితకు ఒక ఉపాయం తోచింది. భర్త ఒట్టి అమాయకుడుగనక, తాను ఏం చేసినా, ఏం చెప్పినా ఇట్టే నమ్మి తల ఊపుతాడని, ఆమె ధైర్యం!

ఒకనాటి సాయంకాలం శివాలయంలో పురాణకాలక్షిపం జరుగుతూంటే వినడానికి వెళ్ళింది శాంతమ్మ. శివయ్య, శంకరం పొలాన్నుంచి ఇంకా రాలేదు. లలిత భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ. దూరంలో అతడు రావడం కంటబడగానే, కుడిచేతి బొటనవేలికి తడిగుడ్డ చుట్టుకుని మూలుగుతూ మంచంమీద పడుకున్నది.

శంకరం ఇంట్లోకి వస్తూనే, ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళి. "ఏం జరిగింది, లలితా?" అంటూ కంగారుగా అడిగాడు.

"పెద్ద ప్రమాదమే జరిగిందండీ! వేలు మీద గోరు మొలిచింది," అంటూ మరింత పెద్దగా మూలిగింది, లలిత.

"వేలు మీద గోరా!" అని శంకరం హడలిపోయి, "అందుండు, ఇప్పుడే గోపాలాచార్యులుగార్ని పిలుచుకొస్తాను," అంటూ బయటికి వెళ్ళబోయాడు.

లలిత, అతణ్ణి ఆగమని, "ఈ జబ్బు గోపాలాచార్యుల్లాంటి వైద్యులు నలుగురు కలిసికట్టుగా వచ్చినా కుదర్చలేరండీ! మా అవ్వ, ముత్తవ్వ చెప్పగా విన్నాను. ఈ వ్యాధికి వేరింటి కాపురం ఒక్కటే మందు. అలా కానప్పుడు ప్రాణాలకే ముప్పు," అన్నది.

శంకరానికి సంగతేమిటో అర్థం కాక దిక్కులు చూస్తూండగా, పొలం వెళ్ళిన శివయ్య, శివాలయం నుంచి శాంతమ్మ వచ్చారు. శంకరం వాళ్ళకు జరిగింది చెప్పాడు. కొడుకు చేత వేరింటి కాపురం పెట్టించేందుకు కోడలు దొంగనాటకం ఆడుతున్నదని, వాళ్ళిద్దరూ గ్రహించారు.

కోడలికి, ఎలాగైనా గట్టిగా బుద్ధి చెప్పాలన్న ఆలోచనతో, శాంతమ్మ, "వేలి మీద గోరే! ఇది చాలా ప్రమాదమైన జబ్బురా, శంకరం," అన్నది పెద్దగా.

గదిలోంచి వాళ్ళ మాటలు వింటున్న లలిత, భర్తకోపాటు అత్తమామలు కూడా వెర్రిబాగులవాళ్ళని మురిసిపోసాగింది.

ఈలోగా శాంతమ్మ, భర్తకేదో చెప్పి పంపి, కోడలి దగ్గరకొచ్చి కూర్చుని, వేలి

మీద గోరు మొలిస్తే ఎంత ప్రమాదమో తనకు బాగా అనుభవం అని, రేపిపాటి కళ్ళా కోడలిచేత వేరింటి కాపురం పెట్టిస్తానని చెప్పింది.

ఇంతలో, గ్రామంలో సాటు వైద్యం చేసే వీరన్నను వెంటబెట్టుకుని శివయ్య వచ్చాడు. వీరన్న చేతిలో పదునైన చిన్న కత్తి పున్నది. శాంతమ్మ గదిలోంచి బయటికి వచ్చి, కొడుకుకు రహస్యంగా ఏదో చెప్పింది. అమాయకుడైన శంకరం తలాడిస్తూ భార్య దగ్గరకు పోయి, అమెను మంచం మీది నుంచి లేవదీసి కూర్చోబెట్టి, గట్టిగా కదలకుండా పట్టుకున్నాడు. లలిత ఏదో చెబుతున్నా పట్టించుకోకుండా, శాంతమ్మ ఆమె రెండు చేతులూ వడిసి పట్టింది.

వీరన్న గదిలోకి వచ్చి, అరచేతిలో పున్న చిన్నరాయిమీద కత్తిని నూరుతూ, "అమ్మాయిగారూ, కొందరగా చెయ్యి ఇటివ్వండి. త్వరగా వేలుకోసేసి, నేవెళ్ళి పోవాలి. అవతల ఇలాంటి వేలిమీద గోళ్ళే మరి నలుగురికి మొలిచాయి," అన్నాడు.

లలిత నోట మాటరాక నిలువునా వణికి పోసోగింది. శాంతమ్మ ఇదేమీ గమనించనట్టు, వీరన్నతో, "జాగ్రత్త, వీరన్నా! వేలు వరకే మెలుకువగా కోసేయ్యి," అన్నది.

దానికి వీరన్న పెద్దగా నవ్వుతూ, "భలే వారండి, అమ్మగారూ! మీరంతగా చెప్పాలా. వేలుకుబదులు చెయ్యే కోసేస్తానని, మీ భయమా? ఏదో ఒకసారి ఒక వేలికి బదులు, రెండు వేళ్ళు కోశాను, అంతే!" అంటూ లలిత చేతిని పట్టుకోబోయాడు.

అప్పటికి శాస్త్ర తెప్పరిల్లిన లలిత, ఈ మతిమాలినవాడు నిజంగానే తన వేలు కోస్తాడనుకుని, అత్తగారికి దణ్ణం పెడుతూ, "నా వేలికేం కాలేదత్తయ్యా! వేరింటి కాపురం పెట్టించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, ఈ చిన్న తమాషా చేశాను. వీరన్నను పొమ్మని చెప్పింది," అన్నది కళ్ళనీళ్ళతో.

శాంతమ్మ చిన్నగా, నవ్వుతూ, కోడల్ని పదిలేసింది. వీరన్న కత్తిని రొందిన దోపుకున్నాడు.

శంకరం వాళ్ళకేసి గుబులుగా చూస్తూ, "మరి వేలి మీద మొలిచిన గోరు మాటే మిటి?" అన్నాడు.

"వేలి మీద గోరు పుట్టినప్పటి నుంచి వుంటుంది," అన్నాడు వీరన్న పెద్దగా నవ్వుతూ.

లలిత తల సిగ్గుతో వారిపోయింది.

శాంతమ్మ, లలితను బుజ్జగిస్తూ, "అమ్మాయ్, నీకు నిజంగానే వేరింటి కాపురం పెట్టాలనుంటే, నాకూ మీ మామ గారికీ, ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అయితే, మీరు మరొక చోటుకు వెళ్ళ నక్కరలేదు, ఈ ఇంట్లోనే వుండండి. మీ మామగారూ, నేనూ మన పొలంలో, ఒక పాక వేసుకుని వెళ్ళిపోతాం," అన్నది.

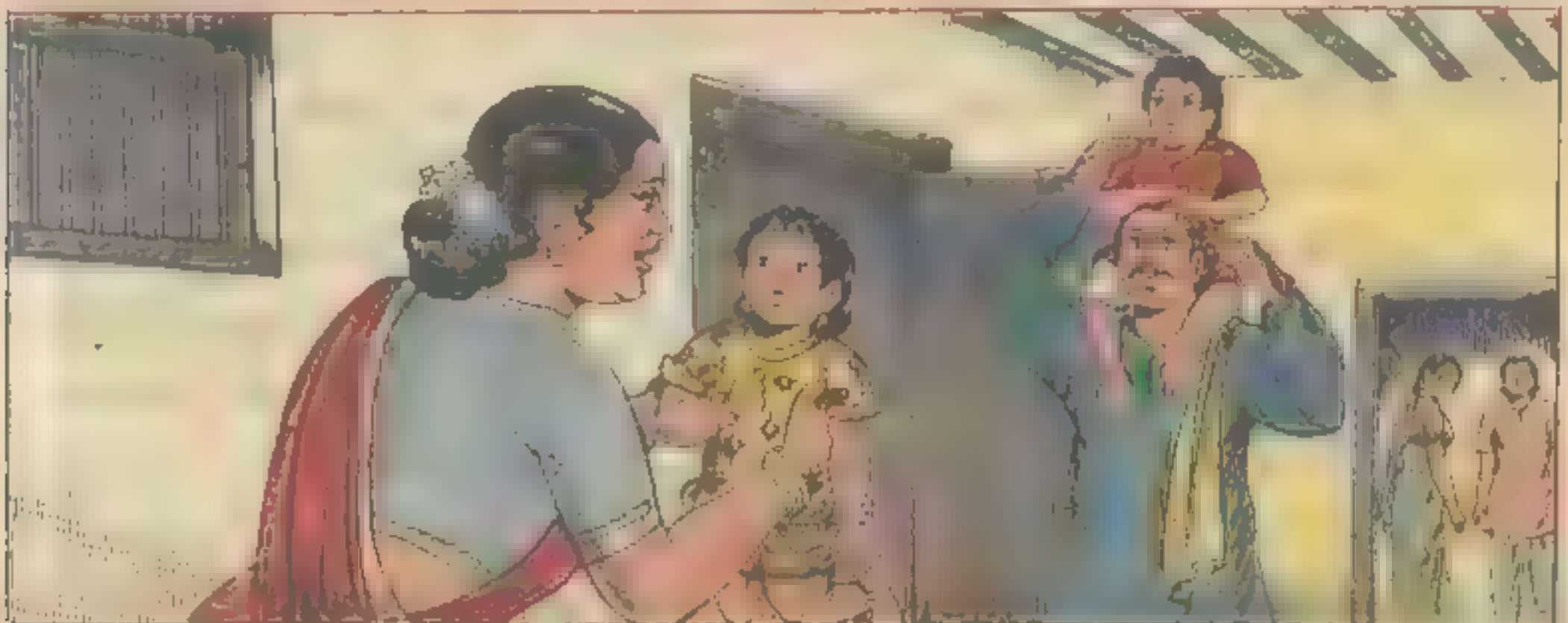
అ మరుక్షణం లలిత, అత్తగారి పాదాల మీద పడి, "ఇక బతికుండగా వేరింటికాపరం మాట ఎత్తను, అత్తయ్యా!

జరిగిందానికి నేనెంతో సిగ్గుపడుతున్నాను. మీరు క్షమించానంటేగానిలేవను," అన్నది.

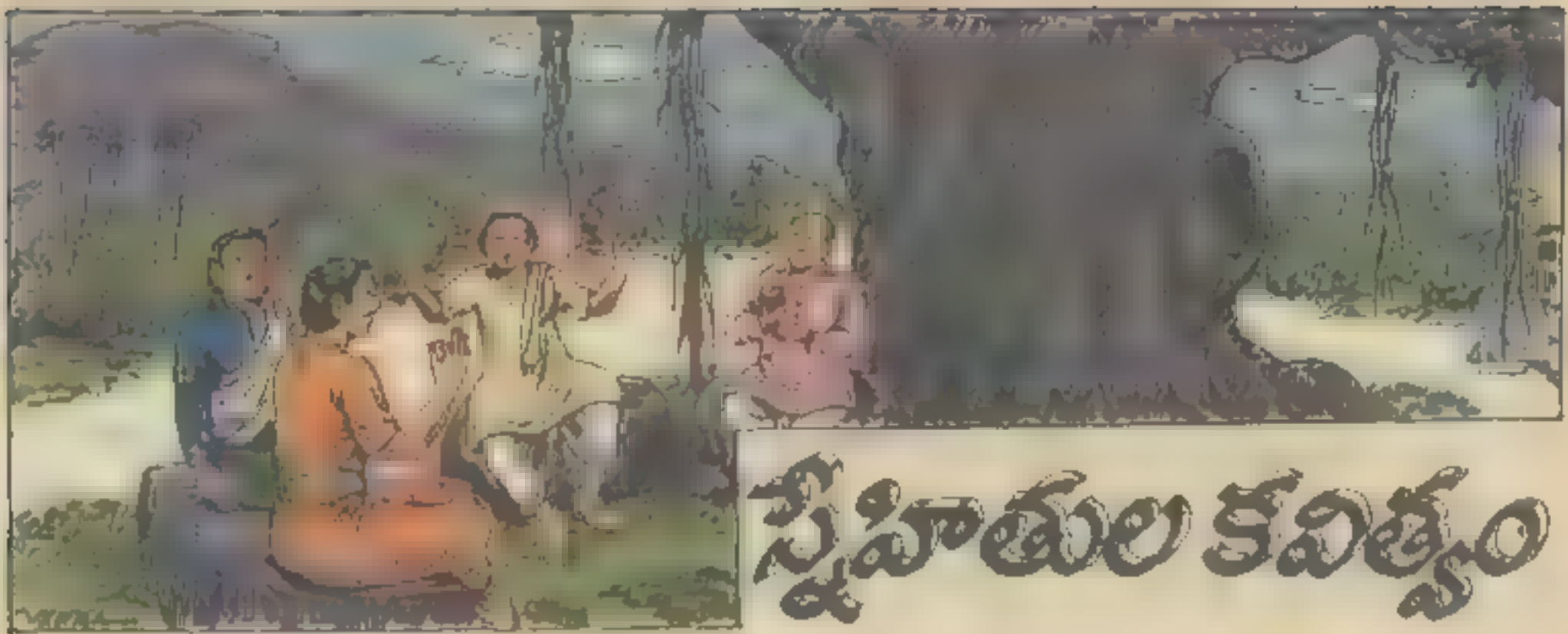
శాంతమ్మ, కోడలిని లేవదీసి, "క్షమిస్తాను, కానీ ఇప్పుడుకాదు! తొందరగా మాకొక మనవణ్ణో, మనవరాలినో ఇవ్వు. అప్పుడిక నీ జోలికి రాము," అన్నది.

లలిత సిగ్గుపడిపోతూ తల వంచు కున్నది. శివయ్య ఇచ్చిన రూపాయిబిళ్ళ తీసుకుని, దాన్ని గోటితో పైకి కొట్టి ఖంగు మనిపిస్తూ, వీరన్న, "లలితమ్మగారూ! రోజులు ఒకేలా వుండవు. ఈసారి మళ్ళీ వేలి మీద గోరు మొలిస్తే, నాకే కబురు పెట్టండి," అంటూ అక్కణ్ణించి వెళ్ళి పోయాడు.

ఆ మాటలకు లలిత మునిమునిగా నవ్వుకున్నది. అ తర్వాత ఆమె వేరింటి కాపరం మాట ఎత్తలేదు నరికదా, అత్త మామలను కన్నవాళ్ళలా చూసుకుంటూ, కాలక్రమాన ఇద్దరు బిడ్డల్ని కని, అత్త మామలు వాళ్ళ మురిపాలూ, ముచ్చట్లూ చూస్తూ, ఆనందించేలా చేసింది.

స్నేహితుల కవిత్వం

ఒకానొక గ్రామంలో ముగ్గురు స్నేహితులుండేవారు. వారిలో వీరరాజు అనే అతను నాస్తికుడు. అతను గుడికి వెళ్ళుదు సరికదా, అలా వెళ్ళేవాళ్ళను వేళాకోళం చేసేవాడు. రామయ్య అనే అతను అన్నింటికీ దేవుణ్ణి నమ్ముకున్న అస్తికుడు. తన నెవరైనా వేళాకోళం చేసినా, ఆ పాపం వాళ్ళనే కొడుతుందని సరిపెట్టుకుంటాడు తప్ప గొడవపెట్టుకోడు. నూరన్న అనే అతనికి బాగా డబ్బుంది కానీ పరమలోభి. పిల్లికి బిచ్చంపెట్టడు.

వీళ్ళు ముగ్గురూ స్నేహితులు కావడం ఒక విశేషం. ఇంతకన్న పెద్ద విశేషమేమిటంటే — మహా లౌక్యుడని పేరుబడ్డ చలపతి అనే అతనికి, ఈ ముగ్గురితో స్నేహం కలవడం!

మొత్తం నలుగురూ గ్రామం చివర మురిచెట్టుకింద ప్రతిరోజూ సాయం

సమయంలో కలుసుకుని, సాహిత్య గోష్టి చేస్తూంటారు. ఈ నలుగురికీ కూడా అంత యింతో కవిత్వం చెప్పడం వచ్చు. కానీ వాళ్ళ కవిత్వం వినే నాధులే కరువయ్యారు. వాళ్ళ కవిత్వం వినడం పెద్ద శక్తి అని అంతా చెప్పుకుంటారు. వాళ్ళు కవిత్వం నేర్చుకున్నందుకు రకరకాల కారణాలు గ్రామస్థులు హాస్యంగా చెప్పుకునేవారు.

వాటిలో కొన్ని: వీరరాజు నాస్తికుడు కదా, అందుకని భూత ప్రేత పిశాచాలు వచ్చి బాధిస్తే అతన్ని ఏదేవుడూ రక్షించడు. మహామాంత్రికుడి శక్తికి బెదరని దయాలు కూడా, వీరరాజు కవిత్వం పేరు చెబితే, అమడదూరం పారిపోతాయట!

రామయ్య పరమ అస్తికుడు కదా, అతను తన కవిత్వాన్ని దేవుడికి వినపిస్తాడు. ఇలాంటి కవిత్వం చెప్పే వాణ్ణి క్షణం విడిచిపెట్టినా ప్రజలు బ్రతకనివ్వరని,

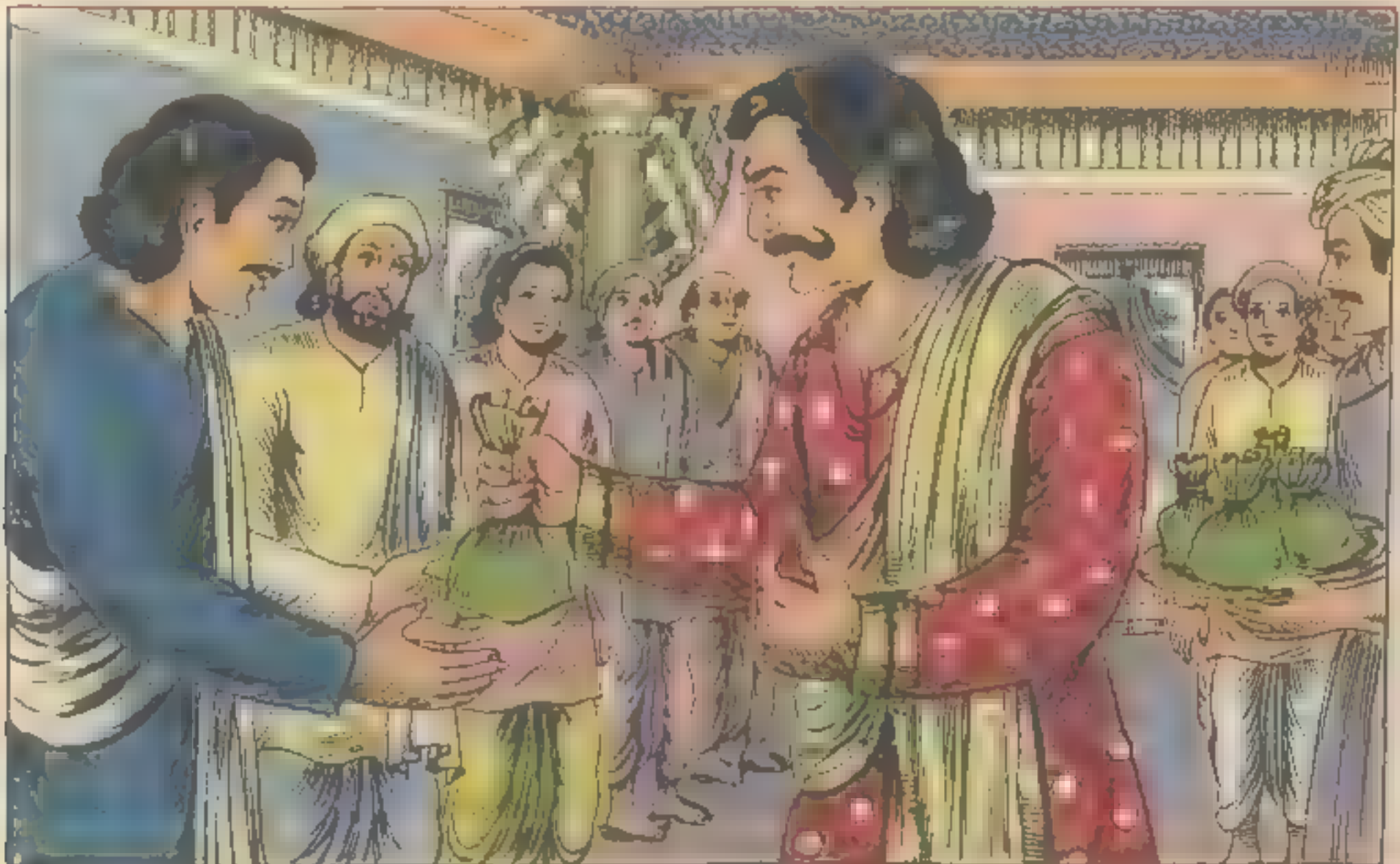
ఎల్లకాలమూ దేవుడు అతణ్ణి అంటిపెట్టు
కుని వుంటాడట!

సూరన్న కవిత్వానికి భయపడి,
మనుషులెవ్వరూ డబ్బు అవస్కరం అయినా
సరే, అతడిదగ్గరకు వెళ్ళరు. రోజూ
కవిత్వం పారాయణ చేస్తూంటే, అతని
జంట్లోంచి దోమలు, ఈగలు ఎలుకలు
కూడా పారిపోతాయట!

ఇక చలవతి లౌక్యుడు కదా! వీళ్ళ
వల్ల ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ప్రయోజనం
వుండకపోదని, వీళ్ళతో స్నేహం చేశాడు.
అందువల్ల అతడికి వీళ్ళ కవిత్వం వినక
తప్పలేదు. వీళ్ళమీద ప్రతికారం తీర్చు
కునేందుకు, అతను కూడా క్రమంగా
కవిత్వం చెప్పడం ఆభ్యసించాడట!

ఏది ఏమైతేనేం, ప్రతిరోజూ వీళ్ళు
సలుగురూ గ్రామంచివర మురిచెట్టుకింద
చేరినప్పుడు, ఒకరి కవిత్వాన్ని ఒకరికి
వినిపించుకుని, ఒకరినొకరు మెచ్చుకుం
టూంటారు.

ఇలా వుండగా, అక్కడి భాగ్యవంతు
దొకాయనకు గొప్ప కవిపోషకుడుగా పేరు
తెచ్చుకోవాలనిపించి, కవుల మధ్య పోటీ
పెట్టాడు. పోటీలో చుట్టుపక్కలనుంచి
రెండువందలమంది కవులు వచ్చి
పాల్గొన్నారు. భాగ్యవంతుడు, కవులు
సమర్పించిన కావ్యాల్లోంచి అయిదు
కావ్యాలను ఎన్నికచేసి, వాటిని రచించిన
కవులకు ఒక్కొక్కరికి వెయ్యేసి వరహాల
చొప్పున బహుమతి ఇచ్చాడు.

అలా బహుమతి పుచ్చుకున్నవారిలో చలపతి కూడా వున్నాడు.

పోటీలో పోల్గొన్న ఏర్రాజు, రామయ్య, సూరన్నలకు ఏ బహుమతి రాలేదు.

అ రోజునుంచి ఏర్రాజు, రామయ్య, సూరన్న ఒక్కటైపోయి, చలపతితో ముఖావంగా వుండసాగారు.

లోక్యుడైన చలపతికిది బాధగా అనిపించింది. వాళ్ళ ముగ్గుర్ని తిరిగి తనవాళ్ళుగా చేసుకునేందుకు, అతడొక ఉపాయం ఆలోచించాడు. అ విధంగా, తన మిత్రులలోని లోపాలు కూడా సవరించవచ్చునని అతనికి తోచింది.

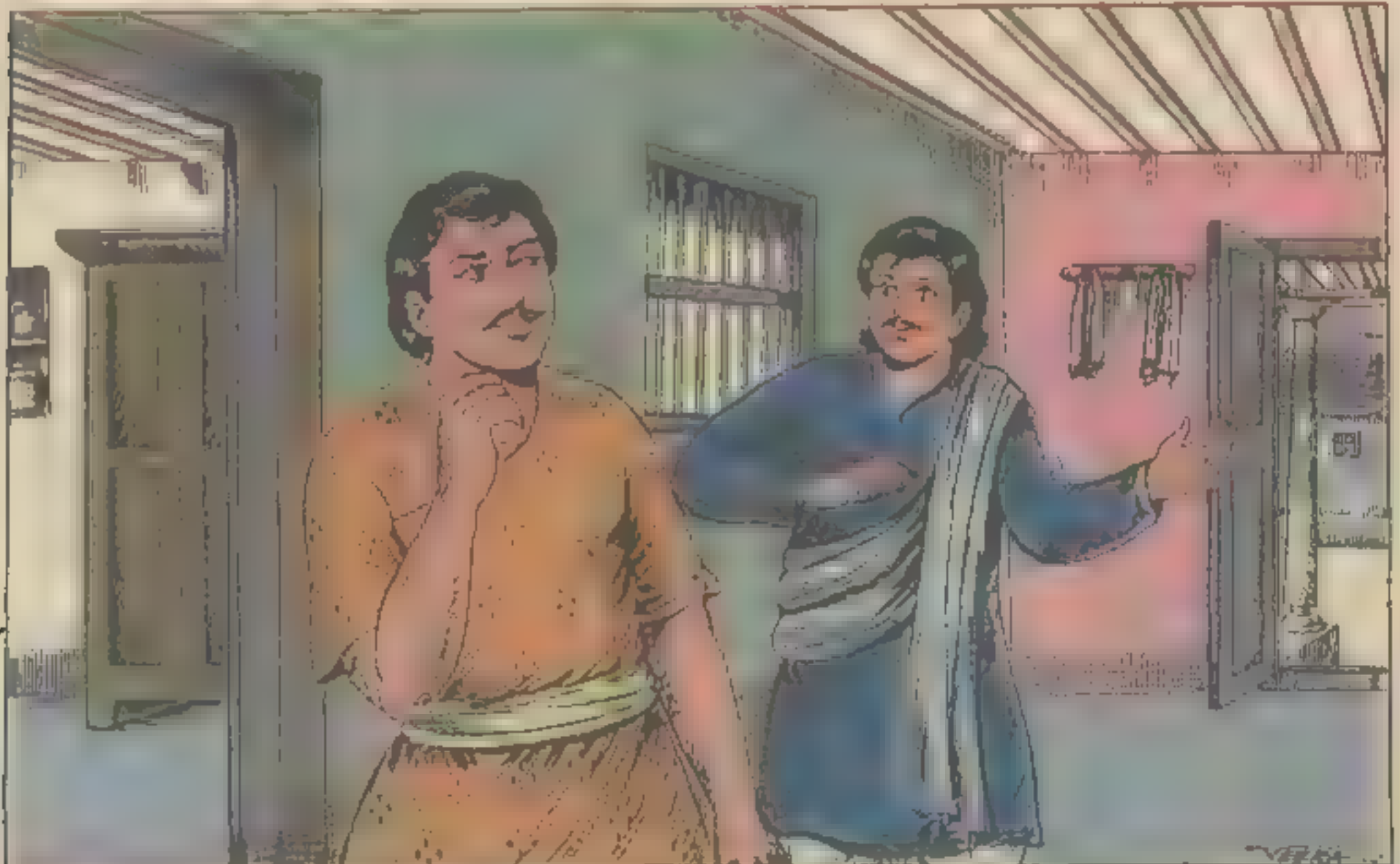
ముందుగా చలపతి, ఏర్రాజువద్దకు వెళ్ళి, "నువ్వు నానైకత్వం విడిచిపెట్టు,

దేవుణ్ణి నమ్ము. ఆయన దీవెనలుంటే నీకు గుర్తింపు వస్తుంది," అన్నాడు.

తర్వాత రామయ్యను కలుసుకుని, "నువ్వు పోటీలు నిర్వహించిన భాగ్యవంతుణ్ణి కూడా, దేవుడిలా భావించి గౌరవించి వుంటే, నీ కావ్యానికి బహుమతి వచ్చి వుండేది," అన్నాడు.

అ తర్వాత సూరన్నతో, "లోభితనం నీకు తగదు. భాగ్యవంతుడు కావాలమంచి చెడ్డలను నిర్ణయించమని, ఒకణ్ణి నియమించాడు. అతడికి కాస్త డబ్బిచ్చి వుంటే, నీ కావ్యానికి బహుమతి వచ్చి వుండేదేమో!" అన్నాడు.

ఇది జరిగాక, ఆ ముగ్గురూ ఎంతో సంతోషంగా వుండడం చలపతి గమనిం

చాడు. అయితే, వాళ్ళు తమ అలవాట్లను
మాత్రం మామకోవడంలేదని గ్రహించి,
చలపతి ముగ్గుర్ని విడివిడిగా మరొకసారి
హేచ్చరించాడు. ఎందుకంటే, చలపతి
లొక్కడు కాబట్టి అతడికి చాలా మంది
స్నేహితులున్నారు. తన ముగ్గురు మిత్రు
లనూ, తనలాగే లొక్కలుగా మార్చితే వాళ్ళు
సుఖపడతారని చలపతి తాపత్రయం.

అయితే ఏర్రాజు, చలపతితో, "నీకు
బహుమతి రావడానిక్కారణం, దేవుణ్ణి
నమ్మడమని తెలిశాక నా కెంతోసంతోషంగా
వుంది. మనుషుల మధ్య ఇన్ని తేడాలు
సృష్టించిన ఆ భగవంతుడి సాయంతో కాక,
నా స్వయంశక్తితో బహుమతి సాధిస్తాను.
నీలాగా విలువలేని కావ్యానికి బహుమతి
రావాలని తాపత్రయపడను. దేవుడు
నాకెప్పుడూ శత్రువే!" అన్నాడు.

"నువ్వొంకా గొప్ప కావ్యం రాకావను
కుని అనూయపడ్డాను. చచ్చు కావ్యానికి
బహుమతి రావాలని, మనుషుల్నిదేవుడిగా
భావించి కీర్తించలేను. గొప్ప కావ్యం రాసి

నప్పుడే నాకు బహుమతి వస్తుందిలే!"
అన్నాడు రామయ్య.

"నీలాగా డబ్బిచ్చి బహుమతులు
కొనుక్కునే నీచులుండబట్టే, చెత్త కావ్యా
లకు బహుమతులొస్తున్నాయి. న్యాయంగా
అయితే నా కావ్యానికే బహుమతి వచ్చే
దని, నువ్వు చెప్పింది విన్నాక అర్థ
మయింది!" అన్నాడు సూరన్న నిరసనగా.

స్నేహభావంతో తానిచ్చిన సలహాలలోని
మంచిని తనుకోకుండా, ఎప్పుడూ ఎదుటి
వారిలో చెడునే చూసే వారితో అంతకాలం
స్నేహం చేసినందుకు చలపతి సిగ్గు
పడ్డాడు. తన కావ్యానికి బహుమతి వచ్చిం
దని దిగులుపడి, తన కావ్యాన్ని చిన్న
బుచ్చి సంతోషపడేవాళ్ళతో ఇక స్నేహం
తగదని చలపతి వాళ్ళకు దూరంగా
వుండసాగాడు.

అయితే, ఏర్రాజు, రామయ్య, సూరన్న
మాత్రం యథాప్రకారం మురిచెట్టుకింద
కలునుకుంటూ సాహిత్యగోష్టి కొన
సాగిస్తూనే వున్నారు.

పరిచయం

సీత జాడ తెలిసిన తరువాత రాముడికి ఒక్కక్షణం కూడా అక్కడ ఉండ ఖుద్ది పుట్టక, సీత ముందు హాలాలనిపించింది. ఆమె భయంకరమైన రాక్షస స్త్రీల మధ్య ఉన్నదంటేనే అతను భరించలేక పోయాడు. సీత హనుమంతుడితో ఏమేమి చెప్పిందో అది వింటూంటే, రాముడికి ఎంతో ఆనందం కలిగింది. అందుచేత అతను హనుమంతుణ్ణి, "సీత ఇంకా ఏమి చెప్పింది?" అని అడిగాడు. హనుమంతుడు రాముడికి కాకి కథ గురించి సీత చెప్పినదంతా వివరంగా చెప్పాడు.

"సీత ఈ వృత్తాంతం చెప్పి, 'అంత శక్తిగల రాముడు వచ్చి, ఈ రాక్షసుల మీద అస్త్రాలు ఎందుకు ప్రయోగించడు?

రాముడికి నా మీద ఏ కోపం ఆనురాగం ఉన్నా. వెంటనే వచ్చి రావణుణ్ణి చంపమను. కనీసం నన్ను రక్షించటానికి రాముడు లక్ష్మణుణ్ణి అయినా పంపరాదా? దేవతలనైనా జయించగల ఆ ఇద్దరూ నన్నెందుకు ఇలా ఉపేక్షించి ఊరుకున్నారు? నేనేదో పాపం చేసుకుని ఉండాలి; అందుకే రామ లక్ష్మణులు వచ్చి నన్ను చూడకుండా ఉన్నారు,' అన్నది. రామ లక్ష్మణు లిద్దరూ ఆమె కోసం పుట్టేడు దుఃఖంలో ఉన్నారని నేను ఆమెకు చెప్పాను. ఇంక ఆమె కష్టాలు తీరిపోతాయనీ, ఆమె దుఃఖించనవసరం లేదనీ కూడా ఆమెతో అన్నాను. ఆమె బెదిరి అన్ని దిక్కులూ చూసి, తన

పడటం మాత్రం మాటలా? మొదట ప్రవేశించటమే మరొకరికి సాధ్యం కాదు! హనుమంతుడు సుగ్రీవుడి అజ్ఞులను మాత్రమే నిర్వర్తించక, స్వతంత్రించి, అశోకవనం ధ్వంసం చెయ్యటమూ, రాక్షసులను చంపటమూ, లంకను తగలబెట్టటమూ మొదలైన సాహసకార్యాలు కూడా చేశాడు. ఇలాచేసి అతను సుగ్రీవుడికి అధికమైన సంకోషం కలిగించాడు. ఇతను చేసిన పని మా రఘువంశానికంతటికీ మేలు కలిగించింది. కాకపోతే, ఈ హనుమంతుడికి తగిన సత్కారం చేయలేని స్థితిలో ఉన్నానని అని నేను బాధపడుతున్నాను. నా ప్రాణాలూ, సీత ప్రాణాలూ కాపాడిన హనుమంతుడి ఋణం ఏమిస్తే తీరుతుంది? ఒక్కసారి అతన్ని ఆలింగనం చేసుకుంటాను," అంటూ హనుమంతుణ్ణి గాఢాలింగనం చేసుకున్నాడు.

తరవాత రాముడు కొంచెం ఆలోచించి, "వానర సేనలు సముద్రాన్ని దాటి, అవతలి గట్టు చేరేది ఎలా? ఆ మాట తలుచుకుంటేనే నాకు భయంగా ఉన్నది. సీతాదేవికి ధైర్యం చెప్పినట్టు కాదు; సముద్రాన్ని దాటే ఉపాయమేమిటి?" అంటూ హనుమంతుణ్ణి చూసి విచారంలో పడ్డాడు.

ఇదలో ఉన్న చూడామణి తీసి నా చేతికి ఇచ్చింది. మీ అందరి క్షమమూ అడిగినట్టు చెప్పమన్నది. రామలక్ష్మణులూ, సుగ్రీవుడి బలాలూ వచ్చి, రావణుణ్ణి చంపేస్తారని అమెకు ధైర్యం చెప్పి, వచ్చాను," అన్నాడు హనుమంతుడు.

హనుమంతుడు చెప్పిన మాటలకు రాముడు పరమానందం చెంది, "ఈ హనుమంతుడు చాలా గొప్ప పని చేశాడు. ఇలాంటి పని మరొకరికి సాధ్యం కాదు. సముద్రాన్ని దాటగలవాళ్ళు ఈ హనుమంతుడి తరవాత గరుత్మంతుడూ, వాయుదేవుడూ మాత్రమే ననుకుంటాను. లంకలో ప్రవేశించి ప్రాణాలతో బయట

అప్పుడు సుగ్రీవుడు రాముడితో ఇలా అన్నాడు :

“ఎందుకు విచారిస్తావు ? సీతాదేవి ఉన్నచోటూ, శత్రువు ఉన్నచోటూ తెలిసినమీదట మిగిలిన సమస్యలు ఏవీ శత్రువును చంపడానికి అడ్డం రావు. మనం సముద్రానికి సేతువు కట్టుదాం ; రావణుణ్ణి చంపి, సీతాదేవిని తీసుకు వద్దాం. సేతువు కట్టి, లంకానగరం మన కంటవడగానే రావణుడు చచ్చినవాడి కింద జమ ! ఇప్పుడు నీకు కలగదగినది విచారం కాదు, క్రోధం. సముద్రం ఎలా దాటాలన్నది మాతోబాటు నువ్వు కూడా అలోచించు. సేతువు కాకపోతే మరో మార్గంగానయినా సముద్రాన్ని దాటి తీరుతాం. రావణుడు చచ్చి తీరుతాడు. నీకు జయం కలిగి తీరుతుంది.”

రాముడు హనుమంతుడి కేసి తిరిగి, “సముద్రాన్ని సేతువు కట్టిగాని, సముద్రాన్ని ఎండగట్టిగాని, తపస్సు చేసిగాని ఏదోవిధంగాదాటవచ్చుననుకుందాం.పోతే, లంకానగరానికి ఎన్ని దుర్గాలున్నాయి ? సైన్యం ఏపాటి ఉన్నది ? ద్వార రక్షణ ఏవిధమైనది ? ప్రాకారాలూ మొదలైనవి ఎలా ఏర్పాటు అయిఉన్నాయి ? ప్రత్యక్షంగా చూసి ఉన్నావు గనక, నాకు వివరించి చెప్పు !” అని అడిగాడు.

హనుమంతుడు రాముడికి ఇలా చెప్పాడు :

“లంకా నగరం మహావిశాలమైనది. అక్కడ అసంఖ్యాకులైన రాక్షసులు నుఖసంతోషాలతో ఉన్నారు. ఎక్కడ చూసినా రథాలూ, ఏనుగులూ, గుర్రాలూ కనిపిస్తాయి. లంకలోకి శత్రువు ప్రవేశించటం అసాధ్యం. నగరానికి నాలుగు ద్వారాలున్నాయి ; వాటికి పెద్దవి, దృఢమైనవి అయిన తలుపులు ఉన్నాయి. ద్వారాల వద్ద పెద్ద పెద్ద యంత్రాలు, బాణాలనూ, శిలలనూ ప్రయోగించేవి ఉన్నాయి ; శత్రుసైన్యం అటుగా వస్తే ఆ యంత్రాలు దాన్ని నాశనం చేయగలవు. ద్వారాల

వద్ద మహాకూరులైన రాక్షసులు ఉంటారు. వారి వద్ద ఉండే జనుప పరిమలు ఒక్క డెబ్బన నూరుమందిని చంపగలవు. నగరం చుట్టూ బంగారపు ప్రాకారం ఉన్నది; దాని మీద అక్కడక్కడా రత్నాలు పొదిగి, అందంగా ఉన్న భాగాలున్నాయి. ఆ ప్రాకారాన్ని దాటటం సాధ్యంకాదు. ప్రాకారంచుట్టూ లోతయిన అగడ్తలున్నాయి; వాటిలో భయంకరమైన మొసళ్ళూ, చేపలూ ఉన్నాయి. ప్రతి ద్వారం వద్దా అగడ్తకు వంతెనలు ఉన్నాయి; వాటిని ఎత్తవచ్చు, దించవచ్చు; వాటిని అవసరాన్నిబట్టి ఎత్తటానికి, దించటానికి పెద్ద యంత్రాలున్నాయి.

రావణుడు చాలా జాగ్రత్త గలవాడు; యుద్ధం లేనప్పుడు కూడా తన సేనలను మంచి శిక్షణలో ఉంచుతాడు. అదిగాక, లంకానగరం త్రికూట పర్వతం మీద ఉన్నది. కిందినుంచి పైకి వెళ్ళేటందుకు మార్గం లేదు. లంకకు పోవటానికి ఓడ మార్గం లేదు. అందుచేత అక్కడి వార్తలు బయటి ప్రపంచానికి అందవు. లంకానగర ద్వారాల వద్ద లక్షల సంఖ్యలో సాయుధులైన రాక్షసులు ఉంటారు. నగర మధ్యంలో లెక్కకు మించిన రాక్షససేన ఉన్నది. అయితే, నేను అగడ్తల మీది వంతెనలను వగలగొట్టాను; లంకానగరం తగలబెట్టాను; కొందరు రాక్షస వీరులను చంపాను. అందుచేత లంకకు ఇప్పుడు అంత బలం లేదు. సముద్రాన్ని ఎలా దాటినా దాటవచ్చు. లంకను జయించటానికి మన అంగదుడూ, ద్వివిదుడూ, మైందుడూ, జాంబవంతుడూ, బననుడూ, మన సేనానాయకుడైన నీలుడూ చాలు. వెంటనే మంచి ముహూర్తం నిశ్చయించి బయలుదేరవచ్చు."

ఆ మాటలు విని, రాముడు సుగ్రీవుడితో, "మనం ఇప్పుడే ప్రయాణ మవుదాం. సూర్యుడు నడి నెత్తిన ఉన్నాడు. ఈ అభిజిత్తు అనే ముహూర్తం చాలా మంచిది." అన్నాడు.

సేనల గమనం ఎలా ఉండవలసింది అతను వివరంగా చెప్పాడు. సేనానాయకుడైన నీలుడు తన బలగంతో ఫలసమృద్ధిగల మార్గాలగుండా సేనను నడిపించాలి. శత్రువులు ముందుగా ఆ ప్రదేశాలను ధ్వంసం చెయ్యకుండానూ, వాళ్ళు పల్లపు ప్రదేశాలలో మాటువేసి ఉండి అకస్మాత్తుగా మీదపడకుండానూ జాగ్రత్త పడాలి. సేనలు నడవటోయే మార్గాలను అకాశమార్గాన ముందుగా వెళ్ళి, తెలుసుకోవాలి. తక్కువ పరాక్రమవంతులు దిగబడిపోయి, మంచియోధులు మాత్రమే బయలుదేరాలి.

రాముడి వెంట వానరసేన బయలుదేరింది. మహాకాయుడైన గజాదూ మహాబలులైన గవయుడూ, గవాక్షిడూ సేనకు ముందుండి నడిచారు. ఎగరటంలో గొప్ప వాడైన ఋషభుడు సేనయొక్క కుడి పార్శ్వాన్ని రక్షించాడు; గంధమాదనుడు ఎడమ పార్శ్వాన్ని రక్షించాడు. సైన్యం మధ్యలో రాముడు హనుమంతుడి భుజాల మీద ఎక్కి కదిలాడు. అలాగే లక్ష్మణుడు అంగదుడి భుజాలమీద ఎక్కాడు. సైన్యం దక్షిణంగా బయలుదేరింది. వానరులు ఎగురుతూ, గెంతుతూ, సంహనాదాలు చేస్తూ, దారిలో కనిపించిన ఫలాలు కోసి తింటూ నడిచారు.

మహాసముద్రం లాగా కనిపించే ఆ వానరసేన కొండలూ, సరస్సులూ దాటుతూ, అరణ్యాలలో పశ్చుతింటూ, తేనెలుకాగుతూ, కాలక్రమాన మహేంద్ర పర్వతాన్ని చేరింది.

రాముడు పర్వత శిఖరం మీద ఎక్కి సముద్రాన్ని చూశాడు. తరవాత అతను సుగ్రీవుడితోనూ, లక్ష్మణుడితోనూ కిందికి దిగివచ్చి, సముద్రతీరానికి చేరిన వానర సేనల వద్దకు వచ్చాడు. అతను సుగ్రీవుడితో, "మనం ఇక్కడ మజిలీ చేసి, ఈ సముద్రాన్ని దాటే ఆలోచన చెయ్యాలి. ఇందుకు కాలం పడుతుంది. ఎవరినీ సేనను విడిచి పోనియ్యకు. శత్రుభయం

లేకుండా సేనకంతకూ గట్టి కావలా
ఏర్పాటు చెయ్యి." అన్నాడు.

వానరసేన మూడు భాగాలుగా చీలి
సముద్రతీరాన విడిసింది.

అవతలి తీరం కానరాని ఆ మహా
సముద్రాన్ని, అందులో లేచే భయంకర
మైన కెరటాలనూ, అందులో ఉండే
భయంకరమైన ప్రాణులనూ తలచుకుని,
వానరపీరులు, "దీన్ని ఎలా దాటటం?"
అని తమలోతాము దిగులుపడ్డారు.

అక్కడ లంకలో హనుమంతుడి
మూలంగా రావణుడికి తీరని పరాభవం
జరిగింది. శత్రువులు ప్రవేశించరాని
లంకలోకి ఒక కోతి నునాయాసంగా

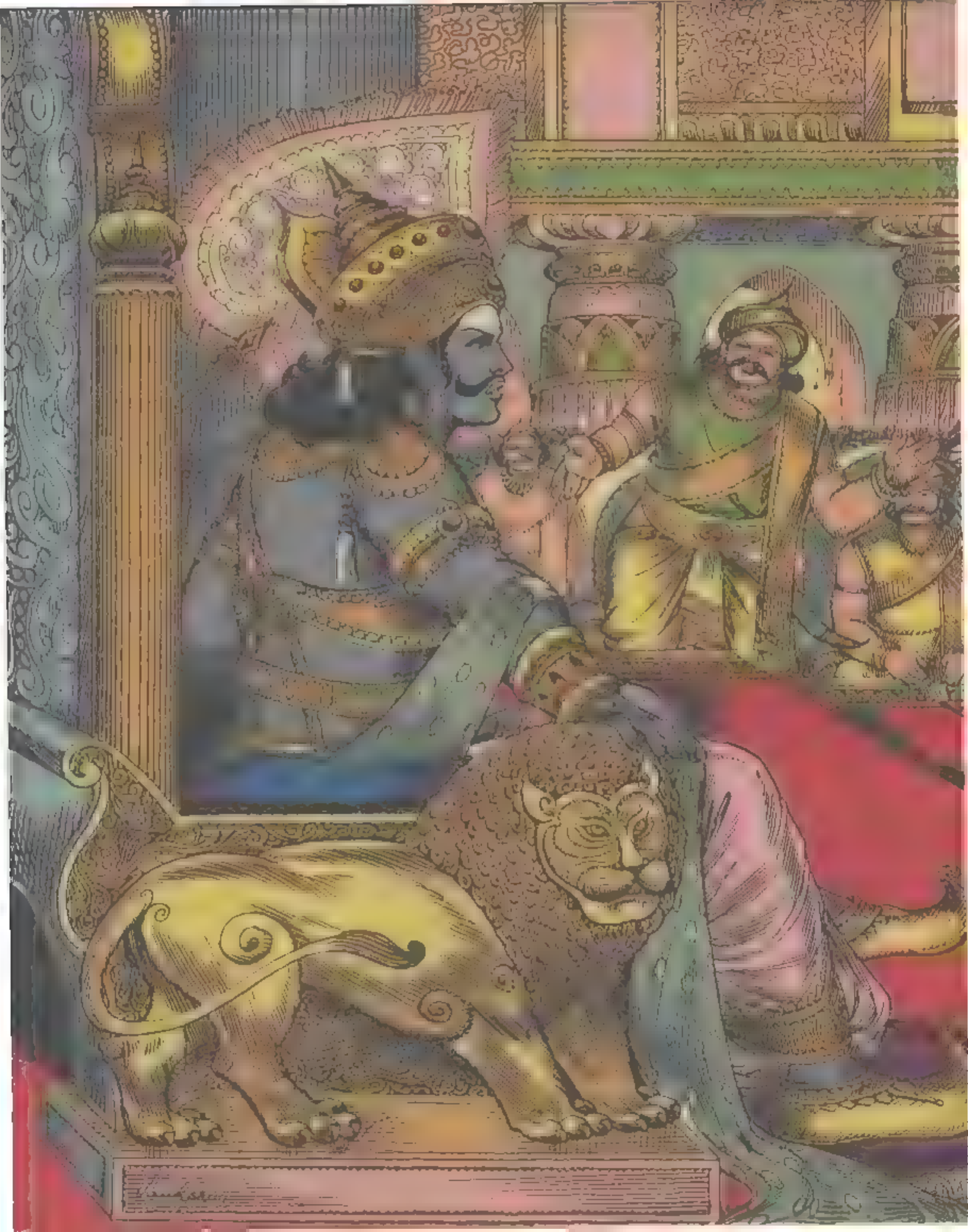
ప్రవేశించి, సీతను మానింది; చైత్య
ప్రాసాదాలు వగలగట్టింది; అనేకమంది
రాక్షసయోధులను చంపింది.

రావణుడు నభలో ఈ మాట చెప్పి,
"ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి? మనకు
మేలు కలిగే ఉపాయం ఏమిటి?" అని
అడిగాడు.

రాముడు పెద్ద వానరసేనతో లంక
మీదికి వస్తున్నాడని లంకలో తెలిసింది.
రాముడి సేనలు సముద్రాన్ని దాటుతా
యన్నది కూడా రావణుడు నమ్మాడు.
తన సేనకూ, వానర సేనకూ మధ్య యుద్ధం
జరిగితే తన పట్టవానికి, సేనకూ అపాయం
కలగకుండా ఉండే మార్గం అతను
తెలుసుకో గోరాడు.

అలోచన లేని రాక్షసులు, "రాజా
మనకు అంతులేని సేన ఉన్నది. అద్భుత
మైన ఆయుధాలు ఉన్నాయి. ఎందుకు
విచారం?" అన్నారు. అతను లోగడ
సాధించిన ఘనవిజయాలను గురించి
మాట్లాడారు. శివుడి స్నేహంగల కుబేరుణ్ణి
రావణుడు జయించాడు; పాతాళంలో
మహాసర్పాలు అతనికి ఓడారు. అతనికి
ఓడని రాజు లేడు. ఈ రాముడు ఏపాటి?
వానరుల మాటకు వస్తే ఇంద్రజిత్తు
ఒక్కడే వానరుల నందరినీ నాశనం
చెయ్యగలడు.

ప్రహస్తుడు రావణుడితో. "రాజా, నీకు దేవ, దానవ, గంధర్వులూ, ఏక చాలా ఎదురు నిలవలేవు; కోతులనగా ఎంత? మనం అజాగ్రత్తగా ఉన్న సమయంలో హనుమంతుడు వచ్చి ఇంత చెయ్యగలిగాడు గాని, లేకపోతే వాడు ప్రాణాలతో ఇక్కడినుంచి పోగలిగి ఉండేవాడా? నీ అజ్ఞ అయితే నేను వెళ్ళి భూప్రపంచంలో ఉన్న వానరుల నందరినీ చంపి, సృష్టిలో వానరుడ నేవాడు లేకుండా చేస్తాను." అన్నాడు.

దుర్ముఖుడనే రాక్షసుడు కూడా తాను వెంటనే వెళ్ళి వానరుల నందరినీ చంపు తాననీ, హనుమంతుడు చేసిన పని రాక్షసులకూ, ప్రత్యేకించి రావణుడికి ఎంతో అవమానమనీ అన్నాడు. వజ్రదంష్ట్రుడనే రాక్షసుడు కూడా తాను ఒక్కడే వెళ్ళి, వానరులతోబాటు రామ, లక్ష్మణ, సుగ్రీవులను కూడా చంపేస్తానన్నాడు. చంపడానికి వాడి చేతిలో పరిఘ ఒకటి సిద్ధంగానే ఉన్నది.

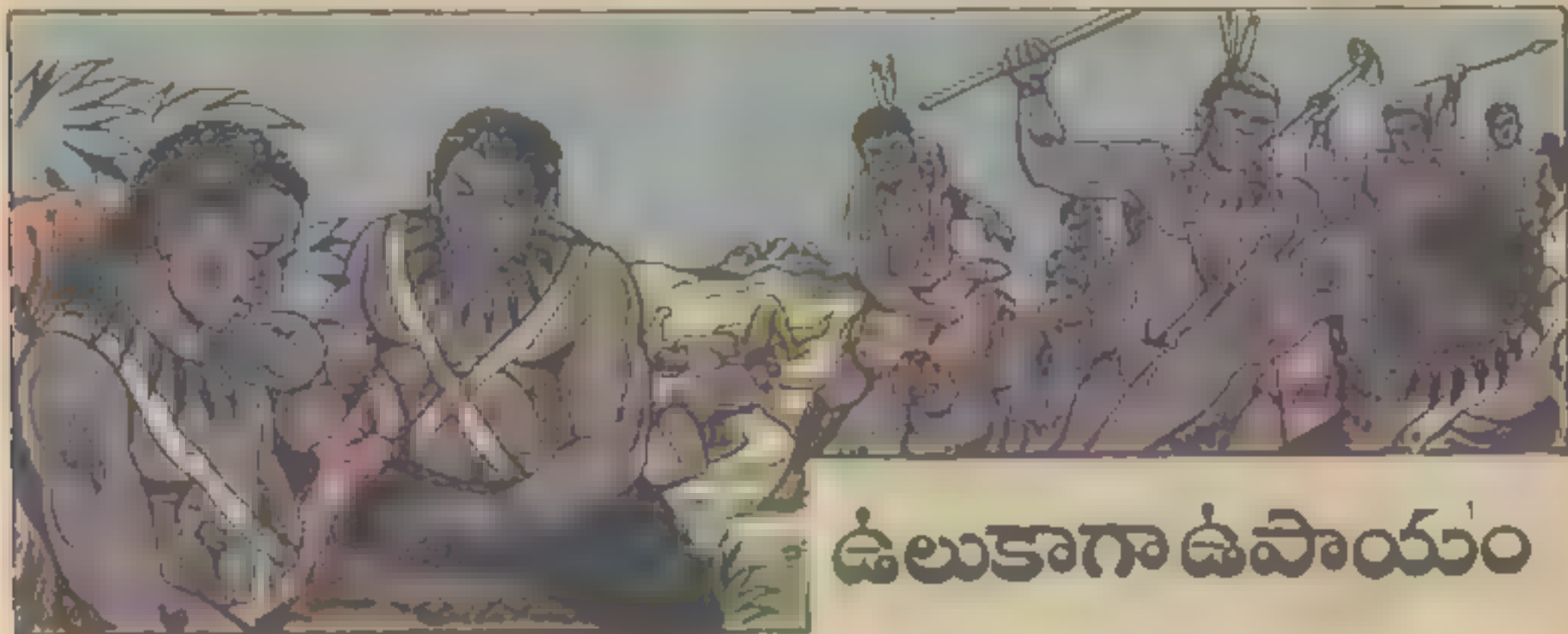
వాడు ఇంకో ఉపాయం కూడా చెప్పాడు. అదేమిటంటే, కామరూపులైన రాక్షసులు మనుష్య రూపాలు ధరించి, అనేక వేల సంఖ్యలో రాముడి వద్దకు వెళ్ళి, తమను భరతుడు పంపించాడనీ, తమ వెనకగా భరతుడు పంపిన సేన వస్తున్నదనీ చెప్పాలి. అప్పుడు లంకలో నుంచి రాక్షససేన వెళ్ళి, ఆకాశం నుంచి రాళ్ళూ, రప్పలూ కురిపించి, వానర సేనను చంపేయాలి! తరవాత రామ లక్ష్మణులు గుండెలు వగిలి చస్తారు!

"నేను ఒక్కణ్ణోపోయి రామ, లక్ష్మణ, సుగ్రీవ, హనుమంతులను చంపేసి, చక్కావస్తాను." అన్నాడు నికుంభుడు. వాడు కుంభకర్ణుడి కొడుకు. వజ్రహనుడనేవాడు తాను వెళ్ళి వానరులనందరినీ తినేస్తానన్నాడు. ఆ మాట తలుచు కుంటేనే వాడికి నోరు ఊరింది.

మొత్తం మీద రాక్షస వీరులందరూ లేచి, రకరకాల ఆయుధాలు ఎత్తిపట్టు కుని యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు.

ఉలుకాగా ఉపాయం

పూర్వం అఫికా అడవుల్లో నివసించే అటవిక తెగల్లోని ఒక తెగకు నాయకుడు ఉలుకాగా; మరొక తెగకు నాయకుడు ఒహయో. ఈ రెండు తెగలకు మధ్య బద్ధ శత్రుత్వం వుండేది.

ఒహయో తెగలో బలవంతులైన యువకులు చాలామంది ఉన్నారు. అతని బలగం చాలా పెద్దది. ఎంత బలగం ఉన్నా ఏం లాభం? చాలా చిన్న అటవిక తెగకు నాయకుడైన ఉలుకాగాను కానీ, అతని అనుచరులను కానీ. ఒహయో మట్టుపెట్టలేక పోతున్నాడు. అందుకు బలమైన కారణం ఉన్నది.

ఉలుకాగాకు ఒక అద్భుతమైన నైద్య రహస్యం తెలుసు. కొన్ని వనమూలికలతో ఉలుకాగా ఒక లేపనం తయారు చేస్తాడు. ఎలాంటి గాయమైనా సరే, అ లేపనం పూయగానే, క్షణాల్లో మాయ

మౌతుంది. విషపు బాణాలకు గురయి చావు బ్రతుకుల్లో ఉన్నవాళ్ళకు, అ లేపనం వాసన చూపించగానే ప్రాణం లేచి వస్తుంది. ఇలాంటి దివ్య ఔషధం వల్ల, ఉలుకాగా తెగ అటవికులు, శత్రువుల దాడిలో చచ్చిపడి కూడా, నిమిషాలలో బ్రతికి లేచి కూర్చునేవారు. అందుచేత, ఉలుకాగా గూఢంలోని వాళ్ళు తక్కువమందే అయినా చెక్కు చెదరకుండా ఉండేవాళ్ళు. కానీ ఒహయో తెగలోని వాళ్ళు ప్రతిసారీ పోరాటంలో, వందలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోయే వారు.

ఉలుకాగా, తన తరవాత తన తెగకు నాయకుడు కావలసిన ఒకే ఒక్క కొడుకు కిథంజీకి, దివ్యౌషధం ఎలా తయారు చేయాలో నేర్పాడు. ఉలుకాగాకు, కిథంజీకి తప్ప అ ఔషధం గురించిన

వివరాలు తెగలో మరెవ్వరికీ తెలియవు. ఈ సంగతి శత్రువుల తెగ నాయకుడు ఒహయోకి తెలిసింది.

ఒకసారి ఒహయో, తన ముఖ్యానుచరులతో సంప్రదించి ఒక ఉపాయం పన్నాడు. దాని ప్రకారం, అవకాశం చూసి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా ఒహయో అనుచరులు, ఉలుకాగానూ, కిథెంజీనీ అపహరించుకు వచ్చారు. వాళ్ళను చంపటం ఒహయో ఉద్దేశం కాదు. నయాన్నో, భయాన్నో ఆ దివ్యోషధ రహస్యం వాళ్ళ నుంచి రాబట్టాలన్నదే అతడి కోరిక.

ఒక కొండ శిఖరం మీద నిలుపుపాటి శిలలకు ఉలుకాగానూ, కిథెంజీనీ కట్టి

వేశారు. వాళ్ళను ఒహయో అనుచరులు రకరకాలుగా హింసించసాగారు. గండు చిమలతో కరిపించారు. అడవి తుమ్మ ముళ్ళతో అరికాళ్ళు అరిచేతులు గాయపరిచారు. అయినా, ఉలుకాగా కానీ, కిథెంజీ కానీ నేరు విప్పలేదు. ఆ ఔషధ రహస్యం చెప్పలేదు.

ఇంతలో ఒహయో అనుచరుడు ఒకడు, రెండు నల్ల మండ్రగబ్బలను తీసుకు వచ్చాడు. అవి కాటువేస్తే చావు బాయం! వాటిని చూడగానే కిథెంజీ భయంతో వణికి పోసాగాడు. కొడుకును చూసి ఉలుకాగా ఆలోచనలో పడ్డాడు.

“ఏమంటావ్, ఏటితో కరిపించి చంపమంటావా? లేక ఆ రహస్యం చెప్పి, ప్రాణాలు కాపాడుకుంటావా?” అని అడిగాడు ఉలుకాగాను ఒహయో.

ఉలుకాగా, కొడుకు కేసి ఒకసారి చూసి, ఒహయోతో, “ముందుగా నేను ఒక నియమం పాటించాలి. నేను నా జాతి కోసం మాత్రమే ఉపయోగపడాలని ప్రమాణం చేసిన ఆ వైద్యరహస్యం, నా జాతివాళ్ళు చూస్తుండగా, మరొక జాతి వాళ్ళకు చెప్పలేను. అందుచేత ముందు నా కొడుకును చంపేయండి. అప్పుడు, ఆ రహస్యం నేను మీకు చెప్పినా ఆ సంగతి నా జాతివాళ్ళే పరికి తెలియదు. అలా

నేను నా జాతివాళ్ళ ముందు నా పరువు కాపాడుకుంటాను," అన్నాడు.

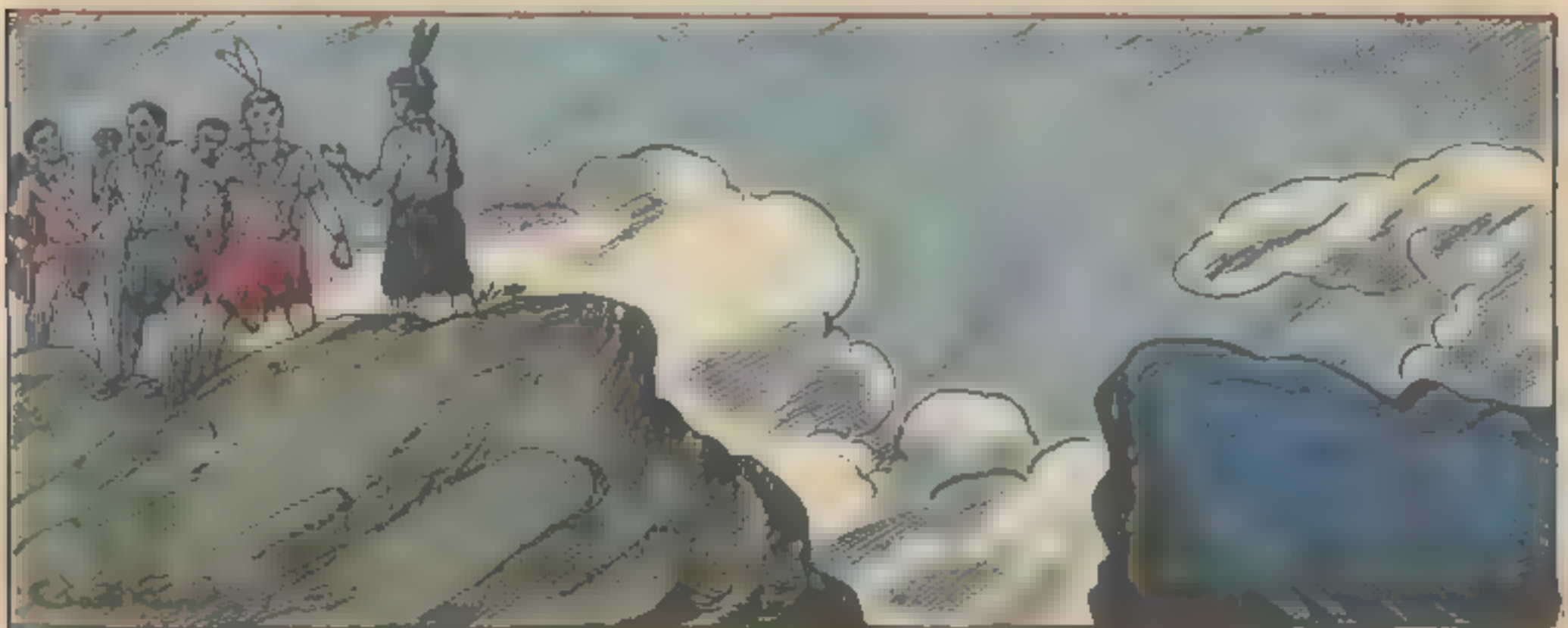
ఒహాయో తల ఆడించాడు. ఆతని అజ్ఞానుసారం ఒక అనుచరుడు విషపు బాణంతో కిథంజీని చంపాడు. విష ప్రభావంతో నల్లబడిన కొడుకు శరీరాన్ని చూసి, ఉలుకాగా ఇక శత్రువులకు భయపడి కిథంజీ ఆ రహస్యాన్ని బయట పెట్టలేదు. ఇక ఆ భయం లేదు! అని తృప్తి పడ్డాడు.

"నీవన్నట్టు నీ కొడుకును చంపాం, ఇక ఆ ఔషధ రహస్యం చెప్పు," అన్నాడు ఒహాయో, ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉలుకాగా కట్టు విప్పకూ.

"మీరు చంపింది నా కొడుకును కాదు. దివ్యౌషధ రహస్యం తెలిసే ఒకే ఒక అవకాశాన్ని," అన్నాడు గంభీరంగా ఉలుకాగా, ఒక బండ రాయి మీద కూర్చుంటూ.

"ఏమిటి నువ్వనేది?" అన్నాడు ఒహాయో అయోమయంగా.

"మీరు నల్ల మండ్రగబ్బలను తీసుకు రాగానే, వాటిని చూసి నా కొడుకు కిథంజీ భయంతో వణికిపోయాడు. అంటే—ఆ రహస్యం మీకు చెప్పేస్తాడని అర్థం. ఈ సంగతి గ్రహించే, ఈ దివ్యరహస్యం మీకు తెలియకుండా ఉండేందుకు, నా కొడుకును చంపమని చెప్పాను. నా మాట నమ్మి, మీరు కిథంజీని చంపారు. ఆ ఔషధ రహస్యం తెలిసే ఒకే ఒక్క అవకాశాన్ని పోగొట్టుకున్నారు. ఇక నన్ను మీరేమి చేయలేరు—చంపటం తప్ప. చావుకు భయపడి, శత్రువులకు దివ్య ఔషధ రహస్యం చెప్పేందుకు, నేను పిరికివాణ్ణి కాను. ఆ రహస్యం చెప్పినా, ఎలాగూ మీరు నన్ను చంపుతారు, అప్పుడు మా తెగ మీద మీ తెగది పైచేయి అవుతుంది. అందుకు నేను అంగీకరించను. మాకు ఉపయోగపడని ఆ గొప్ప ఔషధం, శత్రువులయిన మీకూ అందగూడదు," అంటూ ఉలుకాగా, ఆ కొండ శిఖరం మీదినుంచి కింది లోయలోకి దూకేశాడు!

ఆడకోతి

పూర్వం కాంచీపురరాజ్యాన్ని కనక సేను డనే రాజు పాలిస్తూ వుండేవాడు. ఆయన చాలా విలాసపురుషుడు. దూరదేశాల నుంచి కూడా అనేకరకాల పూల మొక్కలూ వృక్షజాతులూ తెచ్చి, రాజ భవనం వెనక చక్కని ఉద్యానవనం పెంచాడు.

అందమైన ఆ ఉద్యానవనంలో, మనోహరమైన కొలను తవ్వించాడు. కొలను చుట్టూ పెద్దపెద్ద చెట్లూ, వాటిని అల్లుకుని రకరకాల పుష్పలతలూ ఉన్నాయి.

ఒకనాడు కాంచీపురరాణి కొలనుకు స్నానానికని వెళ్ళింది. కొలనులో దిగుతూ తను ధరించిన నగలన్నీ దాసిదాని చేతికి ఇచ్చింది. వాటిలో ఒక అమూల్యమైన రత్నాలహారం కూడా వున్నది.

రాణి ఇచ్చిన నగలన్నిటినీ దాసిదీ కొలను ఒడ్డున పెట్టి, అక్కడ చేతికి

అందిన చెట్లనుంచి పూలు కోయసాగింది. ఇంతలో అక్కడ చెట్లపైన వుండే ఒక ఆడకోతి హఠాత్తుగా కిందకు దూకి ఆ రత్నాలహారాన్ని అంది పుచ్చుకొని, ఒక్క గెంతులో మళ్ళీ చెట్టు ఎక్కేసింది.

హారాన్ని కోతి ఎత్తుకుపోవటం దాసిదీ చూసింది. కాని ఏం చేయటానికి తోచక చూస్తూ వుండిపోయింది. ఇంతలో రాణి కొలనునుంచి బయటికి వచ్చి, దుస్తులు ధరించి, నగలలో తన రత్నాలహారం కనబడకపోయేసరికి దాసిదానిని అడిగింది.

“ఏమోనమ్మా, మీరు ఇచ్చిన నగలన్నీ ఇక్కడే పెట్టాను!” అన్నది దాసి. రాణి కోపగిస్తుండేమో నన్న భయంతో.

రాణి వెళ్ళి రాజుతో ఈ దొంగతనం పంగతి చెప్పింది. రాజు మంత్రుని పిలిపించి నూర్యాస్తమయం లోపల దొంగను

పట్టి తీసుకురావాలని ఆజ్ఞాపించాడు. రాజాజ్ఞ ప్రకారం మంత్రి వెంటనే దండనాయకుణ్ణి పిలిచి జరిగినదంతా వివరించి, సూర్యాస్తమయం లోపల రత్నాలహారంతో నహ దొంగను పట్టి ఒప్పగించకపోతే ఉద్యోగం దక్కదని గట్టిగా చెప్పాడు.

దండనాయకుడు యుద్ధానికి వెళుతున్నట్టుగా పందలకొలది సైనికులతో బయలుదేరాడు. పట్టణం అంతా గాలించి వేశాడు. దొంగ ఎవడో, ఎలా వుంటాడో ఎవరికీ తెలీదు. కాని, దొంగతనం చేసినవాడు తప్పక బీదవాడై వుంటాడని, బీదవాడైతే మానిన దుస్తులతో, పెరిగిన గడ్డంతో వుంటాడని వారి నమ్మకం.

చివరికి పట్టణమూ, ఆ చుట్టుపట్ల వున్న అడవులూ వెదికి సూర్యాస్తమయం లోపల ఒక చింకిగుడ్డవాణ్ణి కొటకు లాక్కొని వచ్చారు. దొంగ దొరికాడని వినగానే రాజు తక్షణం దర్బారుకు వచ్చాడు.

“రత్నాలహారం ఎక్కడ దాచావు?” అని గద్దించి ప్రశ్నించారు రాజుగారు. దొంగిలించలేదంటే ఎవ్వరూ నమ్మరనీ, ఆ నిమిషానే ఉరితీయిస్తారనీ భయపడి, ఆ బీదవాడు, “రత్నాలహారం, కోశాధిపతి గారికి ఇచ్చానండీ!” అన్నాడు. అలా అన్న వెంటనే కోశాధిపతిని రెక్కలు

విరిచికట్టి రాజు ముందుకు లాక్కొని వచ్చారు. రాజు అదేప్రశ్న మళ్ళీ అడిగాడు. కోశాధిపతికి రాజు మనస్తత్వం తెలుసు; కనుక తడుముకోకుండా, “మన అస్థానజ్యోతిస్కులవారికి ఇచ్చానండీ!” అన్నాడు.

అస్థానజ్యోతిస్కుణ్ణి కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టి తెచ్చి రాజుగారి ముందు నిలబెట్టారు. రాజు అంతకుముందు ఇద్దరినీ ప్రశ్నించి నట్టే మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు. దానికి జ్యోతిస్కుడు తడబడకుండా, “మంత్రిగారి పెద్దకుమారుడికి ఇచ్చానండీ!” అన్నాడు. ఇంతవరకు విచారణ జరిగేసరికి చాలా పొద్దుపోయింది.

అందుచేత, "తతిమ్మా వ్యవహారం
అంతా రేపు ఉదయం చూసుకుందాం.
నేరస్తులను మాత్రం ఖైదులో వేయండి!"
అని చెప్పి రాజుగారు లేచిపోయారు.

ఆ రాత్రి మంత్రికి నిద్రపట్టలేదు.
రత్నాలహారం పోవడం, ఆ దొంగతనం
ఎవడో బీదవాడితో ప్రారంభమై చివరకు
తన కొడుకు మీదికి రావడం—అంతా
చిత్రంగా తోచింది. అర్థరాత్రిసమయాన
పడకగది నుంచి బయలుదేరి సరాసరి
నేరస్తులు బంధింపబడిఉండే గది తలుపు
దగ్గరకు వెళ్ళి చెవిఒగ్గి వినసాగాడు.

జైలు గదిలోపలనుంచి సన్నగా ఏడుపు
వినబడింది. మంత్రి అలానే తలుపు

దగ్గరగా చెవివుంచి వింటున్నాడు. ఇంకలో
ఆ ఏడుపు అగిపోయింది. అదేసమయాన
బీదవాడి గొంతుక ఇలా అన్నది:

"కోకాధిపతిగారూ! నన్ను క్షమించాలి.
ప్రాణభయంవల్ల అలా మీ మీద అబద్ధం
చెప్పేశాను. నిజానికి ఆ రత్నాలహారాన్ని
గురించి నాకేమీ తెలియనే తెలియదు."

తరవాత కోకాధిపతి, "జ్యోతిస్కుల
వారూ! నన్ను క్షమించాలి. ప్రాణభీతివల్ల
మీ మీద చెప్పేశాను. జ్యోతిస్కులు గనక,
నిజం తెలుసుకోగలరు కదా అని అలా
అనేశాను," అన్నాడు.

ఇక జ్యోతిస్కుడు ప్రారంభించాడు:
"జ్యోతిషం, నా శ్రాద్ధమూను! ఇలాంటి
దొంగతనాలు జ్యోతిషానికి అందేవికావు.
అందుకే తెలివిగా మంత్రికొడుక్కి ఉచ్చు
వేశాను."

ఇంతవరకూ అందరి మాటలూ విన్న
మంత్రికి రహస్యం తెలిసిపోయింది.
సరాసరి అర్థరాత్రివేళ రాజు దగ్గరకు
పోయి, నిద్రలేపి, తను విన్నదంతా
చెప్పేశాడు.

మంత్రి చెప్పినదంతా విని, రాజు ఒక
పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు. తన రాణికి
ప్రాణప్రదమైన ఆవెలలేని రత్నాలహారాన్ని
ఎవరు దొంగిలించినట్టు? తెల్లవార్లు
రాజుకు ఇదే ఆలోచన.

తెల్లవారింది. రాజు దాసిదానిని పిలిపించి, "నిజం చెప్తావా. లేకపోతే నిన్ను ముక్కలు ముక్కలుగా నరికించి, కాకులకూ గద్దలకూ వేయించమంటావా?" అని బెదిరించాడు.

దాసిది హదిలిపోయింది.

"మహారాజా! నేను నిర్దోషిని, కాని కొలనుపక్కని రావిచెట్టు మీద నివసించే ఆ ఆడకోతి మీద మాత్రం నాకు అనుమానమున్నది!" అని చెప్పింది.

"ఆ ఆడకోతి మీద ఎందుకని నీకు అనుమానం! అది నీకన్నా అందంగా వుందనా?" అన్నాడు రాజు, కళ్ళెర్రచేస్తూ.

"లేదు ప్రభూ! అది అమ్మగారి లాగే వయ్యారంగా నడవాలని ప్రయత్నించడం

చూశాను. అమ్మగారు కొలనులో స్నానం చేస్తున్నంతసేపూ, అది కూడా చెట్లకొమ్మల మీద స్నానం చేస్తున్నట్టు అభినయించేది. అమ్మగారి లాగానే కనపడి కనపడనట్టు చిరునవ్వు నవ్వాలని కూడా ప్రయత్నించటం నేను చూశాను!" అన్నది.

రాజుగారికి దాసిదానిమాటలు వినేసరికి అరికాలుమంట నెత్తికెక్కినట్టయింది. దాసిదానిని నిలుపునా నరికేద్దామనుకున్నాడు. కాని రత్నాలహారం సంగతి గుర్తుకొచ్చి శాంతం వహించాడు.

"అయితే, రత్నాలహారం ఆ ఆడకోతే దొంగిలించిందంటావా? బాగానే వుంది. మరి ఆ హారాన్ని అదెక్కడ దాచిందో తెలుసుకోవడం ఎలా?" అన్నాడు రాజు.

“అదేమంత కష్టంకాదు ప్రభూ!”
అని అంటూ చిన్నగా నవ్వింది ఆ దాసిది.

“ఎందుకని కష్టం కాదు?” అని అడి
గాడు రాజు ఉగ్రుడై.

“తమరు భవనంలో వున్నప్పుడేగదా
రాణిగారు అరత్నాలహారాన్ని ధరిస్తారు?”
అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది దాసిది.

“కావొచ్చు!” అన్నాడు రాజు కను
బొమ్మలు చిట్టిస్తూ.

“ప్రభూ! తమకు నామీద కోపం
రావొచ్చు కనక, అంత వివరంగా చెప్ప
లేను. కాని, ఆ ఆడకోతి రత్నాలహారాన్ని
ఎక్కడ దాచిందో కనుక్కోవాలంటే,
మనం ఒక మగకోతిని తీసుకునివస్తే
వెంటనే తెలిసిపోతుంది!” అన్నది దాసి.

దాసిదాని మాటలలోని అంతరార్థం
గ్రహించి, రాజు చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు.
రాణిని ఆడకోతితోనూ, తనను మగకోతి
తోనూ అది పోల్చుకున్నదని గ్రహించాడు.
కాని, ఎలా అయినా ముందు ఆ రత్నాల
హారం రాబట్టుకోవాలిగదా!

రాజు ఆజ్ఞాపించగా, భటులు కేసాల
మీద ఒక మగకోతిని తెచ్చారు. రాజు
చితంగా దానిని అలంకరించారు. ఆ మగ
కోతి వెనక రాజు, మంత్రి మొదలైనవారు
అందరూ సపరివారంగా ఉద్యానవనంలోకి
వెళ్ళారు.

రావిచెట్టు మీద నివసిస్తున్న ఆడకోతి
ఇదంతా చూసింది. ఒక్కగెంతులో ఆ
పక్కనవున్న చెట్టుకొరలో జొరబడి,
అక్కడ దాచివుంచిన రత్నాలహారం
బయటికి తీసి, మెడలో వేసుకున్నది.
తరవాత చెట్టుదిగి, రాణిగారి లాగే
వయ్యారంగా నడుస్తూ, మగకోతి వేపు
బయలుదేరింది.

రాజభటులు ఆడకోతిని పట్టుకుని దాని
మెడలోని రత్నాలహారం లాక్కున్నారు.
అది కీచుకీచుమంటూ తిరిగి చెట్టు
మీదకు పారిపోయింది.

రత్నాలహారం రాణికి ఇచ్చి, నిర్దోషు
లందరినీ వదిలేశారు. అందరితోపాటు
రాజు దాసిదాని తెలివిని మెచ్చుకున్నాడు.

తగినవరుడు

విజయపురి అస్థానంలో రామశర్మ అనే గొప్ప జ్యోతిష్కుడుండేవాడు. ఆయన ఒకనాటి సూర్యోదయం వేళ, నదికి వెళ్ళి స్నానం చేసి వస్తూండగా, దారి పక్కన వున్న ఒక చెట్టు కొమ్మకు, ఉరి వేసుకోబోతున్న యువకుడొకడు కంటబడ్డాడు.

రామశర్మ, ఆ యువకుణ్ణి అపి, బాగా మందలిస్తూ, "నీ పేరేమిటి? ఏ ఉరు నీది?" అని అడిగాడు.

"నా పేరు జయసింహుడు. విజయపురి మా ఉరు," అని యువకుడు చెప్పాడు.

"సాతి కేళ్ళయినా నిండినట్టులేవు. అప్పుడే జీవితం మీద నీకు విరక్తి కలిగిందా?" అని అడిగాడు రామశర్మ.

"మనసారా ప్రేమించిన అమ్మాయిని, పెళ్ళి చేసుకునే అదృష్టం లేనప్పుడు, బతికి ఏం ప్రయోజనం?" అని విచారంగా బదులు చెప్పాడు, జయసింహుడు.

"ఏదీ, నీ చెయ్యి ఇలా చూపించు!" అని రామశర్మ, అతడి హస్తాన్ని కొంచెం సేపు పరీక్షింపగా చూసి, "అహః, బ్రహ్మాండమైన వివాహయోగం వున్నది, నీకు! పెద్దల సమక్షంలోనే, నువ్వు ప్రేమించిన అమ్మాయితో, నీకు పెళ్ళి జరిగి తీరుతుంది, తెలుసా?" అన్నాడు.

"అంత ఖచ్చితంగా మీరలా చెప్పగలరు?" అన్నాడు జయసింహుడు అనుమానంగా.

"నా పేరు రామశర్మ. విజయపురి అస్థాన జ్యోతిష్కుణ్ణి. పేరు వినే వుంటావు," అన్నాడు గర్వంగా రామశర్మ.

"ఏం జ్యోతిష్యమోమరి, నేను ప్రేమించింది బ్రాహ్మణ కన్యను, నేనేమో బ్రాహ్మణ్ణి కాను. ఆ అమ్మాయిని, తల్లిదండ్రులు నాకలా ఇస్తారు చెప్పండి?" అని అడిగాడు జయసింహుడు.

“జాతకంలో రాసిపెట్టి వుండాలి గాని, పెళ్ళికి కులం ఒక ఆటంకమా? వరుడి గుణగణాలు ముఖ్యం. గాని, కులంతో పనేమిటయ్యా? ఆ అమ్మాయి తండ్రి మీ పెళ్ళికి తప్పక ఒప్పుకుంటాడే.” అన్నాడు రామశర్మ అభయమిస్తున్నట్టు.

“ఆ అమ్మాయిది ధనిక కుటుంబం. మేము పేదలం. బీదవాళ్ళతో వియ్యమండడానికి, ఆ అమ్మాయి తండ్రి ఎలా సిద్ధపడతాడు?” అన్నాడు జయసింహుడు.

రామశర్మ చిరు నవ్వున వివి, “నీకు కాబోయే మామగారు చాలా ధనికుడంటున్నావు. ఆయన అస్తిలో కొంత నీకిచ్చి, నిన్ను కూడా ధనికుణ్ణి చెయ్యవచ్చు కదా!” అని సమాధానమిచ్చాడు.

“అదీ నిజమే ననుకోండి. కాని, ఆ అమ్మాయి నాన్నగారు రాజాస్థానంలో పెద్ద ఉద్యోగి. నేను బాగానే చదువుకున్నా, ఇంత వరకు ఉద్యోగం దొరకలేదు. నిరుద్యోగికి పెల్లనివ్వడానికి, ఆయనకు చిన్నతనంగా వుండదా.” అన్నాడు జయసింహుడు.

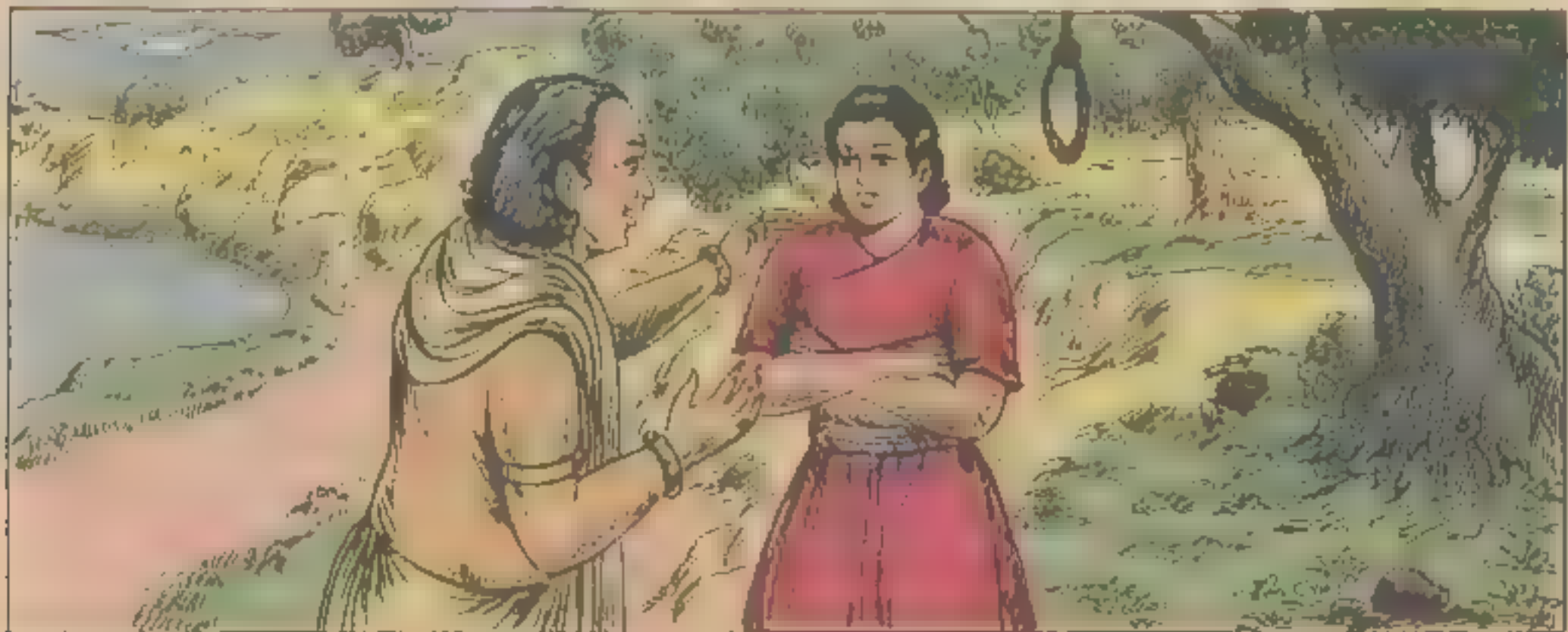
“అదొక సమస్యా! కాబోయే మామగారే, తన పలుకుబడి ఉపయోగించి నీకు రాజాస్థానంలో ఉద్యోగం ఇప్పించి తీరుతాడు,” అన్నాడు రామశర్మ.

“జీవితంపై ఆశ చచ్చిన నాకు, మీ సమాధానాలు జీవం పోశాయి. నేను ప్రేమించిన అమ్మాయి తోనే, నాకు పెళ్ళవుతుందని నమ్మకం కుదిరింది!” అంటూ రామశర్మకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు జయసింహుడు.

“ఇంతకూ, నువ్వు ప్రేమించిన అమ్మాయి ఎవరు?” అని అడిగాడు రామశర్మ.

“నేను ప్రేమించింది మరెవ్వరినో కాదు. మీ రెండో అమ్మాయి కావేరిని!” అని చెప్పాడు జయసింహుడు.

“ఆరి పిడుగా! నన్నే బోల్తా కొట్టిం చావే,” అంటూ రామశర్మ, జయసింహుడి భుజం తట్టి, తనను ఎంతో చాకచక్యంగా ఇరకాటంలో పెట్టి, సంబంధం కుదుర్చుకున్న జయసింహుడే తగిన వరుడని అతడికి తన కుమార్తెనిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు.

ప్రకృతి వింతలు:

మరిస్తూన్న నయాగరా!

ఒక వైపు అమెరికా నుండి, మరొకవైపు కెనడా నుండి చూసే యాత్రికులకు ఆనందాకృత్యాలను కలిగిస్తూన్న బ్రహ్మాండమైన నయాగరా జలపాతం క్రమేణా మామూలు ప్రవాహరూపం పొందగలడని తూగర్వకావు వేర్తలు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఉద్యతంగా చూతే జలం, అడుగున పున్న సుష్ణపురాయిని చూచిందడం వల్ల—దాదాపు 10,000 సంవత్సరాలకు పూర్వం ఏర్పడిన ఈ జలపాతం మరొక 20,000 సంవత్సరాలలో మామూలు నదిలాగా ప్రసహించవచ్చని తూగర్వకావులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

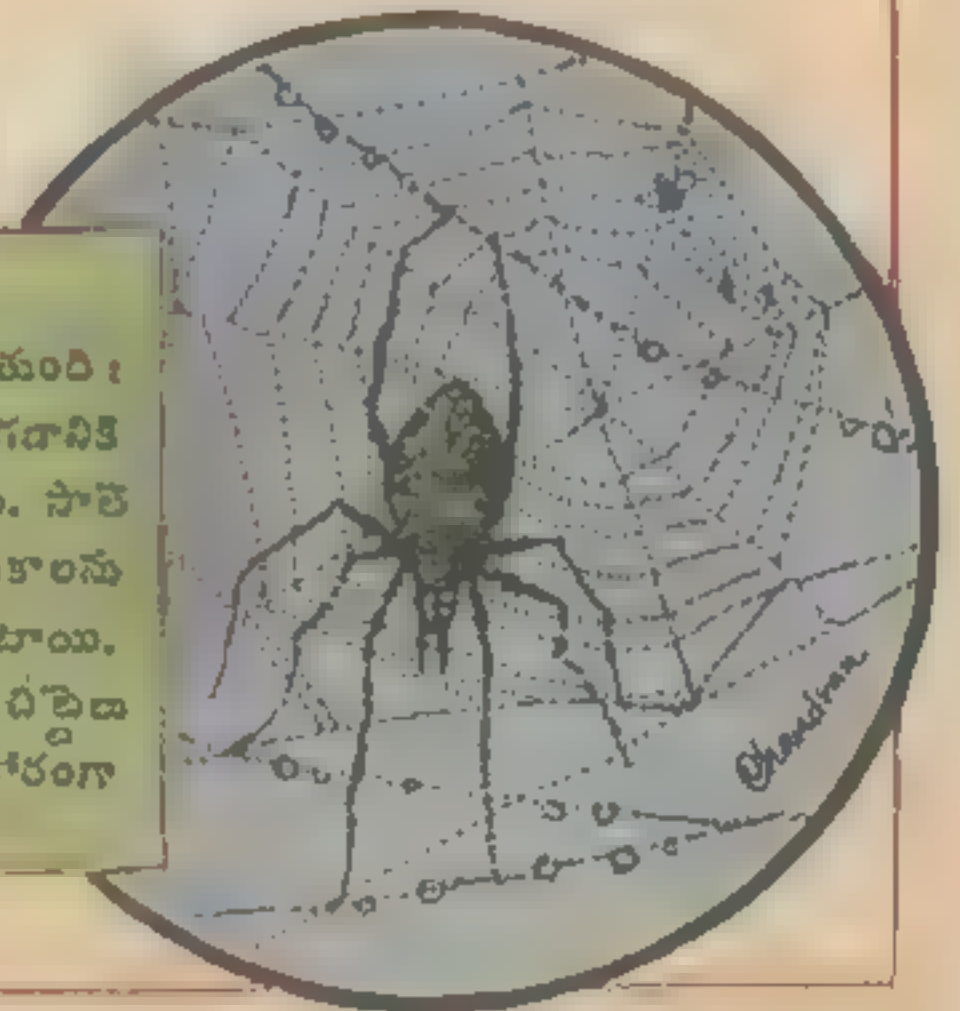
పెంగ్విన్ పక్షులు

అంటార్క్టికా అనగానే, చుల్లిచుల్లి అడుగులతో మంచుమండ మంతటా అటూ ఇటూ వరుగులు తీసే పెంగ్విన్ పక్షులు గుర్తుకు వస్తాయి. ఈ పెంగ్విన్ పక్షులలో పదిహేడు రకాలున్నాయి. దక్షిణ ధ్రువంలో ఇలా కోకోల్లలాగా కనిపించే పెంగ్విన్లు ఉత్తర అర్క్టిక్ లో మచ్చుకు బాదా కనిపించడం లేదు.

తాగడం తప్ప, తినడం లేదు!

సాలెపుడుగు ఆహారాన్ని పట్టి తింటుందా : తినదు. పట్టి తాగుతుంది : ఎందుకంటే గొట్టంలాంటి దాని నోరు ద్రవపదార్థాలను తాగడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది తప్ప, తినడానికి పనికిరాదు. సాలెపుడుగు నోటి నుండి ప్రవించే ఒక రకం ద్రవం, కీటకాలను కరిగిస్తుంది. సాలెపుడుగులు ఆ రసాన్ని మెల్లగా జీర్ణింపటాయి. టాకంబూరా (పులికోచ) అనే ఒక రకం పెద్ద సాలెపుడుగు చీల్చి కనుగాని, చిన్న పీట్టనుగాని ఒక రోజులో కరిగించి ఆహారంగా జీర్ణికోగలదు.

Cuddles always say "I love you."

Show your little ones how much you love them! And is there a better way of doing that than giving them a huggable, cuddlable playmate?

Cuddles. From the people who have given children the delightful entertainer of a magazine, Chandamama. Cuddles. A whole new range of stuffed toys. And, your old favourites. And, cute surprises being introduced regularly. Each one ■ sweet, adorable companion to your child. Absolutely safe. Designed to withstand childhandling.

Well, the fun and excitement of the festive season is just round the corner. Make it memorable for your child with a special gesture. With a Cuddle.

- CUDDLES — Stuffed toys from Chandamama.
- SAMMO — Mechanical and electronic toys from Chandamama.

CUDDLES

Manufactured in India with collaboration with Sammo Corporation, South Korea

CHANDAMAMA TOYS

Chandamama Toytronix Private Limited, Chandamama Buildings,
Vedapalani, Madras - 600 026

from
**THE HOUSE OF
CHANDAMAMA**

CUDDLES AND SAMMO TOYS WILL BE AVAILABLE AT ALL LEADING TOY OUTLETS EXCEPT IN THE STATES OF ASSAM, HIMACHAL PRADESH, MADHYA PRADESH AND NORTH EASTERN STATES

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1992 జనవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

M. Natarajan

M. Natarajan

★ పై పోటోలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ నవంబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెప్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అక్షరాలకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యం పోటీ, మద్రాసు-26

సెప్టెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి రోడ్ : జిత....

రెండవ రోడ్ : మరవించును వెత!

వందనవారు : ఎన్. కృష్ణవేణి, ఎం. జి. ఎం. ప్రభుత్వ ప్రింట్ గారం

హిందూపూర్, అనంతపురం జిల్లా (ఆం. ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 48-00

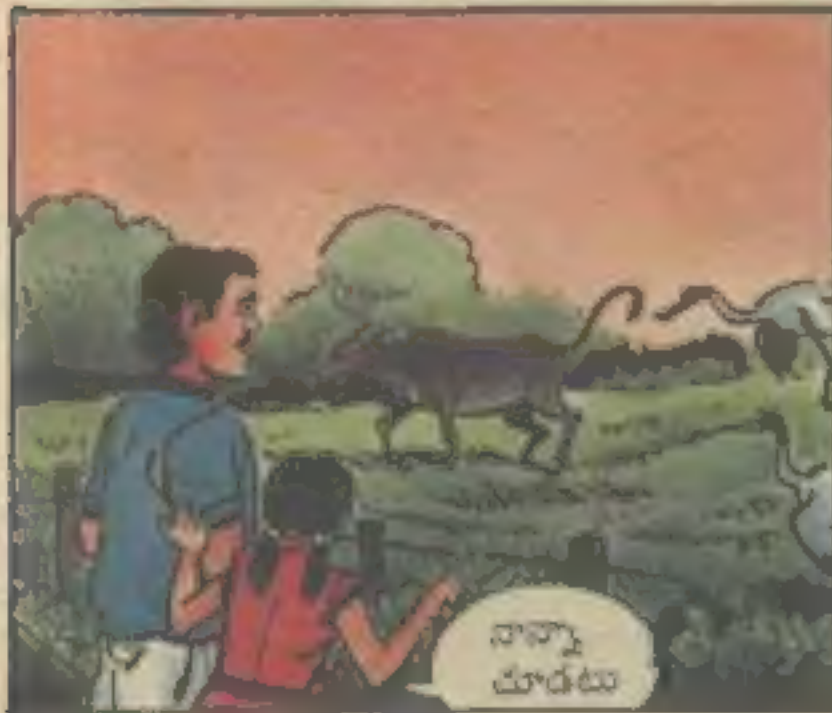
చందా సంవత్సరంనైన చిరునామా:

డాక్టర్ విజిస్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళి, మద్రాసు-600 026

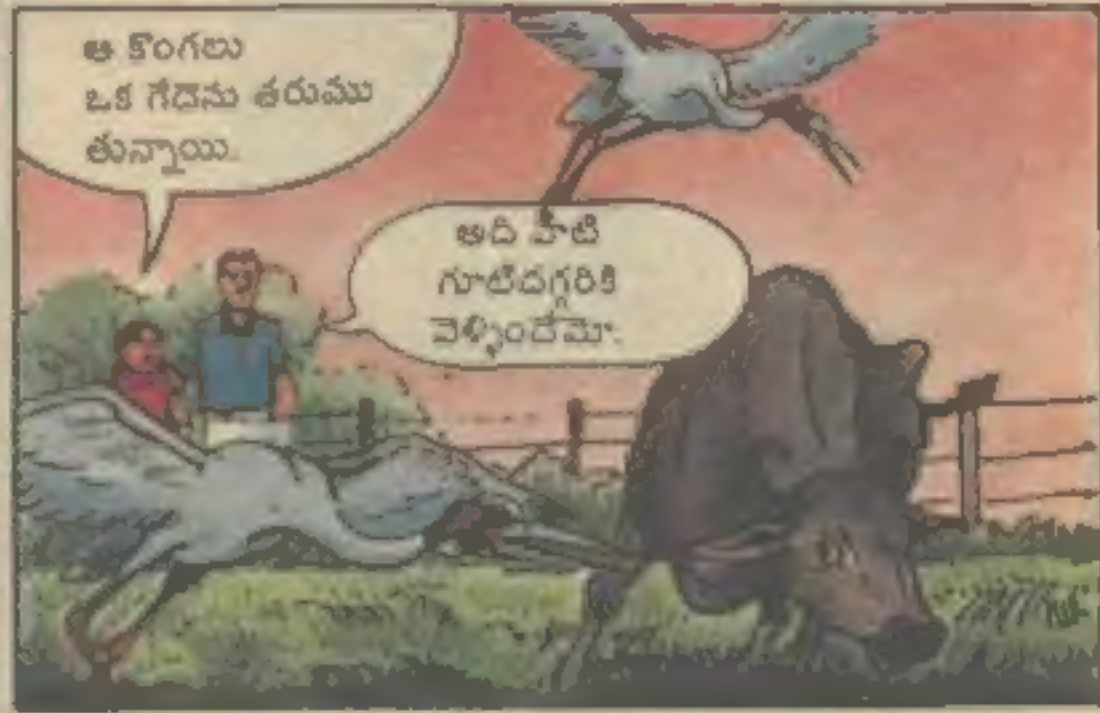
Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

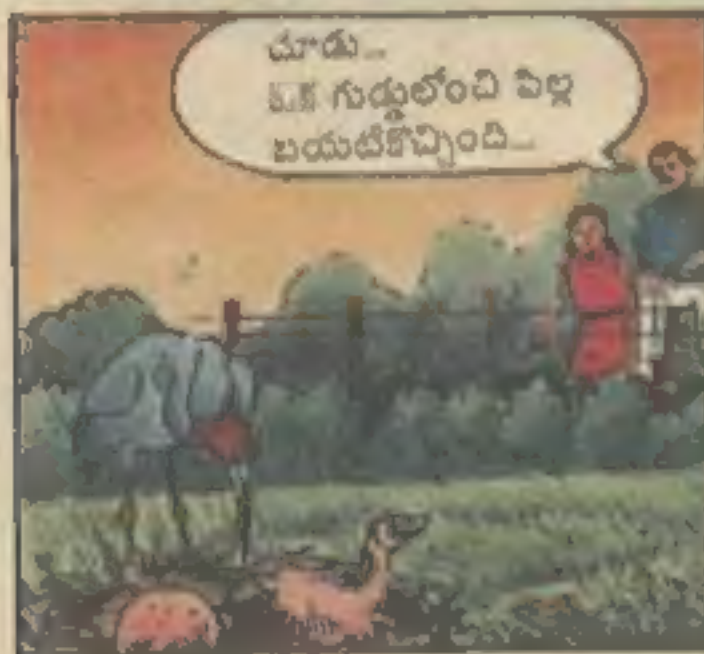

వాస్తా చూడటం

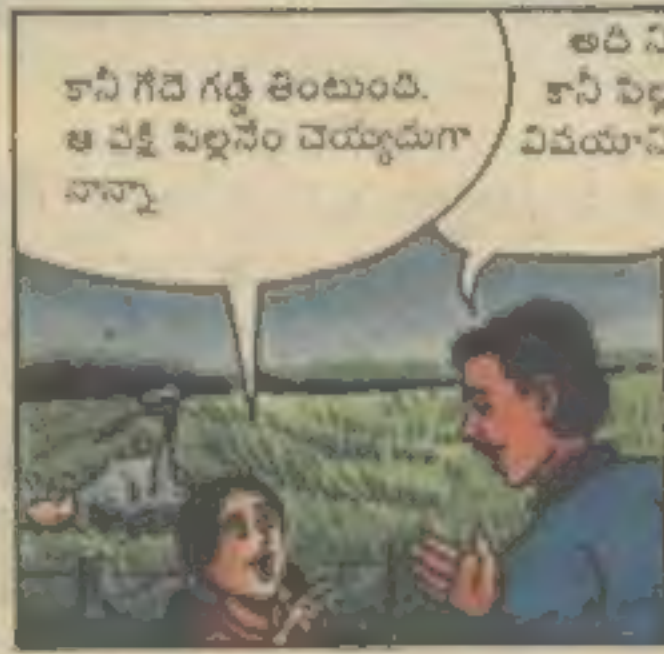

ఆ కొంగలు
ఒక గేదెను తరుము
తున్నాయి.

అది పాటి
గూటిదగ్గరికి
వెళ్ళిందేమో.

చూడు...
ఒక గుడ్డులోంచి పిల్ల
బయటికిచ్చింది.

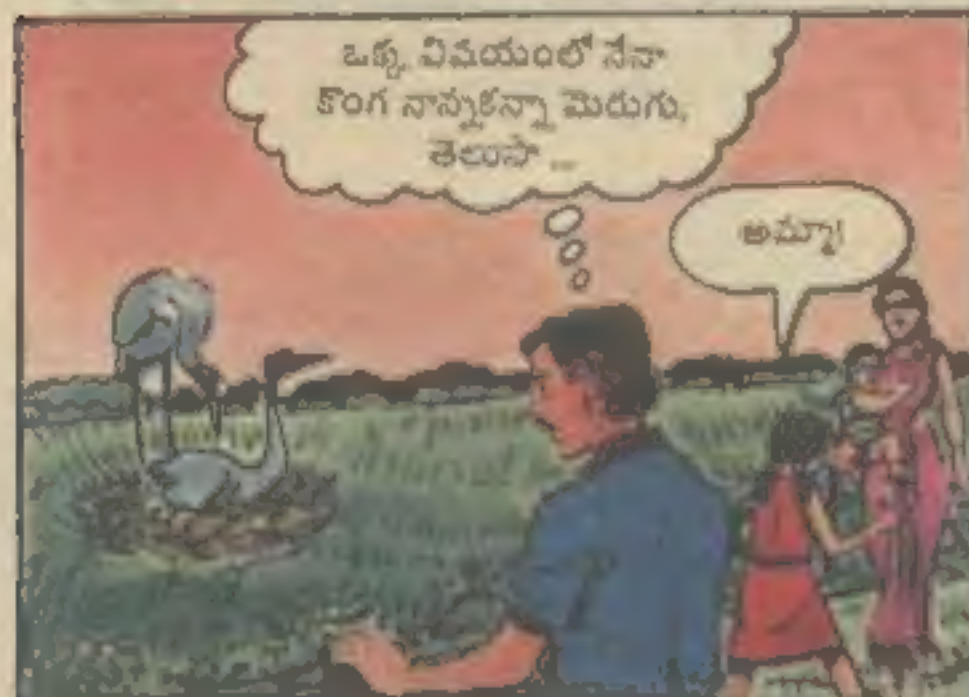

కానీ గేదె గడ్డి తింటుంది.
ఆ చక్కి పిల్లనెం చెయ్యడంగా
వాస్తా

అది నిజమే దీపా.
కానీ పిల్లల
విషయానికొస్తే...

తల్లి
దండ్రులుగా
మేమంత జాగ్రత్తగా
వుంటాము.

ఒక్క విషయంలో నేనా
కొంగ నాన్నకన్నా మెరుగు,
తెలుసా...

అమ్మా!

నా దగ్గర జీవిత భీమా వుంది.
నాకేమైనా జరిగినా నా వరివారానికి
ఏ రోటూ వుండదు.

జీవిత భీమా — ఇది ప్రేమ చిహ్నం.

టైఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

AMRITA BHARATI

JUNIOR

Q

U

E

S

T

NOW

with the added fun of SPUTNIK Junior!

Selections from Sputnik Junior!

- * Colourfully illustrated stories and cartoons.
- * Superb science fiction
- * Entertainment and general knowledge

64 packed pages!

At just Rs. 6/-

SPUTNIK
Junior

To subscribe write to,
JUNIOR QUEST,
Dillon Agencies,
Chandamama Buildings,
N.S.K. Salai, Vadapalani,
Madras-600 026

A Chandamama
Vijaya Combines
publication

**EAT
MANGO
JUICE!**

NUTRINE AAMRAS HAS
REAL REAL JUICE
MANGO JUICE IN THE CENTRE. GO ON
SIT • GAT • EAT • EAT • EAT
IT ALL UP!